

Greg Bear

Hudba krve

Příroda se řídí určitými principy, které jsme si zatím dost neuvědomovali. Každou hodinu vznikají a zanikají triliony miniaturních živých bytostí, bakterií, mikrobů a mikroskopických živočichů. Tyto bytosti samy o sobě sice neznamenají nic, ale jejich nepatrné vlivy se hromadí a sčítají. Ne, neuvědomují si to a netrpí. Stovky miliard jich umírá, a přece toto umírání nikdy nebude tak důležité jako jediná smrt člověka.

Pro všechny živé tvory, ať jsou to mikrobi nebo lidé, platí společná zákonitost vnitřní hierarchie, která řídí třeba vztah nejtenčích větviček stromu k jeho silnějším větvím a ke kmeni.

Tento princip je závazný a já věřím, že Vergil byl první, kdo ho kdy porušil.

Zavolal mi a smluvili jsme si setkání při obědě. Naposledy jsem ho viděl nejméně před třemi roky. Vergil v mé vzpomínce se moc nepodobal tomuto opálenému, usměvavému, dobře oblečenému gentlemanovi, který teď přede mnou stál v širokých dvojítech dveřích kavárny zaměstnanců Horského střediska svobodných lékařů.

"Vergile? Můj Bože, Vergile!"

"Jsem rád, že tě vidím, Edwarde," potřásl mi pevně rukou. Ztratil deset dvanáct kilo, ale i to, co zůstalo, stálo za to. Na univerzitě býval Vergil udělaný, rozcuchaný hromotluk s křivými zuby. Rozdával nám rány pěstí, až jsme čůrali modře, a žádná holka si s ním nikdy

nedala schůzku, s výjimkou Eileen Termagentové, která mu byla trochu podobná.

"Vypadáš skvěle," halasil jsem. "Strávils léto v Cabo San Lucas?"

Stoupili jsme si do řady na jídlo. "To opálení," prohodil, než si vybral krabici čokoládového mléka, "mají na svědomí tři měsíce pod horským sluncem. A zuby mi rovnali hned po našem posledním setkání. Zbytek ti vysvětlím hned, jak najdeme nějaké místo, kde nebude nikdo na doslech."

Nasměroval jsem ho do kuřáckého koutku, kde roztroušeně mezi šesti stoly seděli tři nezlomní kuřáci.

"Poslouchej, dost ses změnil," byla moje první slova, když jsme položili podnosy. "Vypadáš moc dobře."

"Změnil jsem se víc, než si myslíš," jeho tón byl zlověstně filmový a za pomoci svaštělého obočí ho doplnil ještě divadelní mimikou. "A co Gail?"

"Gail se má skvěle," řekl jsem mu. "Učí teď v mateřské škole. Vzali jsme se před rokem."

Sklouzl pohledem na vybraná jídla - ananasový plátek, domácí sýr a banánový krém zapečený v těstíčku - a téměř přeskakujícím hlasem vyslovil otázku: "Ničeho jiného sis nevšiml?"

Soustředěně jsem zašilhal. "Hm."

"Podívej se líp."

"No, nejjistější si nejsem, ale - nenosíš brýle. Máš kontaktní čočky?"

"Ne. Nepotřebuju ani jedno, ani druhé."

"A taky jsi elegantně oblečený."

Kdo tě teď obléká? Má dobrý vkus, doufám, že je taky tak sexy!"

"Ne, to není díky Candice. Jenom jsem dostal lepší práci a mohl jsem si dovolit něco pustit. Náhodou mám lepší vkus v oblékání nežli „v jídle.“ Zazubil se svým starým sebevědomým úšklebkem. "V každém případě - opustila mě. A taky žiju z úspor - z práce mě vyhodili."

"Zadrž, pestrý to máš až dost. Proč s sebou rovnou nenosíš písemný přehled? A kde žes to dělal?"

"General Corp.," odpověděl. "To už je šest měsíců."

"Neznám je."

"No, víš, jejich akcie příští měsíc padnou. Vlastně je zlikvidovali LAB svým lékařským -"

"LAB znám," přerušil jsem ho. "Aspoň teoreticky - Lékařské aplikace biočipů."

"Dělají něco takového."

"Co konkrétně?" svařtil jsem obočí.

"Mikroskopické obvody. Injikují je do těla člověka jako nějakou pojízdnou opravárenskou dílnu. Se svolením Dr. Michaela Bernardse, ovšem."

To znělo docela působivě. Bernardsova pověst byla vynikající. Nejen že se stýkal s největšími zvířaty genetického inženýrství, ale dokud ještě působil jako neurochirurg, alespoň jednou do roka přišel s nějakým novým objevem. Byl na obálkách časopisů Time, Mega, Rolling Stone.

"To je samozřejmě tajné - akcie,

vědecký objev, Bernards, to všechno." Rozhlédl se kolem a ztišil hlas. "Ať děláš co děláš, peklo by se ti odplatilo lip. Skončil jsem s nimi, s parchanty."

Hvízdl jsem. "A co kdybys mi o tom pověděl víc?"

"Pokud chceš."

"Ovšem."

Domácího sýru ani koláče se nedotkl. Snědl jenom ananasový plátek a vypil čokoládové mléko.

"Tak mi ještě něco řekni."

"Dobrá. Na medicíně jsem se připravoval pro laboratorní praxi. Biochemický výzkum. A taky mě vždycky přitahovaly počítače. No, v posledních dvou letech došlo ke spojení obojího..."

"Jo, prodejem softwarů Westinghousových dodal jsem."

"Správně. A pak jsem se zapletl s Genetronem, zrovna začínali. Měli bohatého sponzora, veškerá laboratorní zařízení, všechno, co bych kdy mohl potřebovat. No, najali mě a já rychle postupoval. Čtyři měsíce jsem se věnoval své práci. Přišel jsem na pár úžasných věcí," mávl nonšalant-

ně rukou. "Pak jsem dospěl k tématům, která byla podle nich předčasná. Nenechal jsem se ale odradit, tak mi laboratoř vzali a šoupli tam místo mě nějakou poslušnější, osvědčenou laboratorní myš. Ještě než mě vyhodili, stačil jsem pár experimentů zachránit. Ale chyběla mi dostatečná opatrnost... snad soudnost. A teď to pokračuje i mimo laboratoř."

Vergil se ml zdál vždycky ambiciózní, trochu praštěný a nikdy nijak zvlášť přecitlivělý. I když jeho vztah k autoritám smířlivý nikdy nebyl. Věda pro něj byla nedosažitelná jako ženská, která člověku náhle otevře náruč ve chvíli, kdy ještě není připravený na zralou lásku a pak pochybuje, jestli navždy neztratil životní šanci. Tohle podle všeho poznal i Vergil.

"Mimo laboratoř? Nechápu."

"Edwarde, potřebuju, abys mě vyšetřil. Fyziologický test, snad diagnostiku rakoviny. Potom ti řeknu víc."

"Myslíš kompletní vyšetření za pět táců?"

"Všechno, k Čemu se dostaneš."

Ultrazvuk, NMR, tomograf - prostě cokoli."

"Nevím, jestli se k tomu všemu dostanu. Úplné vyšetření NMR můžu dělat tak jednou za měsíc, za dva. K čertu, copak si nemůžeš vybrat dražší způsob..."

"Tak ultrazvuk, to můžeš, ne?"

"Vergile, já jsem porodník, a ne laboratorní kouzelník. Vždyť budu pro srandu. Pokud za mnou přijdeš jako žena, snad bych ti pomoci mohl."

Naklonil se dopředu s napřaženými lokty, rozhoupal trup, ale v poslední chvíli mě o milimetr minul. To dřívější Vergil by mě už srazil na zem. "Podrobně mě vyšetři, potom budeš..." Zúžil zorničky a zatřásl hlavou. "Jenom mě vyšetři."

"Dobře, zapíšu tě na ultrazvuk. Kdo to bude platit?"

"Jsem na modrém štítku," zvedl s úsměvem lékařskou úvěrovou kartu. "Trochu jsem si pohrál s osobní kartotékou Genetronu. Co je do sta tisíc dolarů, nekontrolují, takže tohle by problém nebyl."

*

Všechno mělo zůstat v utajení,

proto jsem formulář vyplnil na svoje jméno. V případě, že by Vergil všechno řádně platil, mohl využít poměrně dost zkoušek bez oficiální žádosti. Svoje služby jsem do účtu samozřejmě nazapočítával. Konec konců, díky Vergilovi vím, co je to čurat modře.

Přišel dost pozdě v noci. Normálně bych ve službě nebyl, ale zdržel jsem se a počkal na něj ve třetím patře, sestrami nazývaném Frankensteinovo křídlo. Nalezl mě na oranžové židli z plastu. Zářivky dodávaly jeho pleti olivovou barvu.

Hned jak se svlékl, uložil jsem ho na stůl. Nohy se mi zdály poněkud nateklé, ale nepáchly. Čichal jsem k nim několikrát. Vypadaly zdravě, přesto divně. "Hm," nelíbilo se mi to.

Upevnil jsem nad něj snímače a naprogramoval jsem je do optického systému. Otočil jsem stůl a najel s ním do smaltovaného tunelu ultrazvukové diagnostické jednotky - hučící nory, jak říkají sestry.

Sjednotil jsem údaje z hučící nory s informacemi ze snímačů, vyvezl Vergila a všechno napojil do optického systému - trvalo to jen vteřinku, než na obrazovce vyplul obraz Vergilovy kostry. Poklesla mi čelist.

Tři sekundy na to vyjel záznam hrudních orgánů, jejich svalstva, pak cévního systému a nakonec průřez kůží.

"Kdys měl tu nehodu?" zeptal jsem se a snažil se, aby se mi nechvěl hlas.

"O žádnou nehodu nešlo, to byl úmysl."

"Ježíši, proč tě tloučou? Ty znáš nějaké jejich tajemství?"

"Nerozumíš mi, Edwarde. Podívej se ještě jednou. Nejde o poškození."

"A co to zhuštění tady?" ukázal jsem na kotníky, "a žebra - to bláznivé cik-cak spojení, musela být evidentně zlomena. A..."

"Prohlédni si páteř," vybídl mě. Přepnul jsem na další snímek.

Jakési podivné drážkování. Bylo to fantastické. Všechno propleteno způsobem, který jsera nedokázal sledovat. Hodně mi chybělo k pochopení. Obešel jsem ho a snažil se prsty páteř nahmatat. Zvedl paže a pohled nasměroval ke stropu.

"Nemůžu ji nalézt," konstatoval jsem, "je moc uvnitř." Odstoupil jsem a pohlédl na hrud', abych ji poté

zkusil promáčkout. Žebra byla v pochvě něčeho pružného, co šlo stlačit jen velmi ztuhla. A pak jsem si všiml další změny.

"Hele, ty nemáš bradavky." Měl tam jen nepatrné pigmentové skvrny a ty se daly k bradavkám přirovnat jen stěží.

"Tak vidíš," pokrčil rameny. "Jsem bytost skrz naskrz přestavěná."

*

Když si ty chvíle zpětně vybavuji, myslím, že jsem začal: "Tak mi o tom něco řekni."

Jeho vysvětlování bylo rozvláčné. Poslouchat ho, to bylo jako chůt proniknout do novinového článku lesem sloupců a grafického zkrášlování.

Stručně a jednoduše: Genetron ho pověřil, aby vyvinul prototypy biočipů, nepatrných obvodů sestavovaných z bílkovinných molekul. Některé z nich připojil ke křemíkovým čipům, jen o něco větším než mikrometr. Pokusně je vyslal do tepen potkanů. Měly se stát součástí určitých tkání a v nich sledovat a řídit uměle vyvolané chorobné změny.

"Jednoho potkana jsme museli obětovat," řekl, "abychom nejsložitější mikročip získali zase zpět. Pak jsme získané výsledky vyhodnotili. Pomocí počítače jsme je zanesli do mřížkových grafů, vytvořili jsme diagram chemických charakteristik a krevního obrazu... to všechno byly další doplňující kamínky mozaiky našeho objevu. Nikdy jsi neviděl tolik vědců, jak vyskakují radostí, objímají se a napájí se z kbelíku naplněného džusem." Džus, to byla směs laboratorního etanolu s nápojem Dr. Peppera.

Nakonec křemíkové částice z nukleoproteinů vyloučili. Zřejmě mi to nechtěl vysvětlovat do detailu, ale zdálo se mi, že přišli na způsob, jak vytvořit větší a složitější molekuly, srovnatelné s DNK. Použili k tomu elektrochemické počítače, struktura analogická ribozomům posloužila jako zařízení k zakódování i čtení informace a struktura analogická RNA hrála roli záznamové pásky. Vergil dokázal imitovat reprodukční proces, protože dovedl vypínat a zapínat čtení jednotlivých nukleotidů. "Genetron mě potřeboval, abych pra-

coval na vývinu supergenetického inženýrství, než na to přijdou někde jinde. Tímto způsobem se totiž dá vytvořit cokoli, i to, co se úplně vymyká naší představivosti. Ale já si o tom myslím něco jiného." Prstem se šťoural v uchu. "Přichází doba šílených vědců, že?" usmál se a pak zvažněl. "Injikoval jsem své nejlepší nukleoproteiny do bakterií, udělal z nich duplikáty a přestavěl na jednodušší. A potom, když byly uvnitř, nechal jsem je, aby vzájemně reagovaly s buňkami. Naprogramoval jsem je heuristicky, učily se samy. Počítače jsme nakrmili chemicky zakódovanými informacemi z buněk, ty je zpracovaly a pomohly buňkám se integrovat. To, co vzniklo, mohlo zpočátku mít řekněme inteligenci ploštěnky. Jen si zkus představit *E. coli* s inteligencí ploštěnky!"

Přikývl jsem. "Právě si to představuju."

"Pak jsem přešel na svůj vlastní program. Vybavení jsme měli, molekulární jazyk jsem znal já. Mohl jsem dělat opravdu složité, koncentrované nukleoproteinové biočipy. Byly to vlastně jakési miniaturní mozky. Udělal jsem si malý průzkum, jak daleko se dá zajít. Injikováním do bakterií jsem dokázal vytvořit biočip s kapacitou vrabčího mozku. Jen si představ, kdyby to tak ožilo! A pak jsem ještě přišel na způsob, jak složitost zvýšit až tisíceronásobně, a to využitím něčeho, co jsme původně považovali za zbytečnou potíže - vnášení informací do biočipů pomocí částic. Mohli jsme snadno i v tak rmalém měřítku bombardovat biočipy proudem elektronů. Zdůrazněním heuristických aspektů komputerem zaznamenávaného přenosu informací jsem dosáhl žádoucího zvýšení složitosti."

"Nepřešvědčils mě."

"Využil jsem výhody nahodilosti. Ty nové organismy se opravují samy, organizují si svoji informaci a nahrazují chybné části. Dal jsem jim základní pokyn: vyvíjet se, množit se, zdokonalovat se. Bože, kdybys jich pár viděl jen o týden později! Byly úžasné. Samy se vyvinuly do malých kolonií. Pak jsem je všechny zničil. Byl jsem si jistý, že kdybych jednu z Petriho misek udržoval dál, narostly by jí nohy a vystoupila by z inkubátoru."

"Dětinštitš," podíval jsem na něj.
"Nebo myslíš, že ne?"

"Člověče, oni se dokážou zdokonalovat úplně sami. Vědí, kam by měli jít, jenom byli omezoVáni závislostí na baktériích, uvnitř kterých sídlili."

"Jak inteligentní byli?"

"To přesné nevím. Sdružovali se v trsech sta nebo dvou set buněk. Každý ten hrozen **se** reguloval **sám a** dosahoval inteligence zhruba takové **opice makaka. Svými výrůstky si předávali informace, upravili části** paměti, vzájemně **se** sladili. **Jejich** organizace **se** ale lišila od tlupy opic. Jejich svět byl mnohem jednodušší, se svými schopnostmi byli pány **Petriho** misek. Vyslal jsem za nimi fágy, ale ti neměli šanci. Využívají každé dostupné možnosti, jen aby dosáhli změny a růstu."

"Jak je to možné?"

"Co?" Vypadal překvapeně, ale nic jiného jsem z jeho tváře nevyčetl.

"Ta jejich ctižádost, abych tak řekl. Vždyť makak, to taky není zrovna jednoduchá kalkulačka, Vergile."

"Asi nemluvím jasně," reagoval podrážděně. "Jsou to nukleoproteinové komputery. Něco jako DNK, jenom jsou schopni vzájemně se všemi informacemi ovlivňovat. Víš, kolik párů nukleotidů je v DNK jediné bakterie?"

Od poslední lekce biochemie už uplynulo hodně času. Zakroutil jsem hlavou.

"Kolem dvou miliónů. Připočti k tomu ty ribozórnové struktury - patnáct tisíc a každá s molekulární váhou kolem tří miliónů - a je Stě vezmi v úvahu kombinace a permutace. RNK je uspořádána jako páska předávající ribozómům instrukce pro výrobu proteinů." Oči mu plály a byly trochu vlhké. "Mimochodem, netvrdím, že všechny buňky jsou samostatné. Tyhle spolupracovaly."

"Kolik bakterií jsi zničil?"

"Miliardy. Nevím." A následoval samolibý úsměv. "Co s tím, Edwarde? Celá planeta je *plná E. coli*."

"Proto tě z práce ale nevyhodili?"

"Ne. Nevěděli, že to postupuje tak rychle, z jednoho důvodu. Zvyšoval jsem velikost a složitost nového organismu, ale protože bakterie omezovaly možnosti pokusu, vzal jsem svoji vlastní krev. Oddělil jsem bílé krvinky a injikoval je novými bioči-

pý. Sledoval jsem, jak reagují na různé chemické podněty. Byl to svistot. Na téhle úrovni je čas mnohem rychlejší, zprávy se šíří rychle a taky prostředí je mnohem jednodušší.

No a tenkrát jsem zapomněl zajistit laboratorní komputer svým tajným kódem. Našli to a odhadli, na co jsem narazil. Všichni zpanikařili. Začali mi vymazávat programy a ničit mou práci. Nařídili mi sterilizaebílýchrvinek. Kriste!" Začal se oblékat. "Měl jsem den, nanejvýš dva. Oddělil jsem většinu složitých buněk..."

"Jak složitých?"

"Spojovaly se do skupin po stovkách buněk, jako bakterie. Každá skupina tak s inteligencí čtyřletého dítěte." Chvilí sledoval moji tvář. "Pořád pochybuješ? Víš, kolik párů nukleotidů je v buňkách savců? Ten

můj komputer se už ze schopností bílýchrvinek poučit dokázal. Čtyři miliardy, Edwarde. A vůbec nepotřebují obrovité tělo, aby se s ním museli trápit a zabíjet tak svůj čas, potřebný k myšlení."

"Dobrá," přikývl jsem, "věřím ti. Cos dělal dál?" *

"No, vmíchal jsem buňky do dávký krve a znovu šije injikoval." Zapnul si košili a slabě se na mě usmál. "Naprogramoval jsem je podle svých nejlepších znalostí, enzymy a tak. Pak se staly nezávislými."

"Tys je naprogramoval, aby se vyvíjely, množily a samy se zdokonalovaly?"

"Myslím, že něco získaly z původních biočipů z jejich zkušenosti s *E. coli*. Bílé krvinky mohly čerpat z paměti, kterou z nich pokus vytlačoval. A určitě taky zjistily, jak přijímat potravu od dalších typů buněk a jak je přeměnit, aniž by je zabily."

"Jsi blázen."

"Koukni na obrazovku! Edwarde, já prostě od té doby nemůžu onemocnět. Obvykle touhle dobou bývám nachlazený, ale takhle jsem se necítil nikdy."

"Takže ty máš uvnitř sebe věci, které se samy mění?"

"Jo, a každý shluk je teď stejně inteligentní jako ty nebo já."

"Normální cvok?"

Pokřčil rameny. "Vyhodili mě. A mysleli, že se jim budu mstít za to, co vyváděli s mojí prací. Nařídili mi opustit laboratoř a já jsem ztratil možnost sledovat, co se děje uvnitř mě. Už tři měsíce, až do dneška."

"Tak..." má mysl pracovala naplno. "Hubneš, protože ti srovnali metabolismus. Zesílili ti kosti a úplné přestavěli páteř."¹

"Už necítím žádné bolesti v kříži, přestože na starých matracích spím dál."

"I srdce vypadá jinak."

"O srdci nevím," řekl a pozorně sledoval jeho obraz na monitoru, "O tom hubnutí budu přemýšlet. Mají prostředky, jak zvýšit počet červenýchrvinek, změnit metabolismus. V poslední době jsem hrozně hladový, ale svou stravu jsem zas tak moc nezměnil - chutnají mi pořád stejná svinstva. Myslím, že k mozku se mi ještě nedostali. Jisté, pronikají veškerou hmotou žláz - chybí jim ovšem širší obzor - chápeš, co tím myslím? Zatím nevědí, že tam uvnitř jsem vlastně já. Ale určitě už mají představu o mých reprodukčních orgánech."

Pohlédl jsem na obrazovku a octvrátil se.

"Vypadají dost normálně," oplzle nadzvedl svůj šourek a doplnil to zahihňáním. "Na co myslíš, že bych dostal takový kus jako je Candice? Právě dokončila první ročník průmyslovky a nikdy ve škole nepropadla. Vypadal jsem dobře, sice ještě neopálený, ale upravený a v dobrých šatech. Sranda, co? Ovšem zásluhou mých andělů strážných jsme vydrželi vzhůru vždycky pěkně dlouho přes půlnoc. Dařilo se jim to. Cítil jsem se vždycky jako v horečce."

Úsměv zmizel. "A jednou v noci mě začla svědit kůže. To mě vyděsilo. Už jsem myslel, že se mi to vymklo z rukou. Začal jsem se bát, co by asi dělali, kdyby překonali bariéru mezi mozkiem a krevním oběhem a objevili by mě - skutečnou funkci mozku. Musel jsem to udržet pod kontrolou, nic jiného nezbyvalo. Podle očekávání se zajímali hlavně o kůži. Chtějí ovládat od povrchu. Je

to jednodušší než vytvářet signální soustavu uvnitř svalů, orgánů, cév... Takže došlo na horské slunce." Zachytil můj zmatený výraz. "V laboratoři jsme bílkoviny v buňkách biočipů rozbíjeli ultrafialovým zářením. Zmizeli mi z kůže a já se pěkně opálil."

"Taky sis ale políčil na pěknou rakovinu kůže," komentoval jsem to.

"S tím si určité poradí. Jsou jako policie."

"Dobrá, vyšetřil jsem tě, tys mi vykládal stěží uvěřitelný příběh... Co ještě chceš, abych udělal?"

"Neberu to tak na lehkou váhu, jak to hraju, Edwarde. Trápí mě to. Rád bych našel nějaký způsob, jak je ovládat, dřív než zjistí pravdu o mozku. Když o tom "tak přemýšlím - jsou jich biliony a všichni inteligentní. Do určité míry spolupracují. Pravděpodobně jsem nejinteligentnějším objektem této planety, a to ještě nezačli jednat společně." Následoval nepříjemný úsměv. "Chci si zachovat duši, víš? Přemýšlím o nějakém způsobu léčení, kterým bych je blokoval. Třeba je trochu vyhladovět, potvůrky. O tomhle zrovna přemýšlím." Dozapínal košili. "Zavolej mi," podal kousek papírku s adresou a telefonním číslem. Přistoupil ke klávesnici a vymazal obraz na monitoru i program vyšetření. "Jenom ty," dodal. "Nikdo jiný, zatím. A prosím tě... rychle."

Byly tři ráno, když opustil vyšetřovnu. Nechal si ještě odebrat vzorky krve, potřásl mi rukou - dlaň měl vlhkou, nervózní - a znovu mě varoval před jakýmkoli přímým stykem se vzorky.

Ještě před odchodem jsem krev poslal na celou sérii testů. Výsledky byly k dispozici už příští den.

Vyzvedl jsem je během polední přestávky a hned nato jsem všechny vzorky zničil. Žil jsem jako automat. Trvalo mi to pět dní a naplň probdělých nocí, než jsem uvěřil tomu, co jsem viděl. Ta krev byla poměrně normální, ale přesto ji rozbor z automatu označil jako infikovanou, kvůli vysoké hlasině bílých krvinek a histaminů. Pátého dne jsem uvěřil.

Gail přišla domů už přede mnou, ale v přípravě večeře jsem byl na řadě já. Zasadila jeden ze školních disků do domácího systému a ukázala mi videomalby, které dnes děti ve

škole vytvořily. Jedli jsme mlčky, já klidně přihlížel.

Na mém konečném rozhodnutí měly svůj podíl i dva sny. V prvním toho večera jsem byl svědkem zničení planety Krypton, Supermanova domova. Miliardy superlidských génů skončily uprostřed ohně plného ječení. Spojil jsem si to se zničením vzorků Vergilovy krve.

Druhý sen na mě zapůsobil ještě mnohem hůř. V něm město New York znásilnilo ženu. Až do konce snu dávala život malým embryům měst - zahaleným do průhledných, krví obtíženého porodu nasáklých pouzder.

Zavola jsem mu ráno šestého dne. Zvedl na čtvrté zazvonění. "Mám pár výsledků. Nic přesvědčivého, ale potřebuji s tebou mluvit. Osobně."

„Jistě“ odpověděl. "Počkám na tebe tady." Mluvil jen s námahou, unaveným hlasem.

Vergilův byt byl uprostřed jednoho z nejmódnějších věžáků nedaleko břehu jezera. Počkal jsem na výtah a sledoval jsem reklamy nabízející na displejích roztačených hologramů různé výrobky, pronájmy volných pokojů a posluhu.

Vergil otevřel dveře a pozval mě dovnitř. Na sobě měl kostkovaný župan s dlouhými rukávy a trepky. Do ruky vzal nezapálenou dýmku, zkroutil kolem ní prsty a pak ode mě odstoupil. Mlčky se posadil.

"Jsi infikovaný," oznámil jsem mu.

"Cože?"

"Podle všech krevních analýz. Jenom k elektronovému mikroskopu jsem se nedostal."

"Myslím, že o žádnou skutečnou infekci ani nejde," odmítl mé tvrzení. "Konec konců, jsou to moje vlastní buňky. Testy pravděpodobně zachytily něco jiného... nějaké známky jejich přítomnosti. Nemůžeme si myslet, že všemu rozumíme."

Svlékl jsem si kabát. "Poslouchej," otočil jsem se k němu, "To není jen tak." Výraz jeho tváře mě zarazil - jakýsi druh fanatické blaženosti - rty sešpulené, bloudil očima po stropě.

"Tys pil?" zeptal jsem se.

Zatrásl hlavou, pak přikývl. Jednou a velice pomalu. "Poslouchej," vyzval mě.

"A co?"

"Já nevím. No právě... slyšet není nic. Je to jako hudba. Srdce, všechny cévy, tření krve podél tepen a žil. Ta živost. Hudba krve." Žalostně na mě pohlédl. "Proč nejsi v práci?"

"Mám volno. Dnes pracuje Gail."

"Zůstaneš tady?"

Pokrčil jsem rameny. "Zřejmě ano." Rozhlédl jsem se po pokoji - popelníky, balíky papíru - a obezřele naslouchal.

"Nejsem opilý, Edwarde," pravil. "Je mi špatně, ale to proto, že se něco děje. Už asi zjistili, kdo jsem."

Sedl jsem si proti němu a pátravě se na něj díval. Nevypadal, že by si toho všiml. Řešil zřejmě nějaké vnitřní problémy. Požádal jsem ho o šálek kávy, ukázal mi směrem ke kuchyni. Dal jsem vařit vodu v konvici a z vitríny si vzal dózu s instantní kávou. S hrmkem v ruce jsem se vrátil do křesla. Vergil s očima doširoka otevřenými pokyvoval hlavou sem a tam. "Tys vždycky věděl, čím chceš být, vid'?"

"Víceméně ano."

"Gynekolog. Obratný tah. Žádné falešné směry. Já byl jiný. Měl jsem cíle, nikoli směr. Jako mapa bez silnic, jenom záchytné body. Všechno šlo do hajzlu. Všichni, kromě mě. Dokonce i věda. Zbyly jenom prostředky. Vůbec, je to div, kam až jsem to dotáhl. Vždyť já dokonce nenáviděl i lidi."

Stiskl opěradlo křesla.

"Co je?" vyskočil jsem.

"Mluví ke mně," řekl a zavřel oči.

Skoro hodinu vypadal, jako by spal. Zajímal mě jeho puls, byl stálý, vyrovnaný. Čelo na dotek mírně chladilo. Udělal jsem si ještě jednu kávu, listoval v časopisech a váhal jsem, co dělat, když znovu otevřel oči.

"Těžko říct, co pro ně znamená čas," ozval se. "Dobré tři čtyři dny, než vypočítali jazyk, klíčové lidské pojmy. A teď v něm jedou. V mém nitru. Právě teď."

"Jak to?"

Tvrdil, že se tisíce výzkumníků navezlo na jeho neurony. Podrobnosti nevěděl. "Víš, jsou zatraceně schopní, ale zblbnout mě ještě nedokázali."

"Vezmeme tě do nemocnice."

"A co k čertu můžou podnikat, co?" Dokázali by snad vymyslet nějaký způsob, jak je kontrolovat?

Myslím, že teď už to jsou moje vlastní buňky."

"Přemýšlel jsem o tom. Můžeme je vyhladovět. Objevit nějaké metabolické rozdíly..."

"Nevím, jestli se jich vlastně potřebuju zbavit," přerušil mě Vergil. "Oni mi nechtějí škodit."

"Jak to víš?"

Pokýval hlavou a vztyčil ukazováček. "Právě si zkoušejí představit vesmír. Je to pro ně obtížné: jdou na to přes chemickou koncentraci. Pro ně je vesmír něco jako intenzita chuti."

"Vergile..."

"Poslouchej! Přemýšlej, Edwarde!" tón jeho hlasu byl rozčilený. "Všimni si! Uvnitř mě se děje něco velkého. Domlouvají se prostřednictvím tekutin, přes membrány. Něco přizpůsobili - snad viry - a převedli data uložená v řetězech nukleových kyselin. Říkají tomu zřejmě RNK. To by smysl dávalo. Je to totiž jeden ze způsobů, jak jsem je naprogramoval. A taky epizomové struktury. To asi bude to, co ta tvá zařízení zaregistrovala jako příznaky infekce - ty změny v mé krvi, shluky dat. Podle potřeb každé jejich individuality. Sobě rovní, vyšší, podřízení."

"Vergile, stejně si myslím, že bys měl jít do nemocnice."

"Tohle je moje velká šance, Edwarde," řekl. "Jsem teď jejich vesmírem. Jsou novými rozměry pěkně udiveni." Na chvíli vypadal zase klidně. Nahnul jsem se k jeho křeslu a odhrnul župan. Křížem krážem mu přes ruku vedly bílé čáry. Už jsem se zvedal k telefonu, když se náhle postavil a protáhnul se. "Uvědomuješ si," řekl, "kolik buněk zabíjíme při sebemenším pohybu?"

"Jdu zavolat ambulanci," vstal jsem.

"Na co?" Tón jeho hlasu mě zastavil. "Říkám ti, že nejsem nemocný, že je to moje velká šance. Nevíš, co by tam se mnou asi dělali? Počínali by si stejně jako jeskynní Člověk, který se pokouší opravit počítač. Vždyť by to byla fraška."

"Tak co tady k Čertu dělám?" zepal jsem se ho a sotva jsem se ovládal. "Nenadělám s tím vůbec nic. Jsem taky jedním z těch jeskynních lidí."

"Ty jsi přítel," upřeně na mě pohlédl. Měl jsem pocit, že mě pozoruje

něco víc než jenom Vergil. "Potřebuju společníka," usmál se. "Ale nejsem tak úplně sám."

Přes dvě hodiny chodil po pokoji, dotýkal se věcí, vyhlížel z okna, pomalu a mechanicky si vařil oběd. "Víš, oni mohou současně pociťovat i vlastní myšlenky," prohodil kolem poledne. "Myslím, že jejich cytoplazma má svou vlastní vůli, takový druh podvědomého života, stojícího proti nedávnému získanému rozumu. Zaslechli chemický "hluk" pracujících molekul."

Ve dvě jsem volal Gail, oznámil jsem jí, že přijdu později. Byl jsem jako nemocný napětím, ale podařilo se mi jakžtakž ovládnout hlas. "Vzpomínáš na Vergila Ulama? Zrovna s ním mluvím."

"Je v pořádku?" ptala se.

Cože? To rozhodně ne. "Jo, v pořádku," odpověděl jsem jí.

"Kultura!" vyrazil Vergil a zamžoural ke mne od kuchyňské stěny. Řekl jsem nashledanou a zavěsil. "Plavou v bazénu informací. A doplňují se. Takový způsob scelování. Absolutní hierarchie. Vstříc dosud neovlivnitelným buňkám vysílají uzpůsobené fágy.-Viry přesně označené individuality nebo skupiny. Uniknout je vyloučeno. Viry je zasáhnou, označí a pak zlikvidují, rozpustí. Ale není to jenom diktatura. Určitě to je svobodnější než demokracie. Každá individualita se tam liší od druhé. Dává to nějaký smysl? Liší se od sebe úplně jiným způsobem než my."

"Zadrž," přerušil jsem ho a zatřásl mu ramenem. "Tlačíš mě ke zdi, Vergile. Dál už nemůžu. Nechápu, nevím jestli mám věřit -"

"Ani teď ne?"

"Dobrá, máš dojem, že do toho vidíš. Ale přemýšlel jsi už o následcích? Co to všechno znamená, kam to může vést?"

Odešel do kuchyně, aby si z koutku natočil sklenici vody. Když se vrátil, zastavil přede mnou. Jeho výraz dětského zaujetí se změnil ve strážlivé znepokojení. "A stejně mi takhle nikdy nebylo."

"Bojíš se?"

"Dřív. Teď už mi jenom chybí jistota." Upravil si vázanku. "Podívej, nechci, aby sis myslel, že jsem tě nějak obešel nebo něco takového, ale včera jsem se setkal s Michaellem

Bernardsem. Vzal mě na svou kliniku - kvůli vzorkům. Prý mám přestat s ozařováním. Dneska ráno mi volal, ještě před tebou. Řekl, že to všechno prověřil a chtěl vědět, jestli o tom ještě někdo ví," odmlčel se a znovu se zatvářil zasněně. "Město buněk, Edwarde, pronikají tkáněmi a šíří informace..."

"Dost!" vykřikl jsem. "Prověřil? Jak prověřil?"

"Podle Bernardse mám rozšířené makrofágy v celém svém systému. A taky potvrdil anatomické změny."

"Co s tím chcete dělat?"

"Nevím. Ale nejspíš bude chtít přinutit Genetron, aby znovu otevřel laboratoř."

"A to je to, co ty potřebuješ?"

"Mít laboratoř, to není všechno. Něco ti musím ukázat. Co jsem přestal s ozařováním, neustále se měním." Uvolnil župan a nechal ho sklouznout na podlahu. Kůže po celém jeho těle byla pokryta spleť bílých čar. Na zádech začaly vytvářet hřebeny.

"Můj bože," zhodnotil jsem ten pohled.

"Určitě to nebude lepší, pokud se co nejdřív nedostanu do laboratoře. Na veřejnost s tím nemůžu, V nemocnici si beztak nebudou vědět rady, jak jsem už řekl."

"Ty jsi... když s nimi můžeš mluvit, tak se s nimi dohodni, ať zpomalí," řekl jsem a uvědomil jsem si směšnost takových slov.

"To skutečně můžu, ovšem nevím, jestli mě poslechnou. Dostali se mi k neuronům, což zase není zrovna nic tak složitého. A zkoumají je, nebo aspoň na něčem podobném pracují. Vědí, že jsem tady, vědí, co jsem, ale to neznamená, že jsou vyšší úrovní hierarchie jednotní."

"Hádají se?"

"Něco takového. Ale vůbec to není tak špatné. A bude-li znovu otevřena laboratoř... Budu mít kde bydlet i kde pracovat." Vyhlédl z okna, jako kdyby někoho vyhlížel. "Ale opustit je nemůžu. Z toho taky ani strach nemají. Edwarde, takovou náklonnost jsem ještě k ničemu necítil." Další blažený úsměv. "Nesu za ně odpovědnost. Jsem jejich matkou."

"Ale nikdy nebudeš vědět co chtějí dělat."

Potřásl hlavou.

"Ne, myslím to takhle. Oni jsou jako civilizace..."

"Jako tisíce civilizací."

"Ano, a civilizace mají tendenci se kazit. Války, prostředí..."

Zmačkal jsem slámku při pokusu zkrotit vzrůstající paniku. Nejsem zvyklý reagovat na nestvůrnosti. Vergil také ne. Byl tou poslední osobou, o které bych prohlásil, že zvládne opravdu velké problémy.

"Ovšem v nebezpečí jsem jen já sám."

"To přece nemůžeš vědět. Ježíši, Vergile, jen se podívej, co s tebou vyvádějí."

"Mně a jenom mně! Nikomu jinému."

Potrásl jsem hlavou a rozhodil v zoufalství paže. "Oukej, Bernards znovu otevře laboratoř, ty se tam nastěhuješ - jako pokusný králík. A co pak?"

"Vyléčí mě. Jsem teď víc než ten starý dobrý Vergil Ulam. Jsem celá galaxie, supermatka."

"Myslíš superhostitel." Poznámku přešel pokrčením ramen.

To bylo tak všechno. Rozpačitě jsem mu naznačil, že odcházím a usadil jsem se dole v hale, abych se uklidnil. Někdo by mu měl říct něco rozumného. Ale koho poslechne? Měl schůzku s Bernardsem...

A to znamená, že o tom Bernards není jenom přesvědčený, ale že o to má velký zájem. Člověk Bernardsova typu by nepřemlouval nějakého Vergila Ulama, pokud by to nebylo výhodné i pro něj samotného.

Našel jsem telefon, vsunul úvěrovou kartu a vytočil Genetron.

"Rád by chumlu vil s dr. Michaellem Bernardsem," nahlásil jsem.

"Kdo volá, prosím?"

"Jeho odpovědná služba. V případě nouze mu máme zavolat, no a spodem s ním nějak nefunguje."

Po několika znepokojivých minutách se ozval Bernards. "K čertu, kdo jste? Žádnou odpovědnou službu nemám."

"Edward Milligan. Jsem přítel Vergila Ulama. Myslím, že bychom měli prodiskutovat pár problémů."

Domluvili jsme se na ráno druhého dne.

Po návratu domů jsem zkoušel vymýšlet nějakou omluvu pro příští směny v nemocnici. Nedokázal bych se totiž soustředit na práci, nemohl bych se věnovat pacientkám s takovou péčí, jakou potřebují.

Cítil jsem vztek, obavy a vinu. *

Takhle mě nalezla Gail. Nasadil jsem masku pohody a společně jsme poobědvali. Po jídle jsme společně pozorovali světla města, jak vyplouvají z podvečerního soumraku.

"Co se stalo?" zeptala se Gail tlumeným hlasem. "Řekneš mi to, nebo budeš dál předstírat, že je všechno v pořádku?"

"Týká se to jenom mě," odpověděl jsem. "Nervy. Práce v nemocnici."

"Ach bože," poposedla. "Ty o mně máš stejné mínění jako o Bakerově ženě?" Paní Bakerová vážila tři sta šedesát liber a nevěděla, že je v pátém měsíci těhotenství.

"Ne." Znělo to apaticky.

"Úžasná úleva," dotkla se Gail mého čela. "Vždyť víš, že tohle sebepozorování mě dohání k šílenství."

"No dobrá, ale já o tom mluvit ještě nemůžu, tak..." pohlídl jsem ji po ruce.

"Už zas ta odporná povýšenost." Vstala. "Jdu udělat čaj. Chceš něco?" Byla rozladěná a já jsem mlčel. Proč jsem jí to všechno neřekl? Víš, můj starý přítel se proměnil v galaxii.

Raději jsem šel sklidit ze stolu. Tu noc, neschopen usnout, jsem se díval

na Gail a v duchu jsem to všechno probíral.

Jsem doktor, říkal jsem si. Technická, vědecká profese. Předpokládal jsem, že vůči takovým věcem budu imunní.

Vergil Ulam se proměnil v galaxii. Jaký je to pocit, stát tváří v tvář třeba miliardě Číňanů? Ve tmě jsem se neubráníl úšklebku a vzápětí jsem téměř vykřikl hrůzou. To, co má Vergil uvnitř sebe, je nepředstavitelně cizější než Číňané. Cizější než cokoli jiného. Já - nebo Vergil - možná pochopíme. Snad někdy.

Ale kolem mě byly skutečné věci. Ložnice, světla města slabě pronikající jemnými záclonami. Spící Gail. To je velmi důležité. V posteli spící Gail.

A sen zavítal znovu. Tentokrát město proniklo oknem a útočilo na Gail. Byl to velký, špičatý, rozzářený slídíc a vrčel v nesrozumitelném jazyce autoklaksonů a hluků z ulice. Chtěl jsem ho vyhnat, ale dostal ji. Proměnil ji v závěj hvězd a pokropil celou postel, všechno, všecičko. S trhnutím jsem se probudil, počkal na svítání a vstal. Už oblečený jsem políbil Gail, její neznescvácené rty, příjemně chutnající opravdovým lidstvím.

Vyrazil jsem za Bernardsem. Měl najaté apartmá ve velké centrální nemocnici. Vyjel jsem výtahem do šestého patra a tam uviděl, co znamená úspěch.

Vkusně zařízené apartmá s pěkným sítotiskem na dřevem obložených zdech, chromovaným a skleněným nábytkem, kobercem krémové barvy, čínskou mosazí a červotočem dírkovanými skříněmi a stoly.

Nabídl mi šálek kávy, který jsem přijal. Usadil se do křesla, já naproti němu. Měl šedý elegantní oblek, šedivé vlasy a ostrý profil. Bylo mu něco přes šedesát a trochu připomínal Leonarda Bernsteina.

"Něco o našem společném známém," začal, "panu Ulamovi. Je to klenot. A nechybí mu statečnost."

"Je to můj přítel."

A není mi lhostejné, co se s ním děje."

Bernards vztyčil ukazovák. "Statečný a zatraceně prokletý blázen. To, co se mu stalo - k tomu dojít nikdy nemělo. Ať už to třeba udělal pod tlakem, omluvitelné to není. Ale co se stalo, stalo se. Jestli tomu dobře rozumím, všechno vám řekl."

Přikývl jsem. "Chce se vrátit ke Genetronu."

"Ovšem. Má tam vše, co potřebuje. Zatímco byl mimo, všechno jsme vyřešili."

"Vyřešili... jak? Proč?" Nepřemýšlel jsem nejbystřejší. Trochu mě bolela hlava.

"Můžeme mluvit o velkém množství malých koncentrovaných počítačových částecích s biologickým základem. Genetron už má objev v kapse, ovšem to ještě není všechno."

"Co máte ještě v plánu?"

Bernards se usmál. "Nemám dovoleno vás s tím seznámit. Ale bude to převratné. Zatím budeme pracovat v laboratorních podmínkách - experimenty na zvířatech a tak. Samozřejmě začneme od začátku. Vergilovu - hm - kolonii převést nemůžeme. Ovládli jeho bílé krvinky. My musíme vyvinout kolonie, ve kterých nebudou imunitní reakce přenášeny na jiná zvířata."

"Myslíte jako infekce?"

"Jako srovnání by to šlo. Ale Vergil infekcí napaden není."

"Moje testy ukazují, že ano."

"To zřejmě vyvozujete z těch několika údajů z krevního obrazu, že?"

"Nevím."

"Poslouchejte, rád bych vás měl v laboratoři u Vergila. Vaše znalosti nám mohou být užitečné."

Nám. Pracoval s Genetronem, ovšem v rukavicích. Mohl být objektivní? "Jaký prospěch z toho máte vy?"

"Edwarde, v první řadě je to má profese. Vím hodně o mozkových a nervových funkcích a k tomu vedu ještě neuropsychologický výzkum -"

"Díky vám není Genetron vyšetřován vládními orgány."

"To je velmi neomalené. Příliš neomalené a nespravedlivé."

"Možná. Ale přece jen: rád bych navštívil laboratoř, teď, když je Vergil ještě doma. Jsem-li i nadále vítán."

Ostře na mě pohlédl. Do svého týmu mě nevezme: to jsem mohl v jeho tváři přečíst velice snadno.

"Ovšem," pronesl a zvedl se společně se mnou. Natáhl se a potřásl mi rukou. Dlaň měl vlhkou. Byl nervózní stejně jako já, třebaže na to vůbec nevypadal.

*

Vrátil jsem se a zůstal doma až do poledne; četl jsem a snažil se objevit nějaké řešení. Musel jsem rozhodnout, co je teď nejdůležitější a co je třeba zachránit.

Každému jen tolik změn, kolik může snést; inovace ano, ale pěkně v klidu. Bez násilí. Všechno by mělo zůstat nezměněno, dokud se pokusná osoba sama nerozhodne jinak.

Největší událost ve vědě od...

To je něco pro Bernardse. Stejně tak: pro Genetron. A já si s tím rady nevím, "ííeoludita," řekl jsem nahlas. Špinavé obvinění.

*

Když jsem stiskl zvonek s Vergilovým jménem, odpověď přišla téměř okamžitě. "Jo," ohlásil se Vergil rozveseleně. "Pospěš nahoru. Budu v koupelně. Dveře nechám odemknuté."

Vstoupil jsem do bytu a chodbou do koupelny. Vergil byl ve vaně, po krk v růžové vodě. Neurčitě se usmál a zašplouchal rukama. "Vypadám jako bych si podřezal zápěstí, že? Ale tím se netrap, teč už všechno bude v pořádku. Genetron mě bere zpátky. Právě volal Bernards," ukázal na koupelnový telefon.

Posadil jsem se na toaletu a poblíž prádelníku jsem zahlédl horské slunce. "Víš jistě, že děláš dobře?" zeptal jsem se ho.

"Jo, to si myslím, lip by se o mě nestaral nikdo. Dnes večer mě přijmou, takže jsem úplně klidný. Bernards si pro mě přijede svou limuzínou. Má to styl, co?"

Růžová barva vody mýdlo moc nepřipomínala. "To je pěna do koupele?" zeptal jsem se. Najednou mi to všechno došlo a mně se podlomila kolena.

"Ne," odpověděl. Ale to už mi bylo jasné.

"Ne," opakoval, "to vychází z mé kůže. Všechno mi sice neříkají, ale vypadá to tak, že vysílají své zvědy i ven. Astronauty." Pohlédl na mě s výrazem, ve kterém nebylo znepokojení, spíše zvědavost.

Ucítil jsem, jak se mi stahují svaly v břiše. Až dosud mě nenapadlo o tom uvažovat, byl jsem soustředěn na úplně jiné projevy. "To je poprvé?"

"Jo," usmál se. "Tak si říkám, zeje asi vypustím do odtoku. Jen ať si zjišťují, jak to ve světě skutečně vypadá."

"To by ale mohli kamkoli," konstatoval jsem.

"Jistě."

"Jak... Jaké máš pocity?"

"Takové příjemné dobro. Musí jich být milióny." Zacákal rukama. "Co myslíš? Mám nechat ty potvory utéct?"

Rychlé a nesnadné přemýšlení. Klekl jsem vedle vany. Mé prsty uchopily šňůru horského slunce a zapojily ji do zásuvky. Chcal jsem kvůli němu modře, zavedl mi do kliky proud, připravil nám stovky kanadských žertů a nikdy nevyrostl, nikdy nedospěl natolik, aby pochopil, že může svou inteligencí změnit svět. Opatrnosti se nenaučil nikdy.

Sáhl po odtokové klice. "Víš, Edwarde, já -"

Dopovědět už nestačil. Zvedl jsem ozařovač, hodil jej do vany a odskočil od záblesků jisker a páry. Vergil vykřikl, zazmítal sebou, zaškubal, a pak bylo najednou ticho, přerušované jen slabým syčením a kouřem linoucím se z jeho vlasů.

Zvedl jsem záchodové víko a zvrátil. Stiskl jsem si nos a zamířil do obývacího pokoje. Nohy pode mnou neočekávaně povolily, svezl jsem se na gauč.

Za hodinu jsem prohledal Vergilovu kuchyň, kde jsem našel odbarvací roztok, Čpavek a láhev Jacka Danielse. Vrátil jsem se s tím do koupelny a snažil jsem se, abych pohledem nezavádil o Vergila. Chlast, odbarvovač i čpavek skončily ve vodě. Když začal chlór vybublávat, odešel jsem a zavřel za sebou dveře.

Jen co jsem se vrátil domů, zazvonil telefon. Nezvedal jsem ho. Mohla to být nemocnice. Mohl to být Bernards. Nebo taky policie. Těm to beztak budu muset vysvětlovat. Genetron bude mlčet a Bernards nebude k nalezení.

Pociťoval jsem vyčerpanost, svaly mi napětím ztuhly a cítil jsem se hrozně.

Genocida?

Tomu ani věřit nešlo. Skutečně jsem zavraždil sto miliard inteligentních bytostí? Zlikvidoval celou galaxii? To bylo směšné. Ale do smíchu mi nebylo.

Pořád jsem nemohl uvěřit, že jsem zabil člověka, přítele. Dým, roztavená lampa, elektrická zásuvka a kouřící šňůra.
Vergil.

Bylo mi zle od žaludku. A sny o městech ohrožujících Gail (a co jeho přítelkyně Candice?). Vypuštěná voda. Galaxie, cákající na náš všechny. Hrůzné obrazy. A naopak -

jaká krása, potenciální krása - nový druh života, symbióza, transformace.

Stihl jsem je zabít všechny? Na chvíli mé zachvátila panika. Zítra musím ten byt desinfikovat. Na Bernardse jsem ani nějak nepomyslel.

Gail mě našla spícího na pohovce. Stála nade mnou, když jsem mátožně přicházel k sobě.

"Je ti dobře?" přisedla ke mně. Přikývl jsem.

"Co bude k večeři?" Ústa nepracovala tak, jak měla, slova mi vázla v krku. Položila mi na čelo dlaň.

"Edwarde, ty máš horečku. A pěkně vysokou."

Doklopýtl jsem do koupelny a pohlédl do zrcadla. Gail mé následovala. "Co to je?" zeptala se.

Myslela ty čáry pod límcem, kolem krku... Bílé čáry jako na autostrádě. Byli ve mně už dlouho, několik dní.

"Vlhké dlaně," pronesl jsem. No samozřejmě. *

Podle všeho zemřeme brzy. Nejdřív jsem bojoval, ale během několika minut jsem zeslábl až k neschopnosti pohybu. A Gail to postihlo ještě tutéž hodinu.

Ležel jsem na koberci v obýváku, promáčený potem. Bledá Gail se zavřenými očima odpočívala na gauči, podobná mrtvole v balzamovacím salonku*. Jednu chvíli mě dokonce napadlo, že je mrtvá. Ale byla jenom stejné nemocná jako já - což mě přivádělo k zuřivosti, nenáviděl jsem se, proklínal jsem se za svou slabost a pomalé chápání. Tohle všechno mě opouštělo. Chyběla mi i síla mrknout -. zbývalo už jen zavřít oči a čekat.

Uvnitř, v rukách a nohách vládl rytmus, jakýsi druh zvuku mé uzdravoval s každým dalším tepem. Jako tisícistrunný nesladěný orchestr, hrající najednou všechny věty celé symfonie. Hudba krve. Zvuk drsněl, zároveň však získával i na koordinovanosti, až sled vln prošel stádiem ticha v harmonický tlukot.

Ten tlukot se ve mně rozpouštěl ve zvucích mého srdce.

Nejdřív utlumili naše imunitní reakce. Ano, byla to válka. Válka, - jakou Země dosud nepoznala - s bilyony bojovníků a trvajících snad jen dva dny.

Když jsem potom znovu nabyl něco málo sil a dokázal se dostat ke

kohoutku v kuchyni, cítil jsem je, jak se snaží proniknout mi mozkem, rozbít jeho kód a uvnitř protoplazmy objevit boha. Hltavě jsem se napil a jednu sklenici jsem donesl Gail. Upila. Rty měla rozpraskané, pod krví podlitýma očima šedožluté kruhy. Aspoň že její kůže měla vůbec nějakou barvu. O minutu později jsme oba v kuchyni trochu pojedli.

"Co to k Čertu s námi je?" zeptala se. Chyběly mi síly něco vysvětlit. Oloupal jsem pomeranč a rozdělil se s ní.

"Zavoláme doktora," řekla. Věděl jsem, že nezavoláme. Už mě ovládali; bylo čím dál zjevnější, že jakýkoliv pocit svobody je pouze iluzorní.

Vzkazy od nich byly nejdříve jednoduché. Vyvolávání znalostí, což bylo prosté, protože se v mých myšlenkách objevovaly samy. Byt jsme opustit nemohli - s takovou kontrolou to bylo naprosto vyloučené - a spojení s okolním světem jsme neměli. Zatím jsme směli jen sem tam něco sníst a pít. vodu z kohoutku.

Horečka sice polevila, ovšem přeměny proběhly rychle a drasticky. Téměř současně jsme byli Gail i já zbaveni možnosti se pohybovat. Ona seděla za stolem, já klečel na zemi. Jen stěží jsem ji dokázal zahlédnout koutkem oka.

Její ruku začaly pokrývat zřetelné bílé čáry.

Na Vergilovi se učili, pro nás dva už měli připravenou docela jinou taktiku. Dvě hodiny mě všechno svědilo - dvě hodiny pekla - než udělali vědecký objev a přenesli své úsilí věků do našich časových měřítek, aby mohli lehce komunikovat přímo s tou velkou, nemotornou inteligencí, jejíž vesmír obývali.

Ale krutí nebyli. Jakmile pochopili, co nám vadí, zmírnili to. Pracovali až příliš efektivně. Už za hodinu mě zaplavilo moře blaženosti; spojení s nimi bylo přerušeno.

S úsvitem příštího dne nám znovu umožnili svobodný pohyb: mohli jsme do koupelny. Vyprázdnil jsem se - moč měla nachovou barvu. Gail mě následovala. Prázdně jsme na sebe pohlédli. Dokázala ze sebe vyloudit mírný úsměv. "Mluví s tebou?" Přikývl jsem. "Tak jsem se tedy nezbláznila."

Pro příštích dvanáct hodin úroveň

kontroly trochu poklesla. Ale podezření, že ve mně probíhá další druh války, mě neopustilo. Gail byla schopná pohybu jen jako v předchozím stádiu.

Pak byla plná kontrola obnovena.

"Eddie..." zašeptala. Moje jméno bylo tím posledním zvukem - zvenku.

Stáli jsme a společně rostli. Během hodiny se naše nohy rozrostly a rozšířily. Dalším růstem jsme se dostali k oknům, plným slunečního svitu, a do kuchyně, kvůli výlevce s vodou. Naše vlákna brzy dosáhla do všech koutů pokoje, na obklady stěn, na všechny potahy a nábytek.

Příštího rána byla přeměna dokončena.

Od té chvíle jsem už postrádal zřetelný pohled na náš vnější vývoj. Snad jsme byli podobní buňkám - velkým, plochým a vláknitým buňkám, prostupujícím větší částí našeho bytu. Velké nápodoby malého.

Každým dnem ztrácíme na inteligenci, jsme pohlcováni dovnitř. Naše individuality se rozpouštějí. Jsme jenom velcí, nemotorní dinosauři. Vzpomínky vzaly za své a naše osobnost se prostřednictvím přeměněné krve rozplývá.

Brzy už nebudeme potřebovat ani centralizaci.

Pronikly ke mně informace o porušení instalace. Lidé v celé budově budou podrobováni přeměně.

Během týdne dosáhneme nadvlády nad řekami, jezery, moři.

Ještě nemohu posoudit, jak to bude vypadat, ale v každém čtverečním palci planety bude něco inteligence. Po několika letech, možná už dříve, svoji osobnost - nebo co to bude - utlumí.

Pak přijdou nová stvoření. Kapacita jejich myšlení nepředstavitelně vzroste.

Odplovává ze mne veškerá nenávisť i strach.

Opouštím je - nás - s jedinou otázkou.

"Kolikrát se to už stalo jinde?" Žádní mimozemšťané Zemi nikdy nenavštíví. Nač?

Své vesmíry našli v zrnících písku.

*přeložil Karel Čermák
ilustroval Milan Fibiger*

Cleve Cartmill

Krajní lhůta

Povídka, kterou si nyní přečtete, rozhodně nepatří mezi vrcholná díla SF, ani v síle myšlenky, ani literárním zpracováním. A přesto je to jedna z nejslavnějších povídek v dějinách science fiction. Když ji Cleve Cartmill psal a redaktor J. W. Campbell otiskl v březnovém Čísle časopisu Astounding Science Fiction roku 1944, netušili, že okamžitě po uveřejnění tato nenápadná povídka způsobí hotový poprask v FBI. Autor v ní totiž popsal poměrně podrobně složení atomové bomby v době, kdy příprava skutečné atomové bomby vrcholila a byla záležitostí přísného utajení (tzu. Projekt Manhattan). Po otištění povídky přišel za autorem (který v té době bydlel na Manhattan Beach!) mladý muž z vojenské kontrašpionáže. Vyslychal Cartmilla pět nebo šest hodin. Cartmill mu ukázal svou korespondenci s J. W. Campbellem, který si u něj objednal povídku o atomové bombě - žádné další podrobnosti v dopisu nebyly. Člověk z kontra-

rozvědky listiny zabavil, aby si z nich pořídil kopie. "Nepochybovali o mé upřímnosti," napsal Cartmill později, "ale zdálo se, že jsem porušil pravidla opatrnosti a bezpečnosti, kterých musí dbát každý Američan, atd. Nikdy jsem, se přesně nedozvěděl, jaká bezpečnostní pravidla jsem mohl porušit, když všechna fakta se nacházela ve vědeckých publikacích. Ve skutečnosti se obávali toho, že jsem já nebo Campbell měli přístup k tajným archívům projektu Manhattan." Stejně dlouho vyslychali i redaktora Campbella. Chtěli po něm, aby jim slíbil, že už nebude publikovat nic, co by se týkalo jaderného štěpení. Campbell jim prý tehdy odpověděl, aby "šli k čertu i se svými atomy". V duchu však byl potěšen úspěšnou předpovědí i zájmem, který vysoká vládní místa věnují jeho časopisu.

Bomba, kterou chtěl zneškodnit, byla v nepřátelském hlavním městě a mohla každým okamžikem explodovat. A právě tomu on musel zabránit!

Těžký flak pálil kolem letky bombardérů, které se mihly noční oblohou planety Cathor. Ybor Sebrof se usmíval, když vedl svůj kluzák ve strmém úhlu od toho ohňostroje. Bombardéry splnily svůj úkol: vysadily ho blízko Nilrequ při stimulovaném náletu.

Odpoutal se od nich dřív, než oblohu protáhly světlomety svými úzkými bílými rameny. Reflektory ani nezavádily o kluzák označený jejich vlastními výsostnými znaky. Skutečně to byl jejich vlastní kluzák - ukořistili ho, když předsunuté oddíly Seilly překvapily posádku v Namo. Opustil ho hned po přistání a nechá zpravodajskou službu Sixy, aby se pokusila vypátrat, jak se tam dostal.

Samozřejmě za předpokladu, že se mu podaří nepozorovaně přistát.

Důstojníci zpravodajské služby Sixy budou mít ještě další práci. Budou muset vysvětlit podivný nálet, při němž nebyly vypuštěny žádné bomby. Ani jedno z letadel Seilly nebylo zasaženo, a tak lidé ze Sixy nemohli vědět, že bombardéry byly prázdné: žádné bomby, žádné posádky, pouze vysoká rychlost letu.

Už viděl zítřejší noviny, slyšel zítřejší zprávy. "Útočníci zahnáni. Piloti Zbabělé Demokracie se krčí před palbou protiletadlových děl Nilrequ." Ale velká zvířata budou mít strach. Letadla ze Seilly by mohla shodit bomby, kdyby nějaké měla. Beztestné přeletěla nad velkým průmyslovým centrem. Mohla snést vajíčka. Hlavou - ni si s tím budou lámat hlavy. Proč? budou se hlubokomyslně ptát jeden druhého. Jaký to mělo smysl?

Ybor se usmál. On byl ten důvod. Ještě si budou přát, aby v letadlech byly místo něj bomby. Možnost selhání si vůbec nepřipouštěl. Všechno, co měl udělat, bylo vniknout do nepřátelské pevnosti, najít doktora Sitruca, zabít ho a zlikvidovat nejničivější zbraň historie. Nic víc.

Když se nedaleko před ním objevila budova farmy, zatajil dech a zamířil k temnému kraji lesa. Sedozelený stroj nebude na takovém pozadí viditelný, jedině velmi ostrý zrak by mohl zachytit jeho stín pod prchavým svitem Měsíce.

Plachtil tiše ve slabém větru, který si vyprávěl s korunami stromů. Jen vítr a stromy zaznamenaly jeho průlet. A ty umí zachovávat tajemství.

Kluzák zasýčel mezi obtěžkanými klasy ve chvíli, kdy přistával na poli s obilím. Vlnilo se nad úrovní bezmotorového letounu a Ybor usoudil, že kluzák nenajdou dřív, než začnou žáci stroje sklízet úrodu.

Další problém bylo sledování ze vzduchu. Ybor nemohl potřebovat, aby kluzák objevili už teď. Zvlášť kdyby ho tu někde na cestě do nepřátelského hlavního města zadrželi. I hlupák by ho v takovém případě spojil s tím opuštěným letounem.

Z pouzdra zabudovaného v kluzáku vyndal dlouhý nůž a nařezal kolem sebe trochu obilí. Nahodile - ne podle nějakého vzoru - jím posypal všechny části stroje. Nyní už nebude vypadat jako kluzák dokonce ani z ptáčích perspektiv.

Porostem, dosahujícím až po ramena, pronikl na kraj lesa.

Pohyboval se zde v skrytu. Bylo téměř jisté, že tu jsou střelci, a on se musel vyhnout odhalení. Plížil se měkkým kobercem vegetace jako kočka nocí: po čtyřech pod nízkými větvemi, ale i vzpřímený, když to bylo možné.

Ostrý pocit nebezpečí zaplnil jeho

chřípí. Přikrčil se, znehybněl a pečlivě zkoumal pach, který vytvořil v jeho hlavě následující obraz: lidé, olej a štiplavý kouř spáleného benzínu. Oddíl střelců byl přímo před ním.

Ybor se ukryl mezi stromy. Postupoval od jednoho ke druhému, stejně nelslyšně jako noční pták s měkkými křídly, a pomalu se blížil ke zdroji zápachu. Čas od času se zastavil a naslouchal krokům strážného. Uslyšel je za chvíli, měkké klapání mísící se v nepravdělném rytmu s chrápáním, které k němu přinášel slabý vítr.

Ybor věděl, že by bylo výhodnější tohle místo obejít, zmizet strážnému, aniž by zanechal stopy po svém průchodu lesem. Ale zvyk je železná košile. Musel zabít. Byl jejich nepřítelem.

Ještě víc se přiblížil ke zvuku kroků. To už se dostal až nad trasu obchůzky strážného a zrakem i sluchem zkoumal temnotu. Strážný prošel pod ním a Ybor ho nechal projít. Jeho sluch napjatě pronikal chrápáním z blízkých stanů, dokud nezaregistroval dalšího strážného. Na hlídce byli dva.

Vytáhl z opasku nůž a čekal. Když se strážný přistřachal až pod něj, Ybor mu nehluchně skočil na záda a na zemi ho probodl.

Při tom se ozval šramot. Nepříteliš velký, ale dostatečný k upoutání pozornosti druhého strážného.

"Namrehu!" zavolal. "Co se stalo?" •

Ybor zamručel, sebral mrtvému muži zbraň a přilbu a převzal jeho rajón. Pokračoval v chůzi v rytmu jeho kroků, dokud nepotkal druhého strážného. Ybor utišil jeho otázky prudkým trhnutím svého nože a pak obrátil svou pozornost ke stanům.

Za chvíli bylo všechno hotovo. Prsty prvního strážného stiskl kolem rukojeti nože a zamířil pryč. Ať si s tím psychologové trochu polámou hlavu.

Když se dostal na druhý konec lesa, rozbřesk už vrhal na oblohu kolem Nilrequ světlé odstíny a zvyrazňoval temnou siluetu neuspořádané směsice budov. Tam ležel jeho operační prostor. Možná tam ležel také jeho osud i osud celého jeho národa.

Ta druhá představa nebyla řečnickou hyperbolou. Byla to holá, tvrdá skutečnost. Neměl nic společného s patriotismem, ani s politicko-ekonomickou filosofií. Týkala se pouhého vědeckého faktu: kdyby byla použita zbraň, která se nachází kdesi v nepřátelském hlavním městě, celý národ by mohl do posledního muže zahynout.

Nyní začala obtížnější část Yborova úkolu. Vykořčil ven z lesa. Nepatrný zvuk odněkud zezadu ho na zlomek sekundy zmrázil. Ybor vzápětí určil jeho původ, pak se neuvěřitelně prudkým pohybem otočil a vymrštil se směrem k jeho zdroji.

Už od prvního dotyku si uvědomoval, že zápasí se ženou. Do určité míry byl překvapen, ale ne dost na to, aby omezil svou tvrdost. Úder shora - a ležela v bezvědomí u jeho nohou. Stál nad ní s přimhouřenýma očima. Ve stínu listnatých stromů nebyl schopen rozeznat její podobu.

Potom na východě propukl úsvit a Ybor zjistil, že je mladá. Rozhodně ne nezralá, ale mladá. A když sluneční paprsky pronikly do stínu, všiml si, jak je půvabná.

Ybor vytáhl svůj útočný nůž. I když byla v bezvědomí, zdálo se, že jenom spí se skleslými rukama a rozevřenými rty, připomínajícími dozrálé ovoce. Mohl bys zabít spícího muže, ale matka Příroda vstúpila do tvých instinktů hlubokou averzí k zabíjení bezbranných žen.

Začala tiše sténat. Pak otevřela své velké hnědé oči.

"Tys mě uhodil," zašeptala vyčítavě.

Ybor neodpověděl.

"Tys mě uhodil," řekla znovu.

"A cos čekala?" zeptal se hrubě.

"Cukroví a květiny? Co tu děláš?"

"Sleduju tě," odpověděla. "Můžu vstát?"

"Jo. Proč jsi mě sledovala?"

"Viděla jsem tě postávat na našem poli. Zajímalo mě proč. Vyšla jsem ven a viděla jsem tě zakrývat letoun a vklouznout do lesa. Sledovala jsem tě."

Ybor jí nevěřil. "Tys mě sledovala celou cestu lesem?"

"Mohla jsem se tě dotknout," řekla. "Kdykoliv."

"Lžeš!"

"To tě nemusí mrzet," řekla. Vláčným pohybem vstala a zadívala se mu do očí. Její úsměv odhalil drobné bílé zuby.

"V téhle věci jsem docela dobrá," řekla. "Ačkoliv málokdo je lepší než já, uznávám, že se vyznáš."

"Díky," řekl úsečně. "Tak dobrá, poslechneme si tu tvoji povídku. Nejspíš bude poslední, jakou kdy budeš vyprávět. Co vlastně chceš?"

"Mluvíš ynamrenským jazykem, jako bys byl zdejší," řekla dívka.

Yborovi se blýsklo v očích. "Vždyť já jsem zdejší."

Usmála se nedůvěřivě. "A zabíjíš vlastní vojáky? To se mi nezdá. Viděla jsem tě, jak jsi vyřídil tamten oddíl střelců. Bylo to příliš chladnokrevné. Náš člověk by to provedl s nenávisť. Pro tebe to byl taktický manév'r."

"Podřezáváš si pod sebou vlastní větve," varoval ji Ybor. "Nemůžu tě nechat jít. Víš toho už příliš moc."

"Nemyslím," řekla ještě jednou. Po krátké odmlce dodala: "Budeš potřebovat pomoc, ať je tvůj úkol jakýkoliv. A já ti ji můžu poskytnout."

"Ty poskytneš jediné můj krk lví tlamě," odpověděl pohrdavě. "Já nepotřebuju žádnou pomoc. Zvlášť ne od někoho, kdo se nechá tak snadno chytit. A já tě dostal, holčičko."

Začervenala se. "Chystal ses k akci. Viděla jsem to v tvém podivném obličejí, když ses díval směrem k Nilrequ. Zadržela jsem dech. To byl zvuk, který jsi slyšel. Kdybych tě považovala za nepřítele, neslyšel bys nic. Možná jenom zvuk mého nože, až by ti pronikl do srdce."

"Co je na mém obličejí podivného?" zeptal se. "Snad se obejde bez povšimnutí."

"Žena by si ho všimla," řekla. "Není vyrovnaný."

Setrásl ze sebe osobní pocity. Nikdo nesmí vědět o jeho přítomnosti. Vztáhl ruce k jejímu hrdlu. "Musím to udělat," řekl. "Je válka."

Nekladla mu žádný odpor. Klidně se na něj dívala a pak řekla: "Už jsi slyšel o Ylas?"

Jeho prsty nesevřely jemnou pokožku. "Kdo by neslyšel."

"Já jsem Ylas," řekla.

"To je trik."

"Žádný trik. Dokážu ti to." Oči se mu zúžily. "Ne, nemám žádné papíry, samozřejmě. Poslouchej. Znáš Mulba, Sworba a Nomose? Dostala jsem je odtud pryč."

Ybor zaváhal. Ona klidně mohla být Ylas, ale to by byla příliš fantastická náhoda - tak brzy narazit na legendár-

ní šéfkou ynamrenského odboje. Bylo to takřka neuvěřitelné. Nicméně tu byla možnost, že mluví pravdu, a on tuhle šanci nemohl přehlédnout.

"Jména," řekl. "Mohla jsi je slyšet kdekoliv."

"Nomos má na zápěstí jizvu ve tvaru srpku nového měsíce," řekla. "Sworb je vysoký, téměř tkk vysoký jako ty, má trochu pokleslá ramena. Mluví tak rychle, zeje mu těžko rozumět. Mulb je narkoman... A potrpí si na povýšené chování."

Ybor uvažoval. Popisy to byly výstižné a přesné.

Snažila se využít svou výhodu. "Copak bych nečinně přihlížela tomu, jak zabíjíš ty vojáky, kdybych byla loyální členkou Aliance Sixa? Proč bych je nevarovala, když jsi zabil prvního strážného a vzal si jeho přílbu a zbraň?"

To má logiku, pomyslel si Ybor.

"Nebylo mi snad jasné," pokračovala, "že jsi agent Seilly, už od okamžiku, kdy jsi přistál na mém poli s obilím? Mohla jsem zatelefonovat úřadům."

Ybor spustil ruce. "Rád bych navštívil Dr. Sitruca," řekl.

Se zachmuřeným výrazem tváře se zadívala směrem k Nilrequ, na věže pozlacené světlem ranního slunce. Ybor lhostejně pozoroval, že její obličej vytváří spolu se sluncem barvitý obraz. Tajemná květina, rozevírající se za svítání. Nezáleželo na tom. Neměl na ni čas. Měl málo času na cokoli.

"Něco by se s tím dalo udělat," řekla.

Odvrátil se. "Pak to udělám já sám. Časuje málo."

"Počkej!" Zabarvení jejího hlasu ho přimělo, aby se otočil. Trpce se usmál na pistoli v její ruce.

Ybor se v duchu proklínal. I když ji zneškodnil, vnímal ji stále jako ženu, a ne jako ozbrojeného nepřítele. Neprohledával ji z čisté sentimentality. To od něj byl vrchol stupidity, ze kterého se teď řítí k zaslouženému konci. Její zbraň byla spolehlivá a její záměr jí temně vyzařoval z očí.

"No jestli já nejsem naivka..., " řekla.

"Na chvíli bych ti snad bývala i uvěřila, že jsi opravdu agent Seilly. Jste vážně vychytralí, ty a ta tvá rada! Mohla jsem to vědět hned, když ty bombardéry proletěly kolem. Letěly příliš bezpečně."

Ybor nic neříkal. Snažil se s tím vším nějak vyrovnat.

"Perfektní nápad," pokračovala kyselým nepřátelským hlasem. "Přitáhli tě za sebou na laně a ty jsi přistál na mém poli. Taková shoda náhod. Byla jsem na té farmě jen tři dny. A ty si ze všech možných míst vybereš právě tohle. Ne, to nebyla náhoda. Tobě a dalším hlavounům z rady Sixy bylo jasné, že mě letadla přilákají k oknu, věděli jste, že si všimnu stínu tvého

kluzáku, že mě bude zajímat. Dokonce jsi zabil šest svých vlastních mužů, abys rozptýlil mé podezření... Ach, málem bys mě byl napálil."

"Mluvíš nesmysly," řekl Ybor. "Dej pryč tu pistoli."

"Když jsi měl možnost mě zabít a neudělal jsi to," řekla, "mé poslední pochybnosti padly. Ne, chlapče, ty už se nevrátíš podat hlášení o mém úkrytu, poslat svoje zabijáky, aby si počkali na schůzku našeho výboru a všechny nás zatkli. Tak to ne. Zemřeš teď a tady."

Yborovi se hlavou honily myšlenky o tom, kolik energie ho zbytečně bude stát, než ji přesvědčí, jak ničivé důsledky by měla jeho smrt pro její lid. Tak tedy řečnické umění. Bude potřebovat jednoduchý apel, rázný a překvapivý. Ale jaký? Jeho čas se krátil; mohl to vidět v jejích temných očích.

"Tvá poslední adresa," řekl, když si vzpomněl na Sworbovo vyprávění o útěku, "byla Curk Way 40. Prodávala jsi pečivo a Sworbovi se po koláčích udělalo špatně. Bylo mu v tvém obchodě špatně, až dokud se odtud nedostal pryč jedenáct minut po půlnoci."

Zásah do černého. Rozhodnutí zabít ho jí zmizelo z očí hned, jak si vzpomněla. Na chvíli se zamyslela.

Pak se v očích zablesklo. "Neslyšela jsem, že by se dostal do Acirebu v pořádku. Mohli jste ho poslat na druhé straně hranic Enarty a tohle z něj vymlátit. No, ale," uvažovala, "možná, že mluvíš pravdu..."

"Já jsem," řekl Ybor klidně, "agent Seilly a mám tu velmi důležité poslání. Jestli mi přímo nemůžeš pomáhat, musíš mě nechat jít. Okamžitě."

"A třeba taky můžeš lhát. To nesmím riskovat. Půjdeš přede mnou lesem. Stačí jeden příliš nápadný pohyb nebo dokonce pohyb, kterému nebudu rozumět, a zabiju tě."

"Kam mě povedeš?"

"K sobě domů. Kam jinam? Pak si popovídáme."

"Teď poslouchej ty mě," řekl naléhavě, "není čas na ..."

"Jdeme!"

Sel.

Yborův plán překvapit ji někde na farmě ztroskotat, kdy si prohlédl hromotluka, který je vpustil dovnitř. Byl to těžkopádný tupec s nejmohutnější postavou, jakou kdy Ybor viděl, tyčící se do nadprůměrné výšky. Jeho paže byly tak silné jako Yborova stehna, jeho žluté oči byly malé a zlověstné. I když připomínal opici, pohyboval se obr jako horská kočka, nehlučně a s očekávanou svižností.

"Hlídej ho," prikázala mu dívka a Ybor věděl, že ho žluté oči nepřestanou sledovat.

Klesl do křesla, starého sedátka s primitivním zadním výřezem, a pozoroval dívku, která pobíhala kolem ob-

rovitého sporáku. Ta kuchyně mohla pojmout dvě desítky zemědělských dělníků a na kamnech s několika hořáky se dalo uvařit teplé jídlo pro všechny.

"Bude lepší se najíst," řekla. "Jestli nelžeš, budeš potřebovat sílu. A jestli lžeš - aspoň vydržíš mučení dost dlouho no to, abys nám řekl pravdu."

"Děláš chybu," začal Ybor ostře, ale po hrozivém gestu svého hlídače se zarazil.

Za chvíli měl na stole jídlo. Bylo dobré a on ho jedl s chutí. "Odsouzenec," řekl a usmál se.

Jejich vztah ztrácel nepřátelskou podobu. On byl muž, nepříliš vzdálený svému mládí, s jasnými tmavými očima, na první pohled z něj vyzařovala energie; ona byla žena v nejkrásnějších letech svého života. Domácí práce při úpravě jídla a při jeho rozdělování mezi nimi snížila napětí. A když se pustil do jídla, věnovala mu prchavý příležitostný úsměv.

"Jsi dobrá kuchařka," řekl, když do jedli.

Její chováním už bylo vřelejší. Stále se na něj dívala. "A teď," řekla rázně, "mi dej důkaz."

Ybor zlostně pokrčil rameny. "Ty myslíš, že s sebou nosím papíry, identifikující mě jako agenta Seilly? Nějaké to: Všem příslušným činitelům! Nositel tohoto potvrzení je představitelem shromáždění Seilly. Každá pomoc, kterou mu můžete poskytnout, bude vítána. Mám papíry novináře z Ereas. Redakce a budova novin je už touhle dobou zničená, a tak neexistuje možnost ověřit si to.

Zamyslela se nad tím. "Dám ti Šanci," řekla, řekla. "Jestli jsi vážně agent Seilly, někdo z našich lidí v Nilrequ tě může identifikovat. Řekni jeho jméno a my ho sem dopravíme."

"Žádný z nich mě nepozná podle vzhledu. Před akcí mi změnili tvář, aby mě nikdo ani náhodou neprozradil."

"Ty máš na všechno odpověď, co?" uškříbala se. "Dobře, my tě teď odvedeme do sklepa a dostaneme te pravdu. A ty nezemřeš, dokud to neuděláme. Necháme tě naživu tak nebo jinak."

"Počkej chvíli," řekl Ybor. "Je tu jeden člověk, který mě včera pozná. Možná, že ale ještě nedorazil. Solraq."

"Přišel včera," řekla. "Tak dobře. Když tě pozná, bude všechno v pořádku. Sleygu," řekla obrovitému hlídači, "přiveď Solraqa."

Sleygovi se z hrdla vydralo hluboké vzdychnutí, na které zareagovala netrpělivým posuňkem. "Dokážu se o sebe postarat sama. Běž!" Z pouzdra ukrytého pod blůzou vytáhla pistoli a zamířila ji přes stůl na Ybora. "A ty budeš klidně sedět."

Sleyg odešel. Ybor zaslechl startující auto a potom slábnoucí zvuk motoru.

"Můžu si zakouřit?" zeptal se Ybor.

"Samozřejmě," volnou rukou mu hodila přes stůl balíček cigaret. Jednu si zapálil; udělal to opatrně, aby neztratila jeho ruce z dohledu. Pak jí balíček vrátil a zapálil cigaretu i jí. "Tak ty jsi Ylas," pokusil se navázat rozhovor.

Neobtěžovala se s odpovědí.

"Udělala jsi dobrou práci," pokračoval. "Přímo jim pod nosem. Musela jsi mít hodně štěstí."

Shovívavě se usmála. "Neplet se, kamaráde. I když není pravděpodobné, že bys mohl utéct, neřeknu ti nic, co by ti později přišlo vhod."

"Žádné později nebude, jestli se odtud nedostanu. Ani pro tebe, ani pro ostatní."

"Teď se chováš melodramaticky. Vždycky, dokud existuje čas, bude nějaké později."

"Čas existuje, dokud o něm víš," řekl. "Žádný čas nebude, když si ho prach a kamení nebude uvědomovat."

"To, co mi tu maluješ, je úplný obraz zkázy."

"To bude úplná zkáza. A tyji každou minutou přibližuješ. Zkracuješ čas, během kterého může být odvrácena."

Zasmála se. "No, nejsem já protivná?"

"I kdybys mě nechala jít okamžitě..., " začal.

"Což nechci."

"... katastrofa už by nemusela být odvrácena. Našemu chápání se vymyká nepředstavitelná síla, která by mohla zničit veškerý animální život. Je to podivný obraz," uvažoval, "když na něj třeba jen pomýšlíš. Představ si budoucí vesmírné poutníky, kteří najdou tuhle planetu porostlou džunglí - a bez života. Nebude mít dokonce ani jméno. Jméno jí dají až oni. Všechny stopy civilizace by nemohly být úplně zničeny, a tak se budou vrtat v rozpadlých ruinách a hledat úlomky historie. Pak se vrátí na svou planetu spolu s tajemstvím Cathoru. Proč z Cathoru zmizel všechny život? Našli by dost koster na to, aby mohli zjistit naši podobu a velikost, dešifrovali by ty záznamy, které byly objeveny. Ale nikde by nenašli dokonce ani náznak důvodu zničení naší civilizace. Nikdy by nezjistili, že ten důvod se jmenuje Ylas."

Nepřestávala se usmívat.

"Proto je celá věc tak vážná," uzavřel Ybor. "Žádný pták na obloze nebo vepř veehlíku. Dokonce možná ani hmyz. Nevím," řekl zamyšleně, "jestli podobné exploze nezničíly život na ostatních planetách našeho systému. Lara, například. Tam kdysi život byl. Nedosáhla tam civilizace vrcholu, aby skočila ve válce, která postihla každého člověka na jedné nebo druhé

straně? Nepokusila se v tísní jedna strana použít výbušninu, sice oběma dostupnou, ale nekontrolovatelnou, a nezničila tak svět?"

"Ššš!" přikázala mu. Napjatě se zaposlouchala.

Vzápětí to uslyšel i on: rytmické zvuky kroků. Rychle se podíval oknem k lesu. "Ynamre," řekl.

Přes pole směrem k domu šel seržant s osmi vojáky. Ybor se obrátil na dívku.

"Musíš mě schovat! Rychle!"

Chladně se na něj dívala. "Nemám kam."

"Musíš. Musíš mít únikovou cestu. Kde je?"

"Možná, že jste mě dostali," řekla zachmuřeně, "ale nic se nedozvíte. Podzemní hnutí bude pokračovat!"

"Blázinku! Já jsem s vámi!"

"To říkáš ty. Nemám žádný důkaz."

Ybor už neztrácel čas. Vojáci už byli téměř u dveří. Přiskočil ke zdi a posadil se tam do dřepu. Zpola si svlékl kabát, setřásl si černé vlasy přes oči a uvolnil tvář tak, že získala beztvářý výraz idiota. Začal si hrát se svými prsty a vrnět jako dítě.

Zabušení pažbou pušky přivolalo dívku ke dveřím. Ybor ani nezvedl hlavu. Zkroutil prsty a mumlal.

"Slyšela jsi něco dnes v noci?" ptal se seržant.

"Něco?" opakovala. "Nějaká letadla a výstřely."

"Probudila ses? Dívala ses ven?"

"Měla jsem strach," odpověděla mírně.

S opovržením si odplivl. Krátkou chvíli pak bylo ticho, přerušované jen Yborovým mumláním.

"Kdo je to?" vyštěkl seržant. Přeběhl místnost a za pramen vlasů prudce Yborovi zvedl hlavu. Ybor mu věnoval potřeštěný uslintaný úsměv. Ze seržantových očí vyzařovalo pohrdání. "Debil!" zavrčel. Odtáhl ruku pryč. "Proč to nezabiješ?" obrátil se na dívku. "Máš z toho jenom jídlo navíc. Podívej-e-ej," řekl jako by ji právě viděl poprvé, "ty nejsi ošklivá, vůbec ne. Rád tě přijdu navštívit, kočička... někdy v noci."

Dokud nebyli z doslechu, Ybor se ani nepohnul. Pak vstal a podíval se zachmuřeně na Ylas. "Teď už jsem mohl být v Nilrequ. Musíš mě dostat pryč. Objevíli ten oddíl střelců a budou ve střehu."

Zase už měla v ruce pistoli. Pokynula niu směrem ke křeslu. "Neposadíme se?"

"Po tom všem? Pořád mi nevěříš? Jsi blázen."

"Ale? To si nemyslím. To mohla být jen součást plánu, jak rozptýlit mou nedůvěru. Sednout!"

Sedl si. Přestal mluvit. Přemýšlel o návštěvě vojáků. Ten seržant by ho

"Budeš mě poslouchat, ať se ti to líbí nebo ne. A budeš držet na uzdě tu svou gorilu, dokud neskončíme. Jinak máš na svědomí konec lidstva."

Sevřela rty. "Pokračuj."

"Slyšela jsi o U-235? To je izotop uranu."

"Kdo by neslyšel?"

"Dobře, vysvětlím jenom fakta, ne teorii. U-235 byl izolován v množství dostatečném pro předběžný výzkum jaderné energie a podobně. Oni ho teď získávají z uranové rudy novými metodami izolace jaderných izotopů; mají ho v množstvích měřitelných na libry. Tím 'ont' myslím vědce ze Seilly. Ale oni zatím nedali dohromady celé množství, ani jeho větší část. Protože si nejsou jisti, jestli to - až jednou začnou - bude možné zastavit dřív, než bude všechno zničeno - asi tak během jedné nanosekundy."

Do sklepa přišel Sleyg. V jedné ruce nesl přenosnou kovářskou výheň. Ve druhé svazek železných prutů. Ylas mu dala pokyn, aby je odložil do kouta. "Běž nahoru a hlídej," přikázala mu. "Zavolám tě."

V Yborovi zableskla nepatrná jiskřerka naděje. Konečně si získal souhlas. "Nyní by exploze jedné libry U-235," řekl, "nebyla tak nesnesitelně prudká, i když uvolní tolik energie jako sto miliónů liber TNT. Kdyby byla přivedena k výbuchu někde na ostrově, mohla by ten ostrov celý zpustošit, zničit stromy, vyhladit veškerý život, ale ani těch padesát tisíc tun TNT by nedokázalo vážně poškodit tak nepředstavitelnou tonáž, jakou třeba jen malý ostrov reprezentuje."

"Předpokládám," přerušila ho, "že směřuješ přímo k věci? Nechceš mi tu snad udělat přednášku o trhavinách?"

"Počkej. Problém je v tom, že se obávají, aby taková exploze energie nebyla tak nesrovnatelně prudká a její Čistá minutová koncentrace nespoutané energie tak velká, že by okolní hmota byla přivedena k výbuchu. Kdyby sis mohla představit koncentraci půl miliardy nejsilnějších blesků, jaké jsi kdy viděla, stlačených v celé své ničivosti do prostoru menšího, než je polovina velikosti krabičky cigaret - měla bys určitou představu o podstatě obrovské síly, jakou by taková exploze mohla znamenat. Není to pouze souhrn energie, je to strašná koncentrace intenzity v minutovém rozsahu."

Okolní hmota, normálně neschopná pokračovat v jaderné explozi, by mohla být k této explozi hyperstimulována vlivem sil U-235 a v bezprostředním okolí by také mohla uvolnit svou energii. Exploze by tak nezahrnula jenom jednu libru U-235, ale také pět nebo padesát nebo pět tisíc tun další hmoty. Rozsah exploze je předmětem dohadů."

pravděpodobně nepoznal, kdyby se náhodou setkali. Přesto však na něj nesměl zapomenout. Další tvář, kterou si musel pamatovat, které se musel vyhýbat.

Už aby se ten lidoop vrátil se Solragem. Vtom Yborovy uši jako na zavolanou zachytily zvuk blížícího se motoru. Měl radost, že ho slyšel celou sekundu před Ylas. Její reflexy přece jenom nebyly tak rychlé.

Byl to Sleyg, pouze Sleyg. Vstoupil do domu svým měkkým kočičím krokem. "Solraq," oznámil, "je mrtev. Zabit minulou noc."

Ylas se podívala na Ybora s úsměvem. V tom úsměvu byla smrt.

"Jak velmi výhodné," řekla, "pro tebe. Nezdá se vám to podivné, pane důstojníku Zpravodajské služby Sixy, když si ze všech agentů Seilly vyberete muž, který je mrtvý? Myslím, že toho už bylo dost. Do sklepa s ním Sleygu. Teď se dozvíme pravdu. I kdyby..., " obrátila se k Yborovi, "i kdyby tě to mělo zabít."

To křeslo bylo upravené jako svěrací kazajka, upínadla a řemeny znemožňovaly jakýkoliv pohyb. Ybor mohl hýbat snad jen očima.

Ylas ho prohledala. Pak spokojeně přikývla. "Běž rozpálit železa," řekla Sleygovi. "Nejdřív," vysvětlovala Yborovi, "ti trochu sežehneme uši. A když tě to neunaví, začneme doopravdy."

"Já ti teď povím pravdu," řekl Ybor.

Ušklíbala se tomu. "Není divu, že nepřítel už klepe na vaše brány. Na jihu vás vyhnali z Aissu a na severu z Ytalu. Teď se vracíte do své vlastní země, protože jste zbabělci."

"Jsem přesvědčený, že jsi Ylas," pokračoval nevzrušeně Ybor. "I když jsem dostal rozkaz, že se nikdo nesmí dozvědět o mém úkolu, myslím, že ti to mohu říct. Dokonec musím. Nemám totiž na vybranou. Tak poslouvej. Poslali mě do Ynamre, abych..."

Přerušila ho prudkým gestem. "Pravdu!"

"Chceš to slyšet nebo ne?"

"Nechci slyšet další pohádku."

"Přejdi k věci," řekla netrpělivě.

"Počkej. Nech mě vysvětlit to hlavní. Taková exploze by mohla být velmi vážná. Mohla by smést ostrov nebo pořádný kus kontinentu. Mohla by otrást Cathorem od pólu k pólu, být příčinou zemětřesení, dost silných, aby způsobila značné škody na druhé straně planety, a zcela zničila všechno v okruhu přinejmenším tisíc mil od místa výbuchu. Doopravdy všechno.

Proto zatím neprováděli experimenty. Kontrolovanými bombami U-235 by mohli skončit válku přes noc. Jednou nebo dvěma nekontrolovanými bombami by mohli uzavřít tenhle civilizační cyklus. A nevědí, čeho by se dočkali, kdy to udělali. Až dosud ještě nevypracovali všechny způsoby kontroly výbuchu U-235."

"Jestli chceš schválně natahovat čas," řekla Ylas, "nic dobrého tím nezískáš. Když budeme mít návštěvu, zastřelím tě tam, kde sedíš."

"Natahovat?" vykřikl Ybor. "Dělám, co můžu, abych to zkrátil. Ještě jsem neskončil. Nepřerušuje mě, prosím. Chci ti dopovědět zbytek. Jak už jsi řekla, armády Sixi jsou vytlačovány zpátky do svého výchozího bodu: do Ynamre. Chystaly se dobýt svět a jeden čas tomu byly blízko. Ale teď by měly všechno ztratit. My v Seille bychom se přivést k výbuchu experimentální jadernou bombu neodvážili. Tahle válka je pro nás jenom přechodným obdobím, pro Sixu to znamená budoucnost. Proto je Sixa v tísní a doktor Sitruc vyvinul bombu ne s jednou, ale hned s šestnácti librami U-235. Může ji dokončit každým dnem. A já ho musím najít a tu bombu zneškodnit. Když bude použita, jsme ztraceni tak či onak. Jestli bude experiment úspěšný, prohrajeme válku; když nebude, bude zničen celý svět. Ty a pouze ty můžeš rozhodnout mezi zánikem a dalším vývojem lidstva."

Zareagovala prudce: "Lžeš! Říkáš zneškodnit. Ale jak? Odneseš ji snad na nezastavěný pozemek a necháš ji tam explodovat? Nebo někde v pustině? Ve vysokých horách? Neodvážíš se ji ani spustit do moře ze strachu, aby nevybuchla. Jakmile ji získáš, budeš mít na zádech deset miliónů tygrů - budeš se bát je pustit ze řetězu."

"Umím ji zneškodnit. Naši vědci mi vysvětlili jak."

"To necháme chvíli stranou," řekla. "Musíš mi řadu věcí objasnit. Za prvé se mi zdá podivné, že jste se o ní dozvěděli vy, a ne my. Jsme mnohem blíž k místu jejího vývoje než vy - tři tisíce mil odtud, na druhé straně oceánu."

"Sworb," řekl Ybor, "je třída, i když nesnáší sladkosti. Přinesl s sebou její nákres. Poslouchej, Ylas, čas je drahý! Jestli doktor Sitruc dokončí bombu

dřív, než ho najdu, mohou ji kdykoliv naložit a svrhnout nedaleko našeho hlavního stanu. I kdyby nezpůsobila takovou explozi, jakou jsem ti popisoval - ačkoli je téměř jisté, že ano - smetla by naši jižní armádu i s výzbrojí a my bychom byli během jediné noci poraženi."

"Ještě dva body je třeba vysvětlit," pokračovala chladně. "Proč právě mé pole s obilím? Byla tu na výběr spousta dalších."

"To bylo čistě náhodou."

"Možná. Ale není ten řetěz náhod podezřele dlouhý, když uvážíš Solraqovu smrt?"

"O tom nic nevím. Nevěděl jsem, že je mrtev."

Zmlkla. Nervózně přecházela po sklepě se zapálenou cigaretou, obočí měla svraštělé. Ybor seděl klidně. To bylo všechno, co mohl dělat; dokonce i prsty měl totiž spoutané.

"Snad bych ti měla věřit," řekla konečně, "ale podívej se na mou situaci. Máme tu silnou organizaci. Riskovali jsme svoje životy a mnozí z nás zemřeli, než jsme ji vybudovali. Víím, jak nás úřady nenávidí, jak se nás bojí. Jestli jsi agent Sixy - a já jsem usoudila, že ano - vzhledem k tomu, že znáš jazyk, že jsi schopen všeho, dokonce i provést takhle podrobně vypracovanou akci, abys odhalil členy a způsob práce naší organizace. Nemohu riskovat všechnu tu práci a životy pro něco tak bezvýznamného jako jsou tvá slova."

"A podívej se na mou situaci," odpovíral Ybor. "Mohli jsme ti utéct, v lese i tady, když Slegy odešel. Ale nechtěl jsem riskovat. Tady totiž jde o čas. Existuje určitý, i když neznámý, mezní termín. Doktor Sitruc může dokončit tu bombu kdykoliv a zašroubovat rozbušku. Pak už ji zbývá jen podle potřeby použít. Kdybys se ti pokusil utéct a tys mě zastřelila - a já nepochybuju, že bys to udělala - trvalo by týdny, než by mě vystřídali. A my můžeme mít na všechno jenom hodiny."

Přestala být lhostejná a chladná. Vrhla na něj trýznivý pohled, ruce měla sevřené, jako kdyby chtěla pomoci slovy: "Nemůžu si dovolit riskovat."

"Nemůžeš si to nedovolit," řekl Ybor.

Náhle se jim nad hlavami rozezněly kroky. Ylas ztuhla, prudce se podívala na Ybora očima plnými dohadů a nedůvěry, pak vyšla ven ze sklepa. Ušklíbala se; nezastřelila ho, jak mu slibovala.

Seděl tiše, ale každý nerv měl napjatý, rozechvělý, ale svěží. Co teď? Kdo to přišel? Co by to pro něj mohlo znamenat? Kdo to tam nahoře žvaní? Komu patří ty těžké kroky? Na odpověď nemusel příliš dlouho čekat, protože se

jejich zvuk přiblížil až ke dveřím sklepa, vzápětí dovnitř vešla Ylas a za ní seržant, který už jednou na farmě byl.

"Mám rozkaz prohledat všechna města v okolí," říkal seržant, "tak zavři klapačku."

Oči se mu rozšířily, když narazily na Ybora. "No tohle!" vykřikl. "Že on to není debil. No to se tedy podívejme - jak rychle se uzdravil!"

Yborovi se až zatajil dech nad tím nápadem.

"Byl jsem nadrogovaný," řekl s úmyslem využít tuhle šanci k útěku. "Před chvílí to přestalo působit."

Ylas se zamračila. Snažila se pochopit smysl jeho slov. Ybor jí zkusil napovědět: "Sluha té dívky, ten hromotluk nahoře ..."

"Utekl," řekl seržant. "Ale my ho dostaneme."

"Ach tak. Přepadl mě v noci tam venku na poli s obilím, přivlekl mě sem a něčím mě omámil."

"Cos dělal na poli s obilím?"

"Byl jsem na cestě za doktorem Sitrucem. Mám pro něj životně důležité informace."

Seržant se obrátil na Ylas. "Co tomu říkáš, kočičko?"

Pokrčila rameny. "Cizinec, uprostřed noci, co byste dělali vy?"

"Tak proč jsi něco neřekla, když jsem tu byl před chvílí?"

"Chtěla jsem odměnu za jeho dopadem, kdyby se ukázalo, že je to špión."

"Vy civilisti," řekl seržant znechuceně. "No dobrá, možná, že to je právě ten chlápek, co ho hledáme. Proč jsi pobíhl tamten oddíl střelců?" zavřel na Ybora.

Ybor zamrkal. "Jak to víš? Zabil jsem je, protože to byli nepřátelé."

Seržant udělal pohyb směrem ke své pistoli. Jeho tvář se rozbouřila hněvem. "Proč ty mizernej špehu..."

"Počkej chvíli!" řekl Ybor. "Jaký oddíl střelců? Myslíš, doufám, tu předsunutou hlídku Seilly v Aissu?"

"Myslím náš oddíl střelců, ty kryso, tam venku v lesích."

Ybor znovu zamrkal. "O tom nic nevím. Poslouchej, musíte mě okamžitě dopravit k doktoru Sitrucovi. To je teď hlavní. Byl jsem na území Seilly a dozvěděl jsem se věci, které se doktor Sitruc musí dozvědět. Závisí na nich výsledek války. Okamžitě mě odvezte k němu, nebo si to odskáčete."

Seržant se zamyslel. "Tady mi něco neseď," řekl. "Proč jste ho svázali?"

"Kvůli výslechu," odpověděla Ylas.

Ybor viděl, že se rozhodl hrát jeho hru, ale ona si tím nebyla příliš jistá. Pravdou bylo, že teď už nemohla dělat nic jiného.

Seržant úporně přemýšlel a rozebíral situaci. Zanedlouho potřásl mohutnou hlavou. "Nemůžu si vzpomenout," řekl zmateně. "Pořád to mám na

jazyku, úplně mi to vypadlo z hlavy... co jsem říkal?" Pak se začal chovat odměřeně a výhrůžně. "Jak se jmenuješ?" vychrlil na Ybora.

Ybor nemohl pokrčit rameny. Zvedl obočí. "Podle papírů jsem Yenraq Ekor, novinář. Tím se ale nesmíš nechat splést. Své pravé jméno řeknu až doktoru Sitrucovi. Dobře ho zná. Zbytečně ztrácíš čas, člověče!" vyrazil ze sebe. "Odvez mě k němu, okamžitě. Ty jsi horší než tahle stupidní ženská!"

Seržant se obrátil na Ylas. "Řekl ti, proč chce vidět doktora Sitruca?"

Opět pokrčila rameny a hloubavě se zadívala na Ybora. "Právě mi to chtěl povědět."

"Dobrá, tak," zeptal se Ybora seržant, "proč ho chceš vidět?"

Ybor se rozhodl riskovat. Ten hlupák by ho tu se svými nesmyslnými otázkami mohl zdržet celý den. A tak začal vyprávět historku o bombě, ještě podrobněji, než ji předtím vyprávěl Ylas. Sledoval seržantovu tvář a viděl, že ani on nic nechápe. Výborně! Voják, stejně jako mnoho dalších lidí, ví o U-235 jen málo. Ybor přešel do imaginativní a fantasmagorické fáze svého vyprávění.

"A když je nekontrolovaná," řekl, "mohla by zničit celou planetu, rozmetat ji okamžitě na prach. Mně se však podařilo zjistit metodu kontroly, protože Seilla má bombu téměř hotovou. Budou ji chtít použít, aby zničili Ynamre. Ale když tu naši dokážeme použít první, zničíme myje! Rozumíš, já jsem tam tajně získal informace o neutronovém štítu. Ten dokáže zabránit neutronům, uvolněným při explozi, v úletu do prostoru a v trháni skal. Víš o tom, že jeden volný neutron může rozbit tuhle planetu na dvě poloviny? Ten štít je ale uzavřen v omezeném prostoru a vítězství bude naše. Tak honem! Náš čas se dá měřit sotva na minuty!"

Seržant tomu všemu uvěřil. Neodvážil se pochybovat, neboť obraz zkázy, který před ním Ybor vykreslil, byl tak nesmírně rozsáhlý, že by ho nedokázalo pochopit snad ani šestnáct generací lidí, jako je on.

Seržant se rozhodl. "Hej!" zařval směrem ke dveřím sklepa a dovnitř vstoupili tři vojáci. "Rozvažte ho. Vezme ho ke kapitánovi. A tu holku taky. Možná, že jí kapitán bude chtít položit pár otázek."

"Ale já jsem nic neudělala," protestovala Ylas.

"Pak se nemáš čeho bát, krasotinko. Až tě propustí, osobně se o tebe postarám."

Seržant na ni úkosem vrhl nádherně potměšilý pohled.

Docela dobře bys mohl být fatalistou, pomyslel si Ybor, když čekal v předpokojí doktora Sitruca. Snadno ho tu mohla potkat smrt, nicméně **za** pokus to stálo. Jestli má být pěšcem ve vysoké hře, v nejvyšší hře, je opravdu nejvyšší, tak budiž.

Zatím byl úspěšný. **A** když pozoroval své dva strážce, dospěl k závěru, že konečný úspěch bude mít **za** následek jeho smrt. Nemohl doufat, že zlikviduje bombu **a** pak se dostane z téhle pevnosti živý. ty hlídané východy znamenají konec, **i** kdyby se z laboratoře mohl dostat tak daleko, aby pronikl k některému z nich.

Uvědomoval si, že nemá reálnou naději dostat se odtud živý. Byla to sebevražedná mise už od začátku. Vědomosti, které měl, však zatím dodávaly hodnověrnost jinak laciné historce. Kapitán, stejně jako seržant se neodvážil nevěřit tomu vyprávění. Líčení destrukce znělo pravděpodobně **i** vzhledem k jeho hlubokému **a** pevnému rozhodnutí katastrofě zabránit.

Kapitánovi samozřejmě nevykládal nic o neutronových štítech, protože ve srovnání se svým seržantem se kapitán zdál být inteligentnější. **A** tak s ním Ybor mluvil věcně o tepelné regulaci **a** udělal to tak přesvědčivě, že byl **přiveden až** sem strážnými, kteří byli po každém otočení kol jejich nákladního auta čím dál vystrašenější.

Historka o bombě už byla zřejmě známá i zde, ve vládních experimentálních laboratořích; pro všechny strážné měla děsivou příchuť, jako kdyby věděli, že ani nezaslechnou výbuch, pokud by se stala nějaká chyba. Tím lépe. Jestli tuhle skutečnost dokáže nějak využít, stejně jako se mu to dařilo dosud, mohl by... mohl....

Seřásl ze sebe dohady. Strážní se rychle postavili do pozoru v okamžiku, kdy nějaký muž otevřel skryté dveře **a** podíval se podezřívavě na Ybora.

Byl to muž drobné postavy s jasnými tmavými očima, podivně tvarová-

ným obličejem a panovačným chováním. Měl na sobě pracovní plášť, z jehož rukávů vyčnívaly na první pohled obratné ruce.

"Tak to k vám se dopracovali," řekl suše Yborovi. "Pojďte dál."

Ybor šel za ním do laboratoře. Doktor Sitruc mu pokynul směrem do obyčejného nepohodlného křesla a místo ukazovátka použil pistoli, která se mu náhle objevila v ruce. Ybor si sedl a upřeně se na něj díval.

"Co jste myslel tím, že se ke mě dopracovali?"

"Není to dost zřejmé?" zeptal se doktor pobaveně. "Ty letouny z minulé noci neměly žádný náklad, jinak by neletěly tak rychle. Celý den jsem přemýšlel o tom, jaký měly cíl. Teď ho znám. Vysadily vás."

"Slyšel jsem něco o letadlech," řekl Ybor, "ale neviděl jsem je."

Doktor Sitruc pozvedl své pěstěné obočí. "Obávám se, že vám nevěřím. Má interpretace události je taková: ty stroje ze Seilly měly za úkol vysadit u nás agenta, pověřeného likvidací uranové bomby. Delší dobu vím, že je velitelství Seilly známa její existence, a zajímalo mě, jaké kroky podniknou, aby ji zničili."

Ybor viděl, že nemá smysl zůstat v defenzivě. "Oni vyvinuli svou vlastní bombu," řekl. "Ale umí ji kontrolovat. Vysvětlím vám jak, abyste to mohl použít pro naši bombu. Máme čas."

"Dostal jsem o vás hlášení dnes ráno," řekl doktor Sitruc. "Vaše tvrzení jsou divoká a nesmyslná. Osobně se domnívám, že jste laik s omezenými znalostmi o předmětu, se kterým zacházíte tak nenuceně. Mám v úmyslu to dokázat - dřív, než vás zabiju. Ach ano," usmál se, "zemřete v každém případě. V mé situaci znamená poznání sílu. Když opravdu máte něco, o čem nevím, hodlám zůstat jediným, kdo tu věc bude znát. Rozumíte mi?"

"Vy jste tu něco jako bůh. To je zřejmé i z chování strážných."

"Přesně tak. Ovládám nejvýšší sílu v historii světa a každý můj rozmar je zde železným zákonem. Když chci, mohu dávat rozkazy i Nejvyššímu velení. Nemají na vybranou nic jiného, než mě poslouchat. A teď - vaše jméno není podstatné; stejně je bezpochyby falešné - mi řeknete, co víte."

"A proč? Když musím ať tak či onak zemřít, hodlám vás poslat k čertu. Mám informace, které neznáte, a vy nemáte čas získat je od někoho jiného. Dřív, než se někdo z vašich agentů dopracuje tak vysoko, aby zjistil to, co vím já, Sixa bude poražena. Ale já

nevidím důvod, proč bych vám ty informace dával. Prodám vám je - za svůj život."

Během rozhovoru si Ybor prohlížel malou, dobře osvětlenou laboratoř, a tak si jí nemohl nevšimnout. Nebyla nijak zvlášť mohutná; její velikost rozhodně nezpůsobila náhlý pocit úzkosti, který mu sevřel srdce. Jeho příčinou byla skutečnost, že bomba už je dokončená. Byla zavěšená v lůžku odolném proti otřesům. Dokonce ani nálet bombardérů by ji z něj nedokázal vytrhnout. Může explodovat pouze v tom čase a na tom místě, které určí doktor.

"Klidně zbledněte jako papír," zasmál se spokojeně doktor Sitruc. "Tady je, nejničivější zbraň, jakou kdy svět poznal."

Ybor naprázdno polkl. Ano, byla tam. Nástroj zániku - zániku celého lidstva. S hořkostí si uvědomil, že ani fanatici, kteří prorokují-zázračný konec války božským zásahem, se nedožijí toho, aby za ten zázrak mohli pokládat tuhle bombu. Jaká to bude rána pro jejich učení, nevyhne-li se výbuch „ani jim!

"Zbledl jsem," odpověděl Sitrucovi, "protože v ní vidím slepou nekontrolovanou sílu. Vidím v ní konec vývoje, na kterém zahyne všechno živé. A bude trvat tisíce let, než nějaká jiná civilizace dosáhne našeho současného stupně."

"Skutečně je zde zahrnut prvek náhody. Jestli bomba přivede k výbuchu okolní hmotu v nějakém významnějším rozsahu, je velmi pravděpodobné, že veškerý animální život bude zničen během okamžiku. Avšak na druhé straně, pokud nebude okolní hmota explodovat, tak dobudeme celý svět. Tohle vím jenom já - a teď vy. Nejvyšší velení v té zbrani vidí pouze vítězství. Ale dost řečí. Uzavřeme obchod. Váš život za informace o kontrole exploze. Když mé pře svědčíte, že takové informace máte nechám vás odejít. Nuže?"

"Takhle uvázneme na mrtvém bodě," namítl Ybor. "Já vám nic neřeknu, dokud nebudu volný, a vy mě nepustíte, dokud vám to neřeknu."

Doktor Sitruc stáhl své úzké rty. "Pravda," řekl. "Tak tedy co s tím? Dám strážným venku lístek s rozkazem, aby vám umožnili volný odchod, jakmile projdete dveřmi laboratoře."

"A co mi zaručí, že mě nezabijete už tady, až vám to řeknu?"

"Dám vám své čestné slovo."

"To nestačí."

"Máte snad jinou možnost?"

Ybor se nad tím zamyslel a uznal, že Sitruc má pravdu. V každém případě bude zřejmě muset buď on, anebo doktor Sitruc prostě věřit tomu druhému. A protože tady byl pánem doktor a Ybor byl jeho zajatcem, nebylo tak

těžké uhadnout, komu nezbyde nic jiného než věřit. Dobře, aspoň tím získá chvíli oddechu. Teď potřeboval čas.

"Napište mi lístek," řekl.

Doktor Sitruc přistoupil k psacímu stolu a začal psát. Sledoval Ybora rychlým letným pohledem, který vylučoval možnost úspěšného útoku. I nejrychlejší skok by mohl být osudný, protože doktor byl od něj dost daleko, aby měl čas pozvednout pistoli a vystřelit. A podle instrukcí Ybor věděl, že doktor Sitruc je výborný střelec. Čekal.

Doktor Sitruc zavolal strážného a předal mu lístek tak, aby si ho Ybor mohl přečíst. Ybor přikývl. Strážný odešel.

"A teď," začal Dr. Sitruc, ale byl přerušen zvukem telefonu. Zvedl ho, odpověděl, aniž by přestal sledovat Ybora, přikývl a zavěsil. "Možná vás bude zajímat," řekl, "že dívku, která vás zajala, unesli členové Podzemního hnutí?"

"Nijak zvlášť," řekl Ybor. "Ačkoliv... ano," vykřikl, "zajímá mě to. Dokazuje to, že mluvím pravdu. Víte, jak je Podzemní hnutí rozsáhlé a silné. Je jasné, co se stalo; věděli o mém příchodu, znali mou trasu a zadrželi mě. Chtěli mě mučit ve svém sklepě. Řekl jsem seržantovi pravdu. Oni se teď pokouší zmocnit bomby. Kdyby ji měli, mohou klidně diktovat podmínky."

Nejspíš to znělo jako nelogická hloupost, ale Ybor vložil do svého hlasu co nejvíc serióznosti. Doktor Sitruc zamýšleně poslouchal.

"Ať to zkusí. A teď k věci."

Zapletl se do sítě lží, kterou sám utkal. Neznal žádnou metodu regulace bomby. To ale doktor Sitruc nevěděl - zatím. A nevystřelí, dokud to nebude vědět. Ybor musel hrát na Čas a čekat na svou příležitost. Něčeho už dosáhl: když projde témi dveřmi, bude volný. Pak jimi tedy imisi projít - s bombou. Přitom však zbraň doktora Sitruca byla pořád v jeho ruce.

"Vydeme-li z reakce," začal Ybor.

"Kontrolu!" odsekl Sitruc ostře.

Yborova tvář ztvrdla. "Neztěžujte mi to. Závisí na tom můj život. Musím vás přesvědčit, že vím o čem mluvím, a to dokážu jenom, když popíšu celou metodu od začátku. Jestli mě budete přerušovat, tak běžte k čertu."

Obličej doktora Sitruca se rozhořel vztekem. Za okamžik se však uklidnil a přikývl. "Pokračujte."

"Kyslík a dusík při vzájemném kontaktu nehoří - kdyby tomu tak bylo, smetla by atmosféru téhle planety jedna obrovská exploze. Kyslík a dusík ale začne hořet po zahřátí zhruba na tři tisíce stupňů Celsia, a bude v rámci tohoto procesu uvolňovat energii. Neuvolní však dostatek energie, aby takovou teplotu udržel - a proto dojde k

rychlému ochlazení a oheň zmizí. Kdyby se ovšem ta teplota udržovala uměle - dobrá, bezpochyby dobře znáte proces získávání oxidu dusíku."

"Bezpochyby," řekl doktor Sitruc kysele.

"Dobře. A teď U-235 dokáže zvýšit teplotu hmoty v místě, kde bude, hmm, "hořet", a uvolnit energii. Řekneme, že přivedeme k výbuchu malou špetku U-235. Okolní hmota exploduje také, když se zahřeje na nepředstavitelně vysokou teplotu. Ochladuje se rychle; asi tak během jedné stotilióntiny sekundy klesne pod bod vznícení. Pak možná proběhne celá milióntina sekundy, než klesne na milión stupňů, a přibližně minuta uplyne, než je viditelná v normálním smyslu. Nyní to viditelné záření nebude představovat víc než jednu stotisícinu celkové radiace při miliónu stupňů - ale přesto by bylo několikasetkrát jasnější než Slunce. Správně?" Doktor Sitruc přikývl. Ybor v tom příkypnutí zaregistroval záblesk určitého uznání.

"To je v hrubých rysech teplotní cyklus exploze U-235 a okolní hmoty, doktore. Trochu jsem to zjednodušil, myslím, že není třeba zacházet do detailů. Nyní je tlak toho záření velmi účinný. Absolutní hybnost, fyzikální tlak světelné energie z materiálu při miliónu stupňů se bude rovnat tunám a tunám tlaku. Mohl by smést domy jako gigantický vítr, pokud by nějaké zbyly vzhledem ke skutečnosti, že absorpcí tak s.trašlivé energie se mohly prostě vypařit už předtím. Správně?"

Sitruc opět přikývl. Téměř se usmál. "Dobrá," pokračoval Ybor. Teď už byl ve stádiu, kdy se musel řídit odhadem, a přitom neměl možnost hádat víckrát než jednou. "Potřebujeme regulátor, něco pro snižování teploty okolní hmoty. Tím způsobem omezit účinek exploze na požadované prostory a předejít destrukci měst na opačné straně Cathoru. Metoda aplikace regulátoru závisí na exaktní mechanické struktuře vlastní botny."

Ybor nenucené vstal a kráčel napříč laboratoří směrem k lůžku, kde byla zavěšena bomba. Na doktora Sitruca se ani nepodíval; neodvažoval se. Nechá ho dojít až k bombě? Nezasáhne jeho mozek kulka, kterou neuslyší ani neucítí, dřív, než udělá další krok?

Když byl v polovině cesty místností, cítil se, jako by ušel tisíce mil. Každý krok se zdál být neuvěřitelně dlouhým, pomalým pohybem. A přesto byla bomba na míle daleko před ním. Udržoval pevný krok a silou vůle přemáhal touhu rozeběhnout se k cíli, popadnout ho a uprchnout.

Zastavil se před bombou a prohlédl si ji. Zamyšleně přikývl. "Aha," řekl, když si vzpomněl na Sworbovy nákresy a další výklady. "Dvě litinové he-

misféry, upevněné na oranžových segmentech ze slitiny kadmia. A rozbuška - vidím, že tu už je - malá krabička ze slitiny kadmia, obsahující nepatrné množství radia v berylliovém držáku a trochu trhavin, dost silné k rozbití kadmiových stěn. Tak... opravíte mě, kdybych se mýlil, že ano? Takže rozdrčený oxid uranu pronikne do centrální dutiny. Radium vystřelí neutrony do této masy - a potom přijde na řadu U-235. Správně?"

Doktor Sitruc přistoupil a díval se mu přes rameno. "Jak to, že toho o té bombě tolik víte?" zeptal se s náznakem nedůvěry.

Ybor se bezstarostně usmál. "To je samozřejmé, ne? Kadmium zadržuje neutrony, zároveň je levné a efektivní. Tak se oddělí radium a U-235 tenkými kadmiovými stěnami, dost křehkými na to, aby je rozbila i slabá exploze, ale nicméně pevnými natolik, aby umožnily rozumnou manipulaci.

Doktor se spokojeně usmíval. "No ano, mluvíte pravdu."

Doktor Sitruc se uklidnil a Ybor začal jednat. Krátkým švihem od sebe odrazil hlaveň jeho pistole a vzápětí udeřil vědce pěstí do brady. Volnou rukou mu pak vykroutil zbraň.

Nedal doktorovi šanci upadnout po úderu pěstí. Srazil ho pažbou pistole a doktor Sitruc byl okamžitě v bezvědomí. Ybor se díval na ležící postavu s přimhouřenýma očima. Má riskovat výstřel? Ne, protože strážník by ho přes doktorův příkaz nenechali odejít bez vyšetřování. Debrá...

Ještě jednou použil pažbu pistole. Teď mu každopádně doktor Sitruc nějaký čas nebude dělat potíže. A všechno, co Ybor potřeboval, bylo trochu času. Nejdřív se ale musel dostat odtud.

To znamenalo vyjmout z bomby rozbušku. Přešel ke stojanu a prohlédl si ji. Pokusil se ji vyšroubovat. Byla však příliš pevně utažená. Snažil se najít montážní klíč. Jenomže nikde žádný neviděl. Málem zpanikařil. Může si vůbec dovolit hledat tu někde ten klíč? Kdyby někdo vstoupil, byl by s ním konec. Musí se odtud dostat, dokud může.

Kdyby na něj někdo vystřelil a zasáhl bombu..., potom tedy sbohem Cathore se vším všudy. Tady však neměl na co čekat. Musel překonat strach, zažít proudy studeného potu.

Vzal do rukou stojan a vykročil opatrně ke dveřím. Venku v předpokojí strážníci, kteří ho sem při vedli, okamžitě zbledli. Krev se jim ztrácela z tváří jako vzduch z propíchnutého balónu. Stáli nehybně, až na drobné chvění v kolenou, a sledovali Ybora, který vycházel ze dveří na chodbu.

Volný odchod, řekl Dr. Sitruc. Ybor byl nejen volný, ale i nedotknutelný.

Ta zpráva se zřejmě šířila budovou jako bojový plyn v ostrém větru. Dveře se otvíraly, lidé spěchali pryč - utíkali před Yborem a jeho nákladem. Strážníci, vědci, muži v uniformách, dívky s půvabnými nohama, kluci v krátkých kalhotách - všichni utíkali.

Kam? Ptal se Ybor se srdcem až v krku. Na celém světě neexistovalo žádné bezpečné místo. Utíkají, jak mohou, a přitom mohou být kdykoliv zastaveni, jestli upadnu, anebo když bomba náhodou exploduje.

Potřeboval letadlo. Ale jak se k němu dostat, když všichni utíkají? Mohl by jít na letiště, kdyby věděl, kde ho hledat. I když byl konečně pryč z těch laboratoří, každý policista, který by o bombě nic nevěděl, ho mohl zastavit, zbraň zabavit a pravděpodobně také přivést k výbuchu.

Musel si udržet chladnou hlavu.

Problém se pro něj částečně vyřešil. Ve chvíli, kdy vyšel před budovu, kde se mu naskytl pohled na lidi rozbíhající se do všech stran, přistoupila k němu zpoza sloupu obrovitá postava a uchopila ho za paži. Sleg, málem vykřikl Ybor že strachu, který se rázem změnil v úlevu.

"Pojd'," řekl Sleg. "Ylas té potřebuje."

"Sežeň mi letadlo!" řekl Ybor. Myslel si, že to řekne tiše, ale Slegovy žluté oči na něj překvapeně zamrkaly.

Obr přikývl, ohnul prst a ukázal mu cestu. Nezdálo se, že by ho bomba nějak překvapila. Ybor šel za ním až tam, kde bylo u chodníku zaparkované malé auto. Nastoupili do něj a Sleg vyjel do ulic.

No tohle, tak Ylas ho potřebuje? Proč? Zanechal dohadů a sledoval silnici před sebou, zároveň držel rukama bombu kvůli případným nerovnostem.

Zaslechl zvuk letadla a zapátral po něm očima plnými úzkosti. Teď už by mu chyběl jenom nálet bombardérů a přímý zásah jejich auta. Slíbili mu, že se o žádný nálet nebudou pokoušet, dokud si nebudou jisti jeho úspěchem nebo nezdarem, ale s takovou Štábní krysou zažiješ spoustu legrace. U nich Člověk nikdy neví, jaký rozkaz na poslední chvíli odvolají.

Žádné poplašné sireny se však neozvaly, a tak letadlo zřejmě muselo být ze Sixy. Ybor si s úlevou oddechl.

Pokračovali v jízdě a Ybor přemýšlel o zamlklém obrovi, který seděl vedle něj. Jak Sleg věděl, že vyjde právě z téhle budovy? Jak vůbec věděl, že je tady? To má Podzemní hnutí kanál až do Sitrucovy kanceláře?

Takové dohady byly příliš neúčinné a Ybor je ze sebe setřásl, když Sleg vyjel ven z města do polí s obilím. Sixa se zřejmě chystala nakrmit své armády kukuřičnou kaší, protože nikde nebyla vidět žádná jiná plodina.

Sleyg náhle odbočil z hlavní silnice na hrbolatou cestu a Ybor musel bombu pevně sevřít. "Jen pomalu," upozornil ho vzápětí.

Sleyg poslušně zpomalil, jeho chování bylo vůbec překvapující. Ybor si nepřipadal ani jako jeho zajatec, ani jako velitel. Byla to taková nepříjemná kombinace obojího.

Přijeli na protáhlou rovnou planinu, kde stálo letadlo s nahozenými motory a točícími se vrtulemi. Sleyg zamířil směrem k němu. Zastavil auto a pokynul Yborovi, aby vystoupil. Pak mu naznačil, že má odejít do letadla.

"Dej mi svou brašnu s nářadím," řekl Ybor a obr mu ji přinesl.

Letadlo mělo na sobě znaky Sixy, ale Ybor se teď už neměl Čeho bát. S touhle bombou mohl přinutit každého, aby pro něj udělal cokoliv. Přesto pocíťoval určité znepokojení.

Právě ve chvíli, kdy se vyhoupl na křídlo, někdo z letadla vystřelil. Ybor instinktivně sklonil hlavu, ale ta kulka byla určena Sleygovi, který upadl na zem, zasažený přesně mezi oči. Ybor zbystřil pozornost a zůstal tiše stát.

Pak se na trupu letadla otevřely dveře a Ybor v nich zahlédl nějakou tvář.

"Solraq!" vykřikl. "Myslel jsem si, že jsi mrtvý!"

"Taky že sis to měl myslet, Ybore. Jen pojď dál."

"Počkej, až vezmu nářadí," Ybor

podal stojan s bombou Černochovi, který se na něj shora usmíval. "Podrž to děťátko," řekl Ybor. "A ne abys ho nechal upadnout. Jestli zabřečí, tak už ho víckrát neuslyšíš."

Zvedl brašnu s nářadím a nastoupil do letadla. Solraq zamával na pilota a letadlo odstartovalo. Ybor se dal do práce s rozbuškou, zatímco Solraq začal vyprávět.

"Sleyg byl čiperka," řekl. "A my ho měli za primitivní opici. On zatím hrál vysokou hru a právě se ji chystal dotáhnout do konce. Ale když jsi řekl mé jméno kvůli identifikaci, věděl, že o tom musí podat hlášení, protože jsme tě mohli dopravit přímo k Sitrucovi a pomáhat ti. Na to Sleyg ještě nebyl připraven, a tak vám řekl, že jsem mrtvý. Pak přivolal vojáky, aby prohledali dům, věděl, že tě najdou a zatknou. Dostal se do nesnází, když ten sukničkář seržant sebral také Ylas. Musel to oznámit ostatním z Podzemního hnutí, aby se dostal ještě na jednu pochůzku a mohl dát dohromady všechny informace."

Jak vidíš, už žádné hlášení nepodá," pokračoval Solraq.

"Sledovali jsme ho a on se bál riskovat. Když jsme se s Ylas sešli, řekli jsme si co a jak, prohledali jsme jeho věci a našli jsme důkazy. A tak jsme zorganizovali tohle setkání - pro případ, že by ses vrátil. Řekla Sleygovi, kde jsi, a přikázala mu, aby tě sem při-

vedl. Nemyslel jsem, že se dostaneš ven, ale ona tvrdila, že jsi příliš mazaný na to, aby ses dal chytit. No, měla pravdu, tím líp. Ačkoli nějak zvlášť na tom zas nezáleželo. Kdybys neměl úspěch, tak my už bychom se té bomby zmocnili anebo ji rovnou nechali vybuchnout v laboratoři doktora Sitruca."

Ybor se nechtěl zdržovat vysvětlováním, že nemá vůbec žádný význam, kde by bomba explodovala. Byl příliš zaměstnán tím, aby jim neexplodovala pod rukama. Nakonec dostal rozbušku ven. Dal znamení Solraqovi, aby otevřel pumovnici. Když byly sklápěcí dveře otevřené, vyhodil jimi rozbušku z letadla.

"Teď, když jsme jí vytrhali zuby," řekl, "vyprázdníme zbytek."

Uvolnil svorky a odtrhl od sebe obě hemisféry. Z brašny na nářadí si vzal dláto, postupně do všech kadmiových schránek vysekal díry a vysypal jejich obsah. Prach spadne, rozptýlí se a nikdo z těch, kdo přežijí, se o něm nic nedozví.

Přežijí proto, že válka skončí dřív, než Sitruc dokáže sestavit další bombu. Ybor pomalu zvedl oči.

"Tak to by bylo," řekl. "Kam vlastně letíme?"

"Seskočíme padákem a necháme to letadlo zřít do moře, až uvidíme naši loď, myslím tak padesát mil odtud. A teď ohlásíme, že úkol je splněn."

přeložil Mirek Malina

Brian W. Aldiss

Slintající strom 2. část

8.

Když Gregory opět přišel na farmu, stál na dvoře nezapřažený povoz. Na jeho korbě bylo plno podsvinčat, která kvičela, až uši zaléhaly. Grendon, který s Necklandem selata nakládal, vyšel s úsměvem Gregory mu vstříc.

„Letos na nich vydělám!“ řekl spokojeně. „Prasnice by je stejně všechna neuživila, tak jsem je naložil a odvezeme je do Norwiche. Dobře nám tam za ně zaplatí!“

„Ta ale vyrostla, co jsem tu byl naposledy!“

„Přibírají víc než kilo denně! Berte, pojď se mnou pro síť! Raději ji přehodíme přes korbu. Selata jsou jako čerti, mohla by nám cestou vyskákat!“

Oba muži zamířili ke stodole, jejich gumové holínky čvachtaly v blátě. Gregory se za nimi díval, dokud nezmizeli uvnitř.

Potom za sebou zaslechl jiné kroky. Byly těžké a mlaskavé. Otočil se.

V blátě mezi stáji a povozem se objevili dvojí souběžné stopy. Zdálo se, že vznikají samy od sebe, bez zjevné příčiny. Stopy se otiskovaly jedna po druhé a blížily se k povozu.

Gregory ztuhl. Zmrazil ho ledový pocit nepřírozené hrůzy. Nedokázal se pohnout, jen tupě zíral, jak se stopy blíží.

Když dospěly k povozu, ten se zhoupal a zaskřípěl, jako by se na něj pokoušelo něco vylézt. Podsvinčata zděšeně zakvičela. Jedno z nich se vymrštilo do vzduchu a přeskočilo postranici. Potom všechna ztichla.

Gregory se pořád nedokázal pohnout. Slyšel z korby povozu nevysvětlitelný zvuk, jako kdyby někdo něco nasával s občasným hlasitým zamlasknutím, ale oči měl upřeny na otisky v blátě. Vůbec se nepodobaly stopám lidských bot. Spíše to

vypadalo, jakoby se blátem táhl tvor, který má místo nohou ploutve.

Náhle se mu vrátil hlas. „Pane Grendone!“ zakřičel. Na povoz se odvážil pohlédnout teprve tehdy, když farmář a jeho pomocník vyběhli ze stodoly.

V korbě bylo poslední podsvinče. Přímo před očima mu splaskávalo jako

užasle jako Gregory, i Neckland byl vyjevený, ale vzpamatoval se nejdřív.

„Musela dostat nějakou nemoc!“ řekl. „Nějakou tu novou nemoc, kterou sem zavlekli z Evropy!“

„To nebyla žádná nemoc,“ odpověděl Gregory. Teprve teď si uvědomil, že v kůžích nezůstaly ani kosti. „Podívej se, to sele, co vyskočilo ven, je celé!“

Podsvinče, které si skokem zachránilo život, si při dopadu na zem zlomilo nohu. Teď leželo v blátě několik metrů od nich a rychle dýchalo. Grendon je zvedl.

„Zachránilo se před tou nemocí tím, že vyskočilo,“ trval Neckland na svém. „Pane Grendone, raději se pojďme podívat, v jakém stavu jsou ostatní.“

„Ano, to bychom se měli podívat,“ souhlasil Grendon. Podal podsvinče Gregory mu. „S jedním seletem přece nepojedu do města. Zaneste ho do kuchyně, ať z něj aspoň něco máme. Žena ho zítra připraví k obědu.“

„Ale to žádná nemoc nebyla, pane Grendone,“ řekl Gregory. „Jestli mi nevěříte, vezměte ta podsvinčata k veterináři do Heighamu. On vám to potvrdí.“

„Mladý muži, přece mé nechcete učit, jak mám vést svou farmu? Mám dost jiných starostí než jezdit k veterináři!“

9.

Od této chvíle se Grendon choval značně odměřeně. Navzdory tomu Gregory jezdil na farmu dál, chtěl se vídat s Nancy a musel vědět, co se u Grendonů děje.

Druhý den po hrozné události obdržel dopis od H. G. Wellse. Právilo se v něm: Přečetl jsem si se zájmem Vaši zprávu. Popravdě řečeno, nedívám se na celou záležitost ani optimisticky, ani skepticky. Chci jen věřit, že stojíme na prahu epochy úžasného pokroku - nepochybně tak velkého, že si ho neumíme představit ani v nejodvážnějších snech a jaký si

vypouštěný nafukovací balónek, potom se svezlo a zůstalo ležet jako prázdný měch. Zbyla z něj jen kůže.

Povoz zaskřípal a zhoupal se. Něco seskočilo do bláta. S těžkým čvachtáním to zamířilo přes dvůr k rybníku.

Grendon nic z toho neviděl. Přiběhl a civěl na prázdné prasečí kůže stejně

netroufali předpovědět ani ti nejsmělejší proroci. Nepřekvapuje mě, že se tato událost odehrává na zapadlé farmě v Norfolku a že o tom víme jen my dva, někdy tomu tak bývá. Nemyslete si, že se na celou záležitost nedívám s rostoucími obavami, i když bych velmi rád zvolal: Jaký skvělý šprým!

Jenže Gregory byl příliš zaměstnán úvahami o událostech na farmě, než aby se z dopisu radoval. Strčil ho do kapsy kabátu a šel osedlat Daisy.

Před obědem se mu podařilo dostat od Nancy jeden polibek a dát jí na tvář druhý v kuchyni, když paní Grendonová na chvíli odešla.

Kromě toho se na farmě nic veselého nestalo. Grendon se přesvědčil, že žádné další podsvinče záhadnou chorobou neonemocnělo. Ale několikrát denně zašel do chléva, aby se ujistil, že selata jsou v pořádku. Mezitím došlo k dalšímu zázraku. V dřevěné boudě na dolní pastvině slehla kráva a přivedla na svět čtyři telata. Farmář nepředpokládal, že telata přežijí, ale kupodivu se měla čile k světu a byla *zdravá*. Nancy je krmila z láhve.

Když Grendon přišel k obědu, měl opuchlý obličej. Nebylo divu, celou noc strávil ve chlévě a pomáhal krávě rodit. Ztěžka dosedl na židli v čele stolu a čekal, až přinesou pečené sele.

Ukázalo se, že se nedá jíst. Sotva si vstrčili první sousto do úst, hned ho všichni vyplivli. Mělo nepříjemně hořkou chuť:

"To je ta nemoc!" řekl Neckland. "To sele bylo taky nemocné! Neměli bychom to maso jíst, jinak bychom mohli být do týdne mrtví!"

Nancy narychlo připravila studenou mísu s nasoleným hovězím, sýrem a nakládanými cibulkami. Paní Grendonová nic z toho nejedla. Vstala od stolu a slzami v očích se uklidila do svého pokoje. Domnívala se, že sama zkazila pečení nesprávnou přípravou. Nancy ji běžela uklidnit.

Po jídle Gregory řekl: "Pane Grendone, zítra musím na pár dní do Norwiche. Vidím, že máte potíže. Mohu pro vás něco udělat ve městě? Nemel bych vám sem poslat veterináře?"

Farmář mu položil ruku na rameno. "Vím, že to myslíte dobře, Gregory, a jsem vám za to vděčný. Ale vy si vůbec

neuvědomujete, kolik taková návštěva veterináře stojí. Přišlo by to na řízu peněz a přitom si nejsem jist, jestli by mi to vůbec pomohlo. Představte si, že přijde nějaký mladý blázen a řekne, že všechen můj dobytek je otrávený a že ho musím vyběft. Takhle si to představujete?"

"Gregory Rolles má peněz dost," řekl Neckland uštěpačně. "A myslí si, že bohatí jsou všichni."

Grendon se na něho osopil: "Kdo ti říkal, abys otvíral tu svou nevymáchanou hubu? Zavři ji a buď zticha, když se bavíme! Nic ti do toho není! Jsi už po jídle a dávno jsi měl uklízet u krav!"

Když Neckland odešel, farmář řekl: "Bert je dobrý hoch, ale nějak vás nemá rád. Říkal jste, že máme potíže. Ano, ale na farmě jsou vždycky potíže. Jeden rok s tím, druhý rok s oním. Ale ještě nikdy jsme neměli tolik mladých jako letos a řeknu vám, že z toho mám ohromnou radost. Náramnou radost! Pár selat zdechlo, ale to mi přece nemůže zabránit, abych z těch ostatních nevykrmil pěkné pašíky!"

"Ovšem když buďou chutnat jako to dnešní sele, tak je neprodáte."

"Nebud'te škarohlíd! Třeba z toho vyrostou. A i kdyby nevyrostla, myslíte, zeje lidi nekoupí? Budou chtít vědět, co je to za zvláštní chuť! Já jsem jen chudý člověk, Gregory. Nemohu si dovolit pustit štěstí z ruky, když mi do ní samo vlétlo. Řeknu vám něco, co ještě ani Bert neví. Zítra nebo pozítří přijde tesař Seeley a postaví mi další chlévy, abych měl kam dát mladé. Dřeva mám dost. Umístím je vedle Gubbyho boudy."

"Dobře. Ale něco mi tedy dovolíte, ano? Chci vám oplatit vaši laskavost a náklonnost, kterou vůči mně chováte. Přivedu vám z Norwiche veterináře na své náklady. Jen aby se rozhlédl, nic víc. Ať máme klid."

"Vy jste ale paličák. To byste zbytečně vyhodil kupu peněz! Vždyť se tu nic neděje! Jestliže ale toho veterináře chcete mermomocí přivést, musím vám říci, co říkával můj otec: Jestli se na mé farmě objeví cizí člověk, kterého jsem nepozval, vezmu na něho pušku a nasypu mu do kalhot broky! Tak, jak jsem to udělal těm dvěma tulákům loni v létě! Je vám to jasné?"

"Ano."

"Teď se musím jít podívat na krávu. A vy se přestaňte starat o věci, kterým nerozumíte."

Když farmář odešel, Gregory stál dlouho u okna a díval se ven. Čekal, že za ním Nancy přijde a v duchu si představoval další vývoj událostí. Ale všude byl klid. Jsem jediný, kdo si dělá starosti, pomyslel si. Dokonce i sám H. G. Wells zřejmě bere jeho zprávy se špetkou humoru. Přitom z celé Anglie právě on by to měl brát vážně, když podobnou návštěvu popsal ve svém nedávno dokončeném románu. I když jeho návštěvníci byli poněkud jiní.

Nakonec se rozhodl, že když pro něho nemá nikdo pochopení, rozjede se za svým moudrým strýcem do Norwiche. Rozloučil se s Nancy a loudal se domů.

Moudrý strýc pochopení pro Gregoryho měl. Byl to klidný muž vybraného chování a nijak se nepodobal svému bratru, Gregoryho otci. Trpělivě naslouchal Gregoryho vyprávění o událostech na farmě, pokyvoval vážně hlavou a pozorně si prohlížel nákres stopy v blátě. Nakonec řekl:

"Jsou tam strašidla!"

"Když se mu Gregory pokoušel odpovídat, rezolutně ho umlčel. "Můj drahý

synovce, obávám se, že máš plnou hlavu zázraků naší moderní doby. Viděl jsi obdivuhodnou konstrukci mostu přes ústí řeky Forth, víš o kolosální věži, kterou Eiffel postavil v Paříži - ačkoli, jestli ta věž vydrží stát deset let, tak sním vlastní klobouk. Ne, nikdo nepopírá, že tyhle věci jsou přímo zázračné, ale pořád jsou to předměty, které spočívají na pevné zemi. A ty se mi tu pokoušíš namluvit, že inženýři u nás nebo v nějakém jiném světě sestavili stroj, ve kterém se dá létat z jednoho nebeského tělesa na druhé. Já ti povídám, že nic takového není možné. Žádný inženýr takový stroj nemůže postavit. Neříkám to jen tak pro nic za nic, cituji ti platné fyzikální zákony. Někde mám knihu, kde je přesně dokázáno a doloženo výpočty, že nikdo nemůže sestavit stroj podobný Eiffelově věži opatřený na konci motory, který by letěl ze Země na Mars nebo ze Země na Měsíc, Nebo kamkoli jinam. Je to ostatně psáno i v bibli, tak to musí být pravda. Ano, chlapče, i když ti moderní doba stoupla do hlavy, na té farmě jsou docela obyčejná staromódní strašidla.

Tak šel Gregory do města a procházel knihkupectvími. Tu a tam koupil nějakou knihu a v duchu ho mrzelo, že se mýlil, když se domníval, že jeho strýc, který měl pro něho vždycky pochopení a téměř vždycky dvacetišilink při loučení, je moudrý. Inu, časy se mění a já jsem vyrostl, pomyslel si.

Jinak by Norwich pěkné město a bydlení ve strýcově domě pohodlné. Nakonec zde zůstal týden, i když původně zamýšlel setrvat nejvýše tři dny.

Když se potom blížil po hrubé cestě ke Grendonově farmě, svědomí se v něm ozvalo. Byl překvapen, jak se vše změnilo od doby, kdy tudy projížděl naposledy. Všude bylo plno zeleně, dokonce i vřesoviště působilo jaksi veseleji. Ale když přijel k farmě, zjistil, že je přímo zarostlá, všechno bujelo jako smyslů zbavené. Černý bez se vytáhl nad střechu stodoly, petrželová nať sahala do pasu. Tráva na jižní louce byla po prsa a větrný mlýn u rybníka mizel v křoví. I jilmy se zdály být mnohem košatější a jejich těžké větve se skláněly výhrůžně nad domem.

Když projížděl přes dřevěný most do dvora, všiml si střapatých hnízd ve větvích. Všude létali ptáci. Ale celek na něho přesto působil spíše dojmem smrti než života. Nad hlavou viselo tíživé ticho.

Jako kletba pohlcující všechny zvuky i naději.

Uvědomil si, že tísnivý dojem získal zčásti proto, že Lardie mu nevyběhla se štekáním vstříc. Byla to mladá kolie, která nahradila Cuff a stejně jako její matka vítala nadšeně každého návštěvníka. Dvůr byl prázdný. Dokonce ani slepice nepobíhaly s kďákáním po hnojišti. Až ve stáji si všiml těžkého černobílého koně, který patřil doktoru Crouchornovi. Gregoryho se zmocnil zvědavost provázená obavami.

Poněvadž ve stáji bylo plno, odvedl Daisy ke kamennému korytu u rybníka a tam ji uvázal. Potom se vrátil k domu. Dveře byly otevřeny. Vedle schodů rostly veliké pampelišky. Psí víno se vyšplhalo po zdi až k oknům v přízemí.

Gregory zachytil koutkem oka v trávě pohyb, zarazil se uprostřed kroku a podíval se dolů. Obrovská ropucha se krčila pod velkým listem a držela v hubě dosud se svíjející užovku, poulila na něho své vypouklé oči, jako by se snažila uhodnout, jestli jí neukradne kořist. Gregory se oťásl odporem a vyběhl po schodech do domu.

Tři ze čtyř Trixiiných kůzlat před ním prchla z chodby do pokoje. Jedno vyskočilo do křesla a s nakloněnou hlavou se zadívalo na vycpanou kariaturu kozy, která byla možná jeho prababičkou. Podle spouště, jaká v pokoji byla, tu kůzlata musela řídit hezkou dobu. Ani v kuchyni nikdo nebyl.

Z poschodí uslyšel tlumené zvuky. Schodiště se točilo kolem komína vzhůru a na jeho úpatí byly dřevěné dveře. Oddělovaly přízemí od místnosti nahoře. Gregoryho nahoru sice nikdy nepozvali, ale neváhal ani okamžik. Otevřel dveře a vyrazil po schodech. Hned za prvním ohybem do někoho narazil.

Byla to Nancy. Opírala se o zeď komína a plakala. Zaseptal její jméno a chtěl ji vzít za ruku, ale vytrhla se mu a prchala před ním po schodech nahoru. Zvuky shora teď slyš*el jasněji. Byl mezi nimi i něčí nárek - i když v tom momentě ho neposlouchal. Nancy vběhla do místnosti naproti schodiště a zabouchla za sebou dveře. Když sahal na kliku, zámek dvakrát cvakl.

"Nancy!" zavolal. "Neschovávej se přede mnou! Co se stalo?"

Neodpověděla. Jak stál nerozhodně přede dveřmi, vyšel ze sousedního pokoje dr. Crouchorn s lékařskou taškou v ruce. Byl to vysoký, zachmuřený muž

s hlubokými vráskami, které jeho obličej dodávaly tak přísný výraz, že většina jeho pacientů se strachem uzdravila ještě dřív, než k nim stačil dorazit. Při svých návštěvách si nikdy nesundával z hlavy klobouk. Nejinak tomu bylo i dnes.

"Co se děje, doktore?" zeptal se Gregory, když lékař zavřel dveře a zamířil ke schodům. "Vypukl tady mor nebo něco podobného?"

"Mor?" odpověděl dr. Crouchorn. "Ne, mor ne. Je to něco hroznějšího. Vymyká se to zdravému rozumu."

"Proč vás sem pozvali?"

"Časně ráno přišla na paní Grendonovou její hodinka," odpověděl lékař a položil nohu na první schod.

Gregory si s úlevou oddychl. Dočista zapomněl na stav Nancyiny matky. "Co se jí narodilo? Je to chlapec?"

Lékař pomalu přikývl. Porodila dva chlapce, mladý muž." Na okamžik se odmlčel, pak spěšně dodal: "Taky porodila sedm děvčat. Devět dětí! A všechny - všechny žijí! Něco takového je nemožné! Do smrti -"

Neodpověděl. Dotkl se prsty černého klobouku a rozběhl se po schodech dolů. Gregory se díval za ním, ale jeho mysl se ubírala jiným směrem. Devět dětí! Devět! Jakoby tu nebyl žádný rozdíl mezi člověkem a zvířaty ve chlévech.

Vzor na tapetách na zdech se mu rozmazal. Přeskupil se a když se Gregory na něj znovu podíval, připadal mu jiný, chorobný. Celý dům byl nemocný. I dětský pláč z pokoje dožadující se mléka mu najednou připadal nelidský.

Ještě stál na chodbě a naslouchal hladovému křiku devíti dětských hrdel, když uslyšel kopyta Crouchornova koně. Rychle zatřukala na mostě a pospíchala po tvrdé cestě do Cottersallu, až se ztratila v dále.

Z Nancyina pokoje nebylo slyšet ani hlásku.

Gregory usoudil, že se před ním skryla ze studu a sestoupil do přízemí pod schodištěm to zamňoukalo a vyběhla odtamtud mourovatá kočka, za ní tučet strakatých koťat. Kůzlata dosud okupovala pokoj. Z ohně v krbu zůstalo jen pár žhavých uhlíků. Od rána, kdy paní Grendonová začala rodit, nikdo nepřiložil.

"Vidím, že jste z toho pěkně vyjevení!"

Gregory se obrátil. Z kuchyně vyšel Grubby s chlebem a kusem masa v ruce. Usmíval se a žvýkal přitom s otevřenými

ústy. "Náš farmář - to je hřebec! V celém hrabství neznám nikoho, komu by se podařilo devět dětí najednou!"

"Kde je Grendon?"

"Říkám vám, v celém hrabství nevím o nikom -"

"To jsem už slyšel. Chci vědět, kde je farmář?"

"Myslím, že pracuje. Člověče, opravdu neznám v celém hrabství chlapa, který by

Gregory ho nechal mluvit a vyšel z domu. Dvůr byl prázdný. Za rohem uviděl Grendona, nosil na vidlích seno ze stohu k chlévům. Gregory se mu postavil do cesty, ale farmář ho odstrčil.

"Chci s vámi mluvit, Josephe."

"Mám práci. Myslím, že jste si toho už všiml."

"Chci s vámi hovořit o vaší ženě."

Grendon neodpověděl a pracoval dál," jakoby do něho vjel démon. Nabodl seno na vidle, popošel několik kroků, hodil je k chlévům a hned se otočil pro další seno. Nedalo se s ním mluvit. Krávy a telata, natěsnány v chlévě* bez přestání bučely a vydávaly zvuky, které kravám vůbec nepříslušely. Gregory chodil za farmářem, ale ten si ho vůbec nevšiml.

Grendon pracoval se sveřepě sevřenými rty. Oči měl zapadlé, jako by vůbec nespál. Když mu Gregory položil ruku na rameno, setřásl ji. Nabodl další otep a hodil ji k chlévům tak prudce, že Gregory musel uskočit, aby nebyl zasažen vidlemi.

Gregory ztratil trpělivost. Šel za Grendonem do chléva, zavřel dveře, zastrčil petlici a zůstal před nimi stát. Když se farmář vracel, neustoupil.

"Josephe, co to do vás vjelo? Proč jste najednou tak tvrdohlavý? Vždyť vaše žena vás teď potřebuje! Měl byste být u ní!"

Farmář se na něho podíval, ale jako by ho neviděl. Vidle držel v ruce jako zbraň. "Byl jsem s ní do svítání, když přivedla na svět čtvrté dítě."

"Ale teď -"

"Teď je s ní ošetřovatelka z Dereham Cottages. Strávil jsem u své ženy celou noc. Teď se musím starat o farmu - všechno roste, víte?"

"Všechno roste až příliš, Josephe. Měl byste se na chvíli zamyslet a -"

"Na přemýšlení teď nemám čas!" Odhodil vidle, odstrčil Gregoryho a otevřel dveře. Potom uchopil Gregoryho za paži a vedl ho na jižní louku.

Raný salát byl gigantický. Všechno rostlo jako splašené. Grendon se sklonil a prudce vyrval ze země mladou ředkvičku, potom karotku, jarní cibuli a házel je na zem.

"Vidíte to, Gregory? Všechno je větší, než jsem kdy viděl - a o několik týdnů dřív! Budu mít fantastickou sklizeň! V době, kdy nebudu mít na krku konkurenci! Podívejte se na pole! Podívejte se na sad!" Ukázal širokým gestem na jabloně, jejichž koruny byly obsypány bílými květy. "Ať se stane cokoli, musím využít této příležitosti! Taková úroda potká člověka jednou za život! Je to -je to pohádka!"

Více už ne řekl. Otočil se a v mžiku na Gregoryho zapomněl. S očima na zemi, která ho obdařila nečekanou hojností, rázoval k chlévům, odkud bylo slyšet Necklanda umývajících masek.

Jarní slunce hrálo Gregoryho do zad. Zdálo se mu, že všechno je normální. Farma vzkvétala a těšila se na bohatou sklizeň. Od prasečích chlívků se nesly hlasy dělníků, kteří tam stavěli nové chlévy. Možná si dělám zbytečné starosti, pomyslel si Gregory, pomalu šel k domu. Neměl tu už co dělat, byl čas vrátit se do Cottersallu. Ale nejdřív si chtěl promluvit s Nancy.

Byla v kuchyni. Neckland jí přinesl vědro nadojeného mléka a ona je přelávala velkou naběračkou.

"Ach, Gregory! Nezlob se, že jsem tak utekla! byla jsem tak rozrušená!" Přistoupila k němu s naběračkou v ruce a položila mu důvěrně ruce na ramena, jak to ještě nikdy neudělala. "Chudák maminka! Bojím se, aby neztratila rozum, když přivedla na svět tolik dětí! Pořád povídá takové divné věci! Nikdy jsem ji tak mluvit neslyšela! Chvillemi je jak malé dítě!"

"A divíš se jí?" řekl Gregory chlácolivě a pohládl ji po vlasech. Musel to být pro ni šok. Až se vzpomene, bude to lepší."

Nechala se políbit a podala mu naběračku mléka. Gregory se napil a hned mléko vyplivl.

"Fuj! Co je v tom mléce? To vás chce Neckland otrávit? Už jsi je chutnala? Je hořké jako pelyněk!"

Udiveně na něho pohlédla. "Všimla jsem si, že chutná nějak divně, ale nezdálo se mi, že je nedobré. Dovolíš, ochutnám je ještě jednou."

"Ne, chutná to hrozně. Muselo se do toho něco dostat."

Navzdory tomu zvedla naběračku ke

rtům a usrkla. Pak zavrtěla hlavou. "Něco se ti zdá, Gregu. Má trochu jinou chuť, ale určitě není hořké."

"Opravdu chutná hrozně. Nalej mi trochu do hrnku, zanesu je ochutnat tvému otci. Jsem zvědav, co řekne."

"Na tvém místě bych ho teď nechala na pokoji. Víš, kolik má práce a jak je unavený. Celou noc byl u matky a ráno se dal zase do práce. Zmíním se mu o tom u oběda, už ho vařím. Ta kůzlata tu nadělala takový nepořádek! A to nemluvím o Grubbym! Zůstaneš tu na oběd, ne?"

"Děkuji, Nancy, ale pojedu domů. Čeká mě tam dopis, na který musím odpovědět. Přišel, když jsem byl v Norwichi."

Kousla se do rtu. "Vidím, že o mě moc nestojíš."

Pak luskla prsty. "Ale-áť! Ani mě nenapadne, abych se tě zeptala, jak ses bavil ve městě! Musí to být báječné, když je tam mladý muž sám a má všechen čas pro sebe, že? Když nemá co dělat a nemusí se starat ani o jídlo!"

"Proč mi to pořád vytýkáš, Nancy? Přišel mi dnes dopis od dr. Hudson-Warda, starého přítele mého otce. Je ředitelem školy v Cloucesteru a nabídl mi místo učitele za velmi lákavých

podmínek, takže vidíš, že už nebudu dlouho zahálet!"

Zasmála se a přitiskla se k němu. "To je báječné! Bude z tebe hezký učitel! Jenže - Clouster je na druhém konci Anglie. Když tam odjedeš - to už se nebudeme vídat!"

"Ještě jsem nic neodepsal, Nancy."

"Za týden odjedeš a už tě víckrát neuvidím. Jak se za tebou zavře školní brána, na Nancy si ani nevzpomeneš!"

Sklopila oči. "Gregu, všechno tady je takové divné - ano, mám tě ráda a bojím se, že tě ztratím."

Její slova mu zněla v uších a hřála ho u srdce celou cestu do Cottersallu. Vůbec se neuvědomil, jakému nebezpečí ji vystavil, když ji ponechal na farmě.

10.

Když šel Gregory večer do hostince "U poutníka", drobně přšelo. Bruče Fox tam už byl, seděl schovaný v útulném koutě u krbu.

Tentokrát měl Fox plnou hlavu detailů nastávající svatby své sestry a to, co mu chtěl Gregory povědět, ho vůbec nezajímalo. A poněvadž přátelé a známí jeho budoucího švagra měli co nevidět přijet, připouštěl si jedinou starost - jak opatřit

dostatečnou zásobu dobrého pití. po chvíli začalo pivo působit. Gregory zapomněl, co chtěl svému příteli vyprávět a připojil se k veselé a bezstarostné zábavě u stolu.

Ráno se probudil s těžkou hlavou a s otupělým mozkiem. Paní Fennová přišla zapálit oheň. Lomozila v kamnech a mračila se. Gregory z jejího chování vycítil, že zřejmě přišel domů pozdě a dělal na schodech rámus. Hrozná ženská, pomyslil si. Měla si uvědomit své postavení a být ráda, že má tak dobře platícího nájemníka. A taky by se podle toho měla k němu chovat. Vlastně by si ho měla vážít, protože jí nedává najevo společenský rozdíl, který mezi ním a pekaři Fennovými je. Ale pak si uvědomil, že jeho myšlenky nejsou, v souladu s jeho socialistickými zásadami a pustil všechno z hlavy, která nakonec byla ve stejně špatném stavu jako játra.

Den byl příliš mokrá, aby šel na procházku. Seděl v křesle u okna, zachmuřeně se díval ven a odkládal odpověď na dopis dr. Hudson-Wardovi, řediteli školy. Bezmyšlenkovitě obracel stránky svazku o plazech, který si před několika dny koupil v Norwichi. Jedna stránka upoutala jeho pozornost.

Většina jedovatých hadů, s výjimkou opisthoglyfů, svou kořist po útoku pouští. Ta v rozmezí několika málo sekund umírá, ale v jiných případech může být její smrt pozdržena o několik hodin, ba i dnů. Sliny některých hadů obsahují kromě jedu speciální trávicí látku, například u velmi nebezpečného korálového hada z Brazílie sliny touto látkou přímo oplývají. Oběti uštknutí korálového hada, ať už člověk nebo zvíře, nejenže v několika minutách umírají v hrozné agónii, ale jejich vnitřnosti se rozpustí doslova tak, že i z kostí zůstane pouhý rosol. Potom tento malý had může vysát celý obsah své oběti místem původního uštknutí, zbytek kůže zůstane přitom zcela nepoškozený.

Gregory potom dlouho seděl u okna s otevřenou knihou v klíně a přemýšlel o Grendonově farmě a o Nancy. Vyčítal si, že pro své přátele tak málo udělal. Postupně si vypracoval plán, jak bude postupovat, až příště opět pojede na farmu. Avšak jeho návštěva musela být odložena o několik dnů, protože na konci dubna a začátkem května toho roku přišlo víc, než bylo v jiných letech obvyklé.

Navzdory tomu uslyšel o Grendonovi hned druhý den u snídaně. Bylo to v den, kdy se konal trh a venku lilo jako z konve.

"Slyšel jste už o tom, pane Gregory?" zeptala se paní Fennová, když nalévala čaj. "Ten potrhlý Grendonův pomocník se určitě dostane za mříže, když nebude opatrnější."

"Co udělal, paní Fennová?"

"Rozvázal mléko jako obvykle, ale nikdo ho nechtěl kupovat. Grubby začal každému nadávat a říkal, že je to nejlepší mléko v Norfolku. Když mu řekli, že není dobré, vzal hrnek a napil se, aby to dokázal. Potom po něm ti dva Bettsovi uličníci začali házet kamením, a to ho hrozně dopálilo. Chytil jednoho chlapce a strčil mu hlavu, do mléka, ať prý se pořádně napije! Mohl ho utopit! A pak vzal konev a hodil ji Bettům zavřeným oknem do pokoje! Jen si to představte! Pan Betts vyběhl se ženou ven, popadli laťky z plotu a hnali Grubbyho pryč. Ten nadával až za Cottersall, hrozil, že už nikdy nikomu žádné mléko neprodá!"

Pekař se zasmál. "To musela být podívaná! Škoda, že jsem to neviděl! Myslím, že se všichni u Grendonů zbláznili. Starý Seeley, co staví ze dřeva, se u mě včera zastavil a říkal, že Grendonovi se letos

nezvykle moc urodilo, zatímco ostatním se sotva vrátí, co do toho dali. Podle Seeleye má paní Grendonová paterčata, ale to by nám přece doktor Crouchon řekl."

"Doktor Crouchon včera trochu přebíral," poznamenal Gregory. "Měl smutnou opičku."

"Slyšela jsem, že to u něho nezvyklé."

"Je to vůbec poprvé, co se opil. Říká se o něm, že naposledy měl rád láhev jako kojenec."

Gregory naslouchal jejich hovoru a šťoural se v jídle. Přesla ho chuť. Vrátil se do svého pokoje a pokusil se soustředit na dopis dr. Hudson-Wardovi z gloucesterského hrabství. Věděl, že by měl místo přijmout a chtěl to také udělat. Ale nejdříve si chtěl být jistý, že Nancy nehrozí žádné nebezpečí. Nakonec odložil odpověď na následující den, kdy stejně jen poděkoval za skvělou nabídku a vyžádal si týden na rozmyšlenou. Když nesl dopis na poštu vedle hostince "U tří pytláků", stále ještě přišlo.

11.

Jednoho rána déšť náhle ustal a nad východní Anglii se usmívala široká modrá obloha. Gregory osedlal Daisy a vydal se po rozblácené cestě, po které už jel tolikrát. Když přijel k farmě, Grubby a Neckland čistili lopatami příkop. Gregory je pozdravil a vjel do dvora. Chtěl zavést klisnu do stáje, když zpozoroval Grendona a Nancy. Stáli na chodníku u východní zdi domu. Zamířil k nim. Půda byla suchá, jako by -tu čtrnáct dní nepršelo. Ale hned na to zapomněl, protože uviděl devět malých křížů, které Grendon zabodával do čerstvě navršené země.

Nancy plakala. Když k nim Gregory přistoupil, oba se na něho podívali, ale Grendon pokračoval v práci.

"Přijměte mou upřímnou soustrast," řekl Gregory tiše. "Je mi to opravdu moc líto, že všichni - ale kde máte kněze? Josephe, proč je pohřbíváte bez kněze?"

"Říkala jsem mu to, ale otec nechce o knězi ani slyšet," vzlykla Nancy.

Grendon se sklonil nad posledním hrobem. Uchopil hrubý dřevěný kříž, zvedl ho vysoko nad hlavu a zarazil do země, jako by chtěl proklát srdce neviditelnému nepříteli. Promluvil, až když se narovnal.

"Faráře tu nepotřebujeme! Nemám čas se s ním zdržovat! Vy možná žádnou práci nemáte, ale já jí mám nad hlavu!"

"Ale vždyť to jsou vaše děti, Josephe! Co to do vás vjelo?"

"Jsou jen částí farmy, jako každý z nás!" Otočil se, shmul si rukávy a rychle odešel k Necklandovi a Grubbymu, kteří pracovali v příkopu.

Gregory uchopil Nancy za paži a pohlédl do její usazené tváře. "Co jsi musela zkusit za těch pár posledních dní!"

"Ach, Gregu! Myslela jsem, že jsi už odjel do Cloucesteru! Proč jsi k nám nepřišel? Čekala jsem na tebe každý den!"

"Hrozně přišlo."

"Tady bylo pořád krásně. Podívej se, jak všechno vyrostlo!"

"V Cottersallu přišlo čtrnáct dní v kuse."

"Proto je v řece a v potocích tolik vody! Ale tady spadlo jen pár kapek."

"Nancy, pověz mi, jak zemřeli?"

"Raději to nechtěj vědět."

"Proč nechtěl tvůj otec zavolat faráře? Copak může být tak bezcitný?"

"Protože si nepřeje, aby se to lidé dozvěděli. Proto také poslal Seeleye a jeho lidi pryč. Víš, musím ti to říci, - ach, má ubohá matka! Předevčirem poprvé vyšla ze svého pokoje -"

"Snad nechceš říci -"

"Ach, Gregu! Vyšla ze svého pokoje a potom všech devět dětí udusila polštářem. Jedno po druhém!"

Gregory zbledl. Nancy ho vzala za ruku a odvedla ho za dům, kde se posadili na kamennou zídku u sadu, dokud Gregory nestrávil hrůznou novinu.

"Jak se daří tvé matce teď, Nancy?"

"Leží a mlčí. Otec ji zavřel do jejího pokoje. Včera v noci hrozně křičela. Ale od rána je potichu."

Gregory se rozhlédl. Všechno kolem bylo jako puntíčkované. Ovocné stromy v sadu odkvetly a na větvích se objevily stovky zárodků jablek, hrušek a jiných plodů. Na záhonu vedle se prohýbaly fazole pod tíhou velkých lusků. Nancy si všimla jeho pohledu. Sáhla do "kapsy a vytáhla lesklou červenou ředkvičku, velkou jako rajske jablko.

"Vezmi si. Jsou křupavé a pálivé, jak mají být."

Gregory si bezmyšlenkovitě jednu vzal a zakousl se do ní. Ale vzápětí sousto vyplivl. Opět tu byla ta nesnesitelná hořká pachut!

"Ale vždyť jsou tak dobré!" protestovala Nancy.

"Teď už jsou dokonce dobré! Teď už

nemají jen divnou příchutí! Nancy, copak si neuvědomuješ, že na vaší farmě se odehrává něco příšerného? Nezlob se, ale já to tak vidím! Měli byste odtud ihned odejít!"

"Odjet, Gregu? Kvůli tomu, že tobě nechutnají naše nádherné ředkvičky? Jak můžeme odtud odjet? A kam bychom měli jet? Vidíš ten dům! Žil a zemřel v něm můj děd a jeho otec taky. To je náš dům, Gregu! My se nemůžeme jen tak sebrat a zvednout kotvy! Jen kvůli několika problémům! Ochutnej druhou ředkvičku!"

"Proboha, Nancy, copak ti ještě nedošlo, že chutnají, jako by byly vypěstovány pro někoho s docela jiným trávicím systémem? Vždyť -" Zarazil se a zadíval se na ni. "A možná, že ony jsou opravdu pěstovány pro někoho -"

Za rohem se objevil Bert Neckland, dosud měl kalhoty od bláta v příkopu a košili bez límce rozepnutou do pasu. V pravé ruce svíral starou vojenskou pistoli.

Gregory seskočil ze zídky.

"Jestli se ke mně přiblížíš, tak tě zastřelím," varoval ho Neckland z bezpečné vzdálenosti. "Je nabitá a funguje, o tom nepochybuj! A teď mě hezky chvíli poslouchej, Gregory!"

"Berte, dej to pryč!" vykřikla Nancy. Vykročila k Necklandovi, ale Gregory ji strhl zpět a postavil se před ni.

"Dej to pryč, ty zatracený blázne!" zavrčel. "Ještě někomu ublížíš!"

"Jestli někomu ublížím, pak jedině tobě! Zastřelím tě! Přisahám, že tě zastřelím, jestli se tu budeš pořád motat!" V očích mu plála temná zloba. Myslel to vážně. "Teď mi slíbíš, že odjedes a víckrát se tu neukážeš!"

"Jdu to říct otci!" řekla Nancy.

Neckland se ušklíbl a natáhl kohoutek. "Jestli uděláš krok, Nancy, střelím toho tvého fešáka do nohy! Kromě toho - tvého otce už Gregory nezajímá. Má teď plno větších starostí."

"Myslíš jako zjistit, co se to tady vlastně děje, co?" řekl Gregory. "Poslyš, Berte, měj aspoň ty trochu zdravého rozumu! Copak jsi slepý? Copak nechápeš, že tuto farmu ve skutečnosti obhospodařují malé nestvůry, které nejsou vidět, protože jsou neviditelné?"

Ozval se výstřel. Zatímco Gregory hovořil, Nancy se pokusila o útek. Neckland bez váhání vypálil. Gregory

cítil, že náboj prolétl nohavicí, ale nohu nezasáhl. Rozzuřil se. Vrhhl se na Necklanda a srazil ho k zemi. Bert v pádu upustil pistoli. Gregory na něho skočil a začali do sebe bušit pěstmi. Gregory uštědřil Necklandovi tvrdou ránu a vyskočil, ale Bert se na něj znovu vrhl.

"Pusť mě, hlupáku!" křikl Gregory. Podrazil mu nohu a pak se v pevném sevření kutáleli po trávě k domu. Narazili na zeď. Neckland to chytil hůř. Udeřil se do hlavy a zůstal ležet.

Gregory se zvedl na všechny čtyři a uviděl před sebou nohy ve směšně pruhovaných punčochách. Klouzal po nich pohledem vzhůru a zvedal se, až se díval do tváře paní Grendonové. Usmívala se.

"Tak jsi přišel, můj hochu. Konečnější přišel." Její úsměv byl stále širší a vůbec se úsměvu nepodobal. "Chtěla jsem s tebou mluvit. Ty prý víš o těch stvořeních, která při chůzi zanechávají za sebou čáry."

"Nerozumím vám, paní Grendonová."

"Neříkej mi tak oficiálně, synku. Víš přece o těch malých šedých stvůrách, které by tu neměly být, ne? Před chvílí jsi to říkal, slyšela jsem tě."

"Ach tak... Řekněme, že o nich vím."

"Ty ošklivé děti předstíraly, že o nich nic nevědí. Ale vy o nich víte, že? Víte o těch šedých zrůdách!"

Gregorymu vystoupil na čele pot. Paní Grendonová přistoupila blíž. Zadívala se mu do očí, ale nedotkla se ho. Byl si však vědom, že na něho může každým okamžikem vztáhnout ruce. Koutkem oka zaregistroval, že Neckland se probral a odplížil pryč. Ale Gregory musel dávat pozor na paní Grendonovou.

"Ty malé šedé stvůry," řekl, "vy jste svých devět dětí před nimi zachránila?"

"Ty stvůry je chtěly políbit, víš? Ale to jsem jim přece nemohla dovolit! Byla jsem chytřejší! Schovala jsem své děti pod polštář a teď je ani já nemohu najít!" Začala se smát. Hluboko v krku jí bublalo.

"Ty stvůry jsou malé, šedé a mokré, že?" zeptal se Gregory ostře. "Mají velké nohy s prsty spojenými blánami jako žáby, že ano? A mají zuby jako zmije!"

Pochybovačně na něho pohlédla. Potom se zdálo, že její oči zachytily nějaký pohyb. Zadívala se upřeně stranou. "Zrovna jedna přichází. Je to samice. Podívej se sám, chlapče."

Gregory otočil hlavu. Nic neviděl.

V krku měl náhle sucho. "Kolik jich je, paní Grendonová?"

Potom uviděl, jak se kousek od něho položila tráva a zase se narovнала, polekaně vykřikl. Stáhl si z nohy jezdeckou botu a nízko nad zemí jí mrštil směrem k polehlé trávě. Téměř ihned do něčeho narazila. Ve stejném okamžiku ho něco silně koplo do stehna, že odletěl stranou, a rozplácl se v trávě. Navzdory bolesti vyskočil a přitiskl se ke zdi.

Paní Grendonová se měnila přímo před očima. Úsměv z její tváře vyprchal. Hlava jí spadla, ramena poklesla a ruce visely bezvládně k zemi. Rysy jejího obličeje pohltil nával purpurového nachu a potom se začala scvrkávat jako vyfukovací balón. Gregory klesl na kolena, zakryl si hlavu rukama a ztratil vědomí.

Smysly ho musely opustit jen na několik sekund. Když se vzpamatoval, prázdný pytel ženských šatů právě pomalu dopadal na zem.

"Joseph! Joseph!" rozkřičel se,

Nancy nebylo vidět. V záchvatu hrůzy smíšené se zuřivostí si natáhl botu a rozběhl se kolem domu k chlívům.

Neckland stál mezi stodolou s mlýnem a třel si bouli na hlavě. Když uviděl Gregoryho, lekl se a utíkal ke mlýnu.

"Necklande!" zavolal Gregory "a rozběhl se za ním. Neckland skočil do mínyce a zabouchl dveře. Chtěl zastrčit petlici, ale byla zrezivělá, a tak se rozběhl po schodech vzhůru. Gregory za ním.

Pronásledoval ho až nahoru. Neckland se zřejmě ještě plně nevzpamatoval po ráně do hlavy, protože ani za sebou nezavřel padací dveře. Když Gregory skočil do místnosti, Neckland ho vystrašeně sledoval a couval k průlezu ke křídům. Už byl venku na plošince.

"Stůj, ty blázne, nebo vypadneš!" křikl na něho Gregory. "Nemusíš se mě bát! Pojď dovnitř a chvíli mě poslouchej! Nechci, aby mezi námi bylo nějaké nepřátelství. Máme teď proti sobě hroznějšího nepřítele! Podívej se!"

Gregory přistoupil k průlezu a ukázal na temnou hladinu rybníka. Neckland se pevně uchopil zábradlí, přitiskl se ke stěně, ale nepromluvil.

"Vidíš ten rybník!" řekl Gregory. "Žijí v něm Aurigáni. Jsou to - hrome! Tamhle zrovna jeden jde!"

Naléhavost v Gregoryho hlase Necklanda přiměla, aby se otočil a podíval se dolů.

-Hladina na břehu se zhoupla a objevila se v ní prohlubeň, která se pomalu sunula do středu rybníka. Tam se změnila v nálevku, pak se vyrovnala a na všechny strany se rozběhly kruhy.

"To je to tvé strašidlo, Berte," řekl Gregory. "Zřejmě právě tohle dostalo paní Grendonovou. Teď už mi věříš?"

"Nikdy jsem neslyšel, že by duchové nebo strašidla žili pod vodou," řekl Neckland.

"Duch ještě nikdy nikoho nezabil. A tady už máme víc příkladů, co ti strašní tvorové dokážou." Gregory ustoupil do místnosti. "Berte, nebude lepší, když si na znamení smíru podáme ruce? Opravdu vůči tobě nic nemám. Tak pojď, člověče! Víím, že ti na Nancy záleží, ale musíme jítat možnost, ať si o svém životě rozhodne sama! jinak to vyhraje někdo třetí a my utřeme nos!"

S rozpácitými úsměvy si podali ruce.

"Měli bychom Grendonovi říci, co jsme viděli," řekl Bert. "Myslím, že totéž se včera přihodilo Lardii."

"Lardii? Co se s ní stalo? Všiml jsem si, že tady není."

"Stalo se jí totéž, co se přihodilo selatům. Našli jsme ji u stodoly. Zůstal z ní jenom kožich. Žádné vnitřnosti! Jako by ji něco vysálo!"

"Pojďme, Berte!"

12.

Gregorymu trvalo dvacet minut, než se mu podařilo svolat válečnou radu. Shromáždili se na verandě. Nancy se již trochu vzpamatovala ze zprávy o smrti své matky. Seděla v křesle s dlouhým šálem kolem krku. Její otec stál vedle ní se založenýma rukama na prsou.

Tvářil se netrpělivě. Bert Neckland se opíral o zárubeň dveří. Chyběl jen Grubby. Grendon mu přikázal, aby pokračoval v práci na příkopu.

"Pokusím se vás opět přesvědčit, že vaše životy jsou v nebezpečí," řekl Gregory. "Vy sami si vážnost situace možná dost dobře neuvědomujete, ale..."

Odmíchl se. Na schodech do domu se ozval hluk, jako by tam někdo něco táhl. Práh zapraskal.

"Kdo to tam u všech čertů je?" zavrčel Grendon a vykročil ke dveřím.

"Tatí, nechod tam!" vykřikla Nancy, ale otec otevřel dveře a vstoupil do chodby. Gregory se kousl do rtu. Až dosud se Aurigiáni do domu neodvážili.

Grendon se v minutě vrátil. Nesl v náručí sele.

"Kolikrát jsem ti, Nancy, říkal, abys ta selata nepouštěla na dvůr!" zavrčel Grendon a odnesl podsvinče do chléva.

V nastalé přestávce si Gregory uvědomil, jak jsou jeho nervy rozjitřeny. Posadil se a snažil se uklidnit, než se farmář vrátí.

"V současné situaci jsme vlastně všichni zvířaty," pokračoval pak. "Vzpomínáte si na ten podivný meteor, který v únoru spadl do vašeho rybníka? A pamatujete si na tu zvláštní rosou začátkem jara? Tyto dvě události mají souvislost se vším, co se tu teď odehrává, Josephe. Ten meteor byl vlastně kosmickou lodí. Přinesla k nám živé bytosti, které se zdají být nepřátelské k pozemské formě života. Ve skutečnosti nejsou ani tak nepřátelské, jako diametrálně odlišné, takže nás nemohou pochopit. Tyto živé bytosti z kosmické lodi, nazval jsem je Aurigiány, postříkali celou farmu zvláštní rosou. Byl to urychlovač růstu nebo něco na způsob hnojiva. Způsobilo to, že všechno, rostliny i zvířata, rostou mnohem rychleji.

"Tím lépe pro nás!" řekl Grendon.

"To není pravda, Josephe. Ano, všechno roste rychleji, ale chuť čehokoli je přizpůsobena zaživacím orgánům Aurigiánů. Viděl jste přece, jak jste se svými produkty pochodil v Cottersallu. Nemůžete nic prodat, lidé nekoupí ani mléko, ani maso, ani vajíčka. Protože mají hořkou příchut'."

"Ale to je nesmysl! Pojedeme do Norwiche a tam všechno prodáme! Máme nejlepší úrodu, jakou jsme tu kdy měli! A my to jíme!"

"Ano, Josephe, vy tady to jíte. Ale každý, kdo jí u vašeho stolu, je odsouzen k smrti. Copak nechápete, že jste chutbvě upravování podle aurigiánského jídelníčku? Zrovna tak, jako prasata, drůbež a všechno ostatní? Váš statek se proměnil v superfarmu a všechno, co je na ní, slouží jako zásobárna potravy pro Aurigiány. Včetně vás!"

Na verandě se rozhostilo ticho. Nakonec Nancy tise řekla: "Tomu přece nevěříš, Gregory."

"To vám řekly ty neviditelné bytosti samy?" zeptal se Grendon vzdorovitě.

"Dívejte se kolem sebe. Josephe! I vaši ženu - promiňte mi tu hrubost - i vaši ženu sežrali, stejně jako psa nebo selata! A sežerou postupně všechno statni: Když mají hlad, vylezou z vody a vezmou si to

první, nač narazí. Aurigiáni nejsou jako my. Je jim jedno, jestli máme duši nebo ne, jestli máme inteligenci a umíme myslet. Záleží jim jedině na potravě."

"Mne nikdo nesežere!" řekl Neckland. Ve tváři byl bílý jako stěna.

"Jak tomu chceš zabránit? Jsou neviditelní a podle všeho útočí jako hadi. Uštknou tě a pak počkají, až zemřeš. Jsou to vodní tvorové, odhadem asi půl metru vysokí. Jak se před nimi chceš bránit?" , Otočil se ke Grendonovi. "Josephe, nebezpečí je vážné a nehrozí jen nám tady na farmě. Zpočátku nám neublížili, aby si nás mohli prohlédnout a poznali, co jsme zač. Jinak bych býval zahynul už na člunu, když jsem po jejich přistání vyplul na rybník. Ale teď už nemůžeme mít pochybnosti o tom, jaké nebezpečí pro nás tyto tvorové znamenají. Dovolte mi prosím, abych se vypravil do Heighamu a zatelefonoval policejnímu šéfovi v Norwichu. Nebo aspoň místním četníkům, aby sem přišli a pomohl i nám."

"Mládenče, nějak rychle jste zapomněl na naše hovory o nadcházejícím věku a o socialismu! A o tom, jak se státní moc stane posjupně zbytečná. Teď, když jsme se dostali do menších potíží, hned chcete volat úřady. Zatím se tu nestalo nic takového, s čím by si neporadilo pár dobrých psů, jako byla má Cuff. A já si ty psy opatřím! A jestli si myslíte, že rni sem pošlete úřady, tak jste blázen! Z vás se tedy ukázal pěkný socialista!"

"Nemáte právo tak mluvit!" zvolal Gregory. "Proč jste Grubbymu nedovolil, aby sem přišel? Kdybyste vy byl socialista, jednal byste s lidmi, jako postupujete vůči sobě! Místo toho jste ho nechal venku, aby kopal příkop! I když jsem si přál, aby se naši diskuse zúčastnil!"

Grendon se opřel oběma rukama o stůl a výhružně se k němu naklonil.

"Vy jste si přál, co? A odkdytak je tato farma vaše? A co se týká Grubby ho - ten si tady bude moci dělat, co bude chtít, až tady bude pánem! Do té doby bude poslouchat, co mu řeknu já! Zapamatujte si to, mladíku! Kdo si myslíte, že jste?" Obešel stůl a přistoupil ke Gregorymu. "Pokoušíte se nás vystrašit, abychom utekli z tohoto kusu země, co? Jenže Grendonové nejsou lidé, kteří mají hned plné kalhoty, víte? Vidíte tu pušku na stěně? Je nabitá! A jestliže mou farmu do oběda neopustíte, puška na stěně už viset

nebude! Budu ji míí ve svých rukou a budu vám mířit na místa, kde broky ucítíte nejvíc!"

"To nesmíš, táti," řekla Nancy. "Gregory je přece náš přítel."

"Proboha, Joseph," řekl Gregory. "Vzpamatujte se a podívejte se na věci rozumně. Copak nevidíte, kde je váš nepřítel? Berte, pověz mu, co jsme viděli na rybníce."

Neckland neměl chuť nechat se zatáhnout do sporu. Podrbal se ve vlasech, otřel si puntíkováným kapesníkem krk a zamumlal:

"Viděli jsme takovou divnou vlnu na rybníce, ale jinak vlastně nic. Možná, že to byl vítr, Gregory."

"Tak jste to slyšel," řekl Grendon. "Varoval jsem vás. V poledne tu nebudete ani vy, ani vaše klisna. Jinak nenesu odpovědnost za to, co se stane!" Otočil se a vyšel ze dveří. Neckland poslušně za ním.

Nancy a Gregory osaměli na verandě. Dívali se jeden na druhého. Gregory ji vzal za ruce, byly studené.

"Ale ty mi věříš, Nancy, vid'?"

"Máš na mysli to, že naše jídlo mělo jednu dobu divnou chuť a pak už zase bylo normální?"

"Ted' ti chutná proto, že tvůj organismus se liž přizpůsobil jejich jedu, Nancy. Oni si vás tu vykrmují! Jako vy si vykrmujete dobytek! Jsem si tím jistý! Mám o tebe strach, Nancy! Hrozný strach! Co ted' budeme dělat? Pojd' se mnou do Cottersallu: Paní Fennová má nahoře volný pokoj, určitě ti ho pronajme!"

"Ted' už povídáš hlouposti, Gregory. Jak bych mohla jít s tebou do Cottersallu? Co by tomu řekli lidé? Ne, jed' domů a počkej, až otce přejde hněv. Až zítra přijedeš, uvidíš, že k tobě bude přívětivější. Večer za ním zajdu a promluví si s ním. Ted' s ním nebude rozumná řeč, dosud se nevzpamatoval ze smrti matky. Ani neví, co říká."

"Dobře, miláčku. Ale zůstávej co možná nejvíce v domě. Aurigiáni se dovnitř neodvážili. Zamkni všechny dveře a než půjdeš spát, zavři okenice. A přemluv otce, aby si na noc bral s sebou pušku."

*ilustroval Cyril Blazo
(dokončení příště)*

Josef Pecinovský

HLEDÁM VHODNOU SAMIČKU PRO UDRŽENÍ CHOVU pro svého dvouletého samečka zádruhy zpěvné, s čistým rodokmenem. Výhodné podmínky, dohoda jistá. Archibald Smith, 96 North Street, 5526 Auckland, New Zealand.

Ornitologické rozhledy,
3. května

O intimním životě

jistě chápete, že následná cesta zpět s březí samičkou bude nákladná, protože si budu muset najmout soukromý raketoplán, aby plody neutrpěly újmu. Pak ovšem pochybuji, že bych Vám z následků chovu mohl poskytnout zdarma byt' jen jediné mládě. S úctou

Václav Novák

Auckland June 21st

Vážený pane Nováku,

začínám mít pochybnosti o Vaší odborné úrovni. Když jsem dostal na svůj inzerát Vaši odpověď, byl jsem značně potěšen tím, že mne odepisuje chovatel právě ze střední Evropy, to jest přímo protinožec, a že s připouštěním tudíž nenastanou žádné problémy, protože odpadne veškeré cestování. Ale teď vidím, že byste svou zádruhu nejraději rozmnožoval odporným tělesným stykem, což je způsob, který tento progresivní druh opustil už před pěti miliony let. Otevřete laskavě Velkou encyklopedii ptáků, díl dvaadvacátý, a na straně 1086 si přečtete několik zajímavých údajů. Přesto se však domnívám, že bude lépe, poučím-li Vás písemně. Pochybuji totiž, že doma tuto publikaci máte. Zádruha zpěvná se na domovské planetě rozmnožuje při hromadném tahu samečků k jižnímu a samiček k severnímu pólu. Při masovém kontaktu dochází ke skupinovému rozdráždění samečků a samiček ve shodnou chvíli a k následnému vyslání sexuálního vlnění od jižního pólu k severnímu ve směru pohlavních siločar. Poté již jen samičky zahnízdí a po několika týdnech vyvedou mláďata. Protože k tomuto gigantickému tahu zatím z objektivních příčin na naší planetě nemůže dojít, budeme nuceni naše zádruhu dráždit individuálně. Prokázalo se totiž, že polární tah není nutný, to poté, když došlo k ne-

Vážený pan
Archibald Smith
96 North Street
5526 Auckland
V Praze dne 26. května
Vážený pane Smithi,

odpovídám na Váš inzerát z Ornitologických rozhledů ze dne 23. t. m.. Oznamujete, že vlastníte samečka zádruhy zpěvné schopného připuštění. Náklady na inzerování jste si ovšem mohl ušetřit, kdybyste tento skvělý odborný časopis četl pečlivěji. Pak by Vám zajisté neuniklo, že jsem o týden dříve inzeroval, že hledám vhodného partnera pro svou samičku téhož druhu. Nu, jsou to Vaše peníze. Zašlete, prosím, kopii rodokmenu, chci si být jist čistotou plemene. Dále mi, prosím, sdělte podmínky, za kterých miníte celou akci uskutečnit.

S pozdravem Chovu zdar
Václav Novák
Panenkova 9
180 00 Praha 8
Československo

Vážený pan
Václav Novák
Panenkova 9
180 00 Praha 8

Auckland June 6th

Dear Mr. Novák,

odepisuji Vám na Váš dopis ze dne 26. května. V příloze Vám poskytnuji kopii rodokmenu svého samečka zádruhy zpěvné a účet -na šest dolarů; za tyto peníze mi byli ochotni v pf íslušné

instituci tuto kopii zhotovit. Já sám si podobné výlohy ušetřím a nebudu Vás žádat o kopii rodokmenu Vaší samičky, nepředpokládám, že byste něco podobného měl. Za připuštění nežádám nic než jedno mládě, a to samičku; hodlám na Novém Zélandě založit chov. Odpovězte obratem, zda s těmito podmínkami souhlasíte. * S úctou Archibald Smith.

V Praze dne 10. června

Vážený pane,

Váš dopis jsem sice obdržel v pořádku, ale musel jsem si proň dojít (osobně!) na poštu. To jsem ještě nevěděl, že v rozverně gigantománii pořizujete trojrozměrné kopie rodokmenů, ale budiž. Kdybych tušil, že jste tak pošetilý, nebyl Vás o takovou samozřejmost, zcela obvyklou u chovatelů vzácnějších druhů, žádal. Odesílám Vám jedenáct korun šedesát haléřů jako náhradu za Vámi účtovaných šest dolarů, přesně podle oficiálního kursu. Jednu samičku z vylíhnutých mláďat Vám pochopitelně mohu poskytnout, pokud ovšem Váš sameček bude natolik potentní, aby se vůbec něco vylíhlo. Sdělte obratem, kdy se dostavíte do Prahy.

S úctou

Václav Novák.

VÁCLAV NOVÁK PANENKOVA
9 PEAHA STOP NEVÍM PROČ BYCH
MEL LÉTAT DO PRAHY STOP
PODROBNOSTI SNAD MŮŽEME DO-
HODNOUT PÍSEMNÉ NEBO
TELEFONICKY STOP SMITH STOP.

V Praze dne 15. června

Vážený pane,

měl jsem za to, že všechny podrobnosti jsou dohodnuty. Pokud ovšem je Vám zatěžko cestovat, jsem ochoten přiletět za Vámi do Aucklandu, ovšem

očekávané graviditě v zoologických zahradách. Rozptýl siločar je prokazatelně větší než dva tisíce kilometrů, proto může k aktu dojít na místech, která běžně obýváme. S úctou

Archibald Smith

V Praze dne 28. června

Vážený pane,

omlouvám se za svůj omyl. Běžnou počtu za mne vyřizuje robot a došlo k záměně korespondence na Nový Zéland a na Jamajku. Navrhuji, aby k oplodnění došlo 7. července tohoto roku v 17.00 světového času. Samičku budu mít k aktu náležitě připravenou. Neopomeňte náležitě vzrušit svého samečka.

Václav Novák

VÁCLAV NOVÁK PANENKO-
VA 9 PRAHA STOP S NAVRŽE-
NÝM TERMÍNEM SOUHLASÍM
STOP SAMIČKU NADRAZDETE
STOP A IZOLUJTE JI OD VLIVU
OSTATNÍHO PTACTVA SYSTÉ-
MU SIRIUS POKUD NĚJAKÉ
CHOVÁTE STOP SMITH STOP

Pane!

Domnívám se, že náš experiment nedopadl úspěšně. Izoloval jsem svou záduhu přesně podle pokynů uvedených v literatuře (Vaše pokyny jsem pochopitelně považoval za zbytečné). Deset dní před připuštěním jsem ji krmil výhradně alkalickou potravou a choval ji v naprostém tichu. V době aktu se teplota pohybovala kolem tří set Kelvinů, atmosférický tlak dosahoval devítiset devadesáti čtyř hektopascalů a relativní vlhkost nepřesáhla čtyřicet šest procent, takže přírodní podmínky zcela odpovídaly povětrnostním podmínkám na pólech v systému Siria v době hromadného páření.

v 17. 00 kritického dne jsem samičku pečlivě pozoroval a průběh jejího koitu mám dokonce zaznamenán na pásku. Jednu kopii přikládám, abyste viděl, že žádné vlnění nebylo mou samičkou přijato. Nejenže nedošlo k defloraci, ale ani k žádnému následnému vzrušení, natož ke kýženému orgasmu. Pochopitelně do dnešního dne nesnesla jediné vejce, což je ovšem důkazem totální impotence Vašeho samečka, či snad dokonce Vaší neschopnosti.

Oznamuji Vám proto, že další experimenty s rozmnožováním záduhy zpěvné prostřednictvím Vaší osoby přestávám považovat za reálné

a tímto okamžikem je přerušuji, protože ode dne, kdy k aktu mělo dojít, je samička silně rozrušená, nežere a viditelně chátá. Všechna čtyři křídélka má smutně svěšená a sotva se drží na bidýlku. Pokud zahyne, budu Vás žalovat o náhradu škody.

Ztratila také své pestré zbarvení a je zcela nezdravě zelená. V každém případě Vám pošlu k proplacení účet za zvěrolékaře.

Novák

Auckland July 3rd

A/r. Novák,

není vše tak jednoduché, jak se Vy domníváte. Důkazem budiž záznam, který jste mi zaslal. Sám jste navrhl provést experiment v 17. 00 světového času. Souhlasil jsem s tímto termínem, přestože jsem musel budit svého samečka brzy ráno, což se neobešlo bez potíží, ale co bych pro úspěch celé akce neudělal. V přesně stanovenou dobu také můj sameček vyslal v souladu s přirozenou potencí Vámi požadované sexuální vlnění, které při předpokládaném rozptýlu na plochu deseti tisíc hektarů muselo dosahovat hodnoty nejméně dvannáct set spermií na čtverečný metr za sekundu. Po dobu ejakulace jsem samečka držel na klíně a předepsaným způsobem jsem ho dráždil. Ovšem Vy jste opomněl jednu závažnou skutečnost! V letním období uplatňujete ve své zemi letní čas, a proto jste měl samičku uvolněnou přesně o hodinu dříve. Proto za škody, na které mě upozorňujete, nemohu vzít v žádném případě odpovědnost. Tyto jsou nepochybně způsobeny Vaší nedostatečnou péčí a špatným zacházením s ptáky. Doufám, že o Vás slyším naposledy.

Smith

V Praze dne 29. července

Pane!

Před chvílí jsem převzal Váš dopis plný invektiv a jsem jaksepatří rozhořčen. I kdybyste měl pravdu v tom, že jsem se zmýlil o jednu hodinu v časovém propočtu, na výsledek experimentu by to nemělo žádný vliv, protože jsem s Vaší neschopností předem počítal a měl jsem samičku nadrážděnou už dvě hodiny před sedmáctou hodinou a držel ji v aktivitě ještě dvě hodiny poté, celkem tedy po dobu čtyř hodin. V tomto značně objemném časovém intervalu by se jistě našla skulina, během které mohl ten Váš impotent alespoň jednu vlnu vyslat.

Ale co je nejhorší. Moje záduha zpěvná uhynula. Nemí to ovšem nic divného, protože se nedočkala očekávaného vyvrcholení aktu a pochopitelně to velmi těžce nesla. Nebudu Vám náhradu škody účtovat, protože byste ji stejně nebyl schopen zaplatit. Předpokládám však, že se k experimentu propůjčili i další zákazníci, takže se Váš sameček mohl jaksepatří vyřadit. Pokud Vám každý z chovatelů zašle jedno mládě, nebude pro Vás jistě problé-

mém, když mi jedno z nich poukážete jako satisfakci. Jinak jsme spolu skončili.

Novák

P. S. Snad byste mi mohl poradit, jak mám tělíčko nebohé zádruchy odstranit. Krátce před tím, než vydechla naposledy, se pevně zakořenila.

"Tak co tomu říkáš, Oskare?"

"Co bych tomu říkal," pokrčil jsem rameny a odložil objemný svazek korespondence včetně posledního ještě neodeslaného dopisu. Skutečně jsem vše přečetl jen s velkými obtížemi, protože Novákův rukopis vyniká přerdezším sníženou čitelností.

"To se dalo čekat. Jako obvykle zaujímáš ke zjevné nespravedlnosti neutrální stanovisko," namíchl se Novák. "Jsi pořád myšlenkami v kosmu a dění na naší planetě tě vůbec nezajímá. Copak nechápeš, že ten netvor Smith díky impotenci svého samečka zahubil moji převzácnou zádruhu? Víš ty vůbec, kolik takový převzácný pták stojí?"

Trochu mě podcenil.

"Tak tohle náhodou vím, Václave. Pokud se nemýlím, tak jsem ti onu samičku ze Síría přivezl já a dobře si vzpomínám, že jsem ji dostal od prodavače nádavkem, když jsem koupil mlčíka svíjivého, který mě i s klecí přišel asi na dvacet pět korun."

Novák znejistěl.

"No, budiž, dejme tomu, že na Síríu to není vzácný pták, ale dopravou na Zemi se snad trochu podraží. Ostatně mi není známo, že by zádruhu zpěvnou ještě někdo v Evropě choval, kromě mé maličkosti pochopitelně."

"V tom máš pravdu. Málokdo je takový šílenec, aby si něco tak ošklivého a vzhledem nápadně připomínajícího pavouka nasadil do domácnosti."

Urazil se.

"Zdá se, že se tvé ideály krásy nápadně odlišují od mých. Nebudu se s tebou přát, v tomto ohledu jsi naprostým laikem. Ovšem jako dávného přítele se tě táži, co mám vlastně podniknout?"

"Ty si myslíš, že jsem právník?"

Novák se, patrně v zoufalství nad úrovní mého projevu, začal chytat stropu.

"Jak ti už mám nazna-

čit, ty kosmické trdlo, že mi máš z nejbližší cesty přivést novou zádruhu, a to nejlépe hned celý párek?!"

"Nijak. Dobře jsem to pochopil, ale po invektivách, kterými jsi mne počastoval několik dní poté, co jsem ti přivezl třešťíka žravého, jsem se zařekl, že ti z kosmu nepřivezu jedinou zrůdu, ani kdyby měla křídla ze zlata."

"Ale no tak, Oskare, pro jednu bys snad mohl udělat výjimku?"

"To si ještě rozmyslím. Raději se vrátím k té korespondenci. Co tam píšeš, že nějaký pták zapustil kořeny?"

"Uvádím pouze fakta, věrně podle skutečnosti. Copak to nevidíš?"

Přešel jsem zrakem po místnosti. Spící svyblík řvavý, praskající sptík výbušný, hýkající popěvec polasný, to byly nejvýraznější dominanty jeho domácnosti. Záclonu oškubával mlsný třešťík žravý. Na stolku vedle telefonu pěstoval Novák nějaký fikus. Robot Antonín předstíral práci.

"Žádnou zádruhu nevidím, ať už živou, nebo mrtvou, natož takovou, která by zapouštěla kořeny," sdělil jsem příteli výsledek svého pozorování.

"A co je tohle," ukázal právě na onen fikus vedle telefonu.

Teprve teď jsem upozoroval, že ta zelenina neroste z květináče.

"Vypadá to jako fikus," podotkl jsem, "ale má to dost husté listoví... Ovšem, pokud se nemýlím, zádruha je

pestrobarevná... Tohle vůbec není pták!"

"A já naopak tvrdím, že tato rostlinka je mou zádruhou zpěvnou, která po neúspěšném pokusu o páření po několika dnech zezelenala a dnes ráno žalostně zahynula... totiž nezahynula, ale..." začínal se zamotávat do vědeckých myšlenek, "... prokazatelně přešla z říše živočišné do říše rostlinné. Křídla se šípovitě protáhla a vypučely z nich nejprve děložní a potom i pravé listy, z prstů a vratiprstů se staly kořeny. Zbytek těla se pokryl masivní kůrou, dobře je zde patrné, že kořeny prorazily deskou stolu a vinou se kolem noh ke koberci. Začalo to v osm ráno, teď jsou čtyři. Nevím, co s tím, a vůbec postrádám informace o tom, jak se něco takového může přihodit. Ve velké encyklopedii ptáků se o této zajímavé vlastnosti neoplovných zádruh nic neuvádí. Pravděpodobně to budou nežádoucí mutace v důsledku nepříznivého působení zemské atmosféry, ale stejně si myslím, že v tom má prsty ten Novozéland'an."

Vstal jsem, abych si ten zázrak prohlédl zblízka. Musel jsem pořádně procvičit svou fantazii, abych z té rostliny vyřezal samorost vzdáleně se podobající představiteli třídy Aves.

Deska stolu byla zpuchřelá a telefonní přístroj stál nakřivo. V přihrádce pod horní deskou skladoval Novák letošní ročník

Ornitologických rozhledů, z něhož patrně vyčetl osudný inzerát. Teď už z časopisu nebylo možné vyčíst nic. Jednotlivá čísla byla prošípována kořeny skrz naskrz a nedala se od sebe oddělit, leda by Novák buď roztrhal časopis, nebo rozřezal zakořeněného ptáka. Kořeny byly nepochybně původně čtyři, ale dole se větvyly a počet výhonků narůstal geometrickou řadou.

"Zdá se, že směrem vzhůru tak čile neroste..."

"Zatím spíš tloustne," odvětil, "zejména kmen a spodní větve."

Názvosloví si bezostyšně půjčoval z rostlinné říše.

"A čím se to teď živí?" "Je to zelené, předpokládám tedy, že řádně probíhá fotosyntéza. Pochopi-Ině to zalévám."

Projevoval strach o bytí svých miláčků i tehdy, když se vyskytovali i v rostlinné formě.

Zazvonil telefon. Novák

pronikat pod koberec.

"Cože, ona vám zapustila kořeny?" vytřeštil oči Smith a utřel si kapesníkem zpcenou pleš. "Ona vám zapustila kořeny?"

Chvilí jsem měl pocit, že roní slzy nad krutým osudem převzácného ptáka, pak mi však došlo, že se velice nahlas směje. "Ona mu ta samička zapustila kořeny! . Ne, to není možné!" a dál už nebyl schopen slov, protože se zajíkal. Příslovečný britský klid ho opustil, plácal se do kolen a kdyby mu to anatomická stavba těla dovolila, zcela jistě by se válel po zemi.

Novák byl jeho nespolečenským chováním silně pobouřen.

"Jak se můžete takhle chovat v tak tragickou chvíli, vy spekulante s impotent-ními paptáky!" řval na něj, ale pochybuji, že ho Smith slyšel. Když se jaksepatří vyřádl, položil Novákovi otázku: "Copak vy nic nechápete?" "Co mám chápat?" "On neví, co má chápat!" dal se znovu do smíchu. "On neví, co to doma chová! Který blbec vám tu zádruhu přivezl?"

Vyskočil jsem z křesla s vážným úmyslem zapojit se do hovoru, ale z objektivních příčin k tomu nedošlo. Obrazovka vykazala nejméně dvacet - šikmých červenomodrých pruhů, pak se obraz roztrhl, poskočil několikrát nahoru a dolů. Smith se nejdříve ztloustl, až se podobal měchu, poté zhubl, až byl k nerozeznání od žízaly, a pak telestěna pohasla dokonale. Ještě hodnou chvíli se však ozýval Smithův hlasitý smích, ale i ten postupně slábl, až utichl docela. Místnost se naplnila hlubokým tichem, které jen nesměle narušoval smutným hýkáním popěvec poplašný.

Novák chtěl položit sluchátko do vidlice, ale upadlo na zem. Když svůj pokus opakoval, spatřil, že vidlice je vyplněna zeleným šlahounem. Další pak obtácel přívodní šňůru k telefonu. Zádruha zpěvná právě přerušila meziměstský hovor o zádruze zpěvné.

"Škoda," podotkl Novák. "Mohl jsem mu alespoň pořádně vynadat. Navíc je to pořádný nezdrovák, ale možná jsme se mohli dozvědět něco no-

vého." V ruce třímал poškozenou šňůru. "Zdá se, že jsme dotelefonovali. Nevadí. Až se nám podaří vyřešit nesnáze se zádruhou zpěvnou, dám telefon opravit. Antoníne, veď to v paměti."

"No jo," odvětil bez příznaku nadšený robot.

Připadalo mi, že se ta podivná rostlina začíná rozrůstat rychleji, než by bylo zdrávo..

"Co kdybys tu zrůdu vynesl ven," navrhl jsem Novákovi. "Zdá se mi, že začíná zarůstat do parket."

Novák se na mě zadíval pohledem, který zcela výmluvně naznačoval, že je zbytečné, abych ho tímto způsobem poučoval, protože právě totéž má v úmyslu.

"Škody už tu bylo napácháno dost," řekl nakonec. Přistoupil k tomu monstru a chtěl je uchopit v místě, kde by člověk u pokojové rostliny běžného typu očekával květináč. Tento keramický výrobek však zádruha postrádala a tak Novák cirkuloval kolem stolku a pokoušel se uchopit tu pakytku nejdřív levou, pak pravou rukou. Čísel la z něj obava, že by ji mohl sebemenším nešikovným chvatem poškodit natolik, že by pak pravdu zašla.

"Ukaž, dej to sem," řekl jsem, neboť jsem se na tu neschopnost už nemohl dívat. Uchopil jsem stvol a zabral. Bylo to jako bych držel v ruce žok chmelu. Zeleň zašustěla, poddala se a nechala se zdvihnout do výšky necelého půl metru. Viděl jsem, že zvedám nejen tu parostlinu, ale i stolek s veškerým nepořádkem, který v něm byl obsažen a nemohl spadnout proto, že byl ke stolku bezpečně připevněn jak kořeny, tak i bludnými šlahouny, které začínaly vyrážet po stovkách. Dále jsem pak zvedal koberec, k němuž byl stolek bezpečně přisát, i telefonní kabel, jehož nedílnou součástí v té chvíli kořeny byly. Dvakrát jsem cukl, ale bylo to zbytečné, navíc jsem ucítil na hřbetě ruky palčivou bolest. Zaklel jsem a položil to hovado zpátky. Obě paže mě pálily a naskakovala na nich růžová vyrážka.

"Kopřiva," konstatoval jsem neradostný fakt a šel jsem se ošetřit speciální kosmickou masťou ve spreji, kterou jsem Novákovi věnoval pro případ, že by se chtěl věnovat domácímu kutilství a kterou již ostatně v mnoha případech musel použít.

"Nemohla by zádruha zůstat tady," koktal nejistě Novák. Asi viděl v mé osobě odborníka na zakořeněné ptáky. .

"Václave, nedráždí mě. Je to tvůj byt a je to tvoje zádruha. Když se necháš sežrat tím svinstvem, bude mi to vadit jen do té míry, že ti budu muset věno-

zvedl sluchátko. Na telestěně se objevil úplně cizí člověk. Bylo mu kolem padesátky, měl pleš a bříska. V pozadí za ním čněl vysoko nad hladinu oceánu bílý útes, osvětlený stovkami reflektorů. Meziměst. Zaoceánský hovor, tam je přece noc, že by to byl...

"Á, to jste vy, pane Smithi," promluvil náhle Novák zvýšeným hlasem. "Vy máte ještě tu odvahu ukazovat se mi na očích?"

"A proč bych ji neměl mít?" divil se Smith. "Doposud jsem neměl příležitost udělat vám něco zlého, to jen vy jste pořád silně nervózní a soustavně mě z něčeho podezříváte."

"Taky mám z čeho," odsekl Novák. "Právě jsem vám napsal dopis, který si určitě nedáte do vitríny."

"Zakládám si veškerou korespondenci," nechápal ten Anglosas obsah doslovně přeložené české narážky.

"Hergot, neskákejte mi do řeči. Tady vám v tomhle dopisu píš, že moje zádruha po zásahu vašeho... impotent a zašla na těžkou psychickou poruchu!"

"Chcete tím naznačit, že chcípá?" divil se Smith.

"Jakých to užíváte vulgárních výrazů, vy chovatelský analfabete," rozhořčil se Novák. "Ne, nechcípá tak docela. Zakořenila se. Ostatně se sám můžete přesvědčit, pokud vám to ovšem zrak dovolí," ukázal na zádruhu zpěvnou, jejíž kořeny právě začaly

vat půl hodiny svého vzácného času při účasti na pohřbu a dvacetikorunu na věnec."

Než jsem se vrátil z koupelny, kořeny prolezly pod celým kobercem a vypučely pod prahem kuchyňských dveří. Jeden z nich se omotal kolem kovové nohy robota Antonína. Robot se podíval, co ho to lehtá, pak omotanou nohu pozvedl a trhl s ní. Pokus o setřesení nežádoucího šlahounu byl neúspěšný.

Novák to chvíli sledoval a pak řekl:

"Antoníne, vezmi tu tu rostlinu a přenes ji na balkon."

Konečně začal trochu přemýšlet. Naproti tomu se nezdálo, že by Antonín mínil mít velké pochopení pro pány příkazy.

"Především musím brát, pane, ohledy na svou vlastní bezpečnost," řekl robot v příkrém rozporu, s druhým zákonem a zatřásl nohou silněji v bláhovém domnění, že kořen spadne. Ten se však zauzličil a zjevně se mu na kovové noze zalíbilo. Robot se ohnul, vzal slabý konec kořene do ruky, zručně jej odmotal a chtěl ho odhodit. Zbytečně. V tu chvíli mu již kořen omotal ruku a místo, které pracně osvobodil, bylo bsazeno dalším.

"Za těchto podmínek," skřehotal robot, "odmítám plnit všechny další příkazy až do okamžiku, kdy bude veškerá vegetace odstraněna," a snažil se odmotávat kořeny. Jeho snaha však byla odsouzena k totálnímu nezdaru.

"Vypovídám poslušnost!" pronesl strašlivou větu. "Pud sebezáchovy mne nutí opustit tuto oblast," a vydal se na svízelný pochod ke dveřím. Novák ho sledoval s otevřenými ústy, ovšem jen do okamžiku, než mu něco podrazilo nohy. Koberec, na němž stál, se začal shrnovat ke dveřím pokoje, protože robot ho za sebou vlekl spolu s hustým pralesem kořenů, stolkem, telefonním přístrojem a desítkami vytržených parket. Asi dvacet klecí se zřítilo k zemi a jejich obyvatelé se dali dílem do zmateného poletování a dílem do hlasitých protestů. Antonín se však nedostal dál než ke dveřím do bytu. Pak už ho rostlina udržela v tak dostatečném odstupu, že nedosáhl na kliku. Další šlahouny ho obrůstaly takovým tempem, že by se za to ani brečtan nemusel stydět.

"Rázně protestuji proti chování rostlinstva vámi vypěstovaného, pane," křičel robot. "Hlásím vám omezování mé osobní svobody, což je počínání ve styku s roboty přísně zakázané! Je zabraňováno řádnému výkonu mé funkce. Je narušována má psychická rovnováha!"

Rukama už nemohl hýbat.

"Pane, ta kytky mě žere," oznamo-

val Antonín. "Žádám vás, abyste ji ihned zlikvidoval - zlikvi - kvi..."

"To je nápad!" zvolal Novák, jako by byl nadšen tím, že se robotovi právě spálily pojistky. "Sekyrku!" Protáhl se mezi dvěma bujícími šlahouny, které dorůstaly až ke stropu, vběhl do laboratoře a za pár okamžiků se vrátil se sekyrkou.

"Kde mám začít?" ptal se mě a tvářil se jako zkušený dřevorubec.

"Snad abys nejdřív zachránil robota," zauvažoval jsem při pohledu na džungli, která se kolem začala rozrůstat. Novák se rozehnal sekyrkou a rozbil lustr. Podíval se na ni, jako kdyby za to mohla. Znovu se rozmáchl a ťal. Nástroj se zabořil do dveří a Novák ho asi minutu dobýval ven.

"Nemehlo," konstatoval jsem. "půjč mi to," odebral jsem mu sekyrku, kterou ohrožoval bezpečnost osob, zvířat i věcí.

Zaťal jsem ji do nejbližšího drzého stvolu. Čepel jím prošla jako nůž máslem.

"Takhle se na ní musí, na potvoru!" zvolal jsem. Odsekнутý konec se ještě chvíli svíjel a pak toho nechal.

"Vždyť ji to bolí, Oskare," zakňoural Novák.

Neuvěřitelný maniak! Raději by nechal sežrat robota za pět tisíc, než aby nechal pojit už od rána chcíplou záduhu za pakatel.

"Chápu zcela tvé rozhořčení, Václave, ale pokusil ses už zvážit něco o způsobu, jakým se budeme dostávat ven?"

Teď už snad i on pochopil, že to rozrostlé monstrum nám zabraňuje opustit byt normálním způsobem. Dveře byly prolezlé skrz naskrz a Antonín v tom houští nebyl téměř vidět.

Další rána sekyrkou, další kroutící se zbytek kořene. Další a další. Začínal jsem si proklestovat cestičku k robotovi jak mačetou.

"Oskare, podívej," vzdychl najednou Novák.

Ohlédl jsem se. Místo, kterým jsem se před chvílí prosekal, bylo zarostlé ještě bujnějšími výhonky než předtím. Byla to Sysifova práce. Navíc se „ostří otupilo a nástroj byl k nepotřebě. Hledal jsem spásu. Teď už nešlo o to zachránit Antonína. Teď šlo o život.

"Na balkon," zavelel jsem.

Prodrali jsme se houštím,

v němž by za příznivých okolností bylo možné hledat houby. Průchod kopřivovým hájem by rozhodně napáchal méně zlých následků. Na balkóně už byl pěkný stín, záduha ho obrostla kolem dokola.

"Jak teď ven?" fhukal Novák.

"Spustíme se po šlahounech." "Ale co moji ptáci? Vždyť je to sežere!"

Doposud jasně zele-
né šlahouny začínaly
odumírat, přesně pod-
le odborného textu.
Tak to by šlo, v klidu
mohu očekávat Nová-
kův příchod. Z bytu se
ozvala rána, potom
druhá. Zádruha uzrá-
la a plody začaly pras-
kat.

"Fuj! Co je to?" sly-
šel jsem Nováka.
"Tady něco odporně
páchne, Oskare, po-
moc! Tady něco
smrdí!"

Literatura uváděla,
že zápach skunka
smradlavého je proti
zápachu uzrálé zádru-
hy zpěvné růžovou
vůní.

"Já to nevy-
držím," řval Novák.
"To je hrůza, Oskare,
pomoz mi, já nemohu
ven. Já už to nevy-
držím!"

Viděl jsem ho oknem. Byl
obrostlý zádruhou dokonaleji než
břečťanem a neměl si ani čím ucpat
nos, protože byl nucen mít připaženo.

"Oskare, já smrdím," škemral.
"Pomoz mi!"

"Vydrž, ještě puknou tři semena
a pak snad budu moci jít vy-
větrat," volal jsem na něj a vůbec jsem
nenacházel odvahu jít za ním. Už jsem
se ani trochu nedivil tomu, že se Archi-
bald Smith smál.

Poslední tři rány a pak šlahouny po-
volily. Novák se vyřítil na balkon
a lapal po čerstvém pražském vzdu-
chu. Šlahouny se stahovaly zpět, pou-
štěly všechno, co předtím uchopily
a stáčely se do jakýchsi chuchvalců,
které měly tvar vypouklých disků.
Byla to hnízda pro březí samičky zá-
druhy zpěvné, která byla schopna po-
jmout patnáct až dvacet vajec.
Bohužel, dnes se hnízda svinula pouze
platonicky, přestože byla dokonale im-
pregnovaná speciálním plynem, který
unikal ze semen. Žádné samičky tu
nebyly, pouze jeden homosexuální sa-
meček, kterého Novák považoval za
samičku a nechal ho oplodnit. Ho-
mosexualita některých samečků a na
planetách v systému Síría ukázala
nejprve výhodná a během vývoje se
z ní stala naprostá nutnost. Takovýto
sameček vybaví holé polární pláně
hnízdy, která kromě ochranné funkce
navíc poskytnou hodnotnou stravu pro
odchovávaná mláďata, pokud nejsou

schopna sama letu. 'Vznik hnízd je
ovšem doprovázen zakořeněním sa-
mečka a přechodem přes rostlinnou
fázi, právě tak, jak to před chvílí ná-
zorně proběhlo v Novákově domácnos-
ti.

"A to si říká chovatel," popíchl jsem
svého přítele, "nerozezná samičku od
samečka!"

"A kdo mi zádruhu přivezl a tvrdil,
že veze samičku?"

"Pochopitelně jsem ti reprodukoval
jen to, co mi řekl prodáváč. Jsem snad
já nějaký odborník na zádruchy? Za od-
borníka se tu přece považuje někdo
úplně jiný a přitom si studuje me-
moáry o úplně jiném druhu! Vůbec se
nedivím Smithovi, že se chystal puk-
nout smíchy."

"Nech si své nechutné poznámky.
Člověk málem přijde díky tvé neschop-
nosti o život a ještě má poslouchat
útoky proti vlastní osobě," rozhořčoval
se.

"Někdo zvoní," oznamoval osvobo-
zený robot Antonín.

"Tak proč nejdeš otevřít?"

"Prosil bych více slušného zacháze-
ní, pane. Ostatně, to co jsem oznámil,
nadále platí. Byla ohrožena má bez-
pečnost a je nutné mé seřízení. Do té
doby nebudu vykonávat žádné práce."

"A kdo to tady dá všechno do pořá-
dku?" zhrzil se Novák. "Koukej makat,
lenochu!"

"Trvám na přesném seřízení," opa-
koval robot a odpojil se.

"To je ovšem vzpoura!" hulákal
Novák.

"Někdo zvoní," opakoval jsem po ro-
botovi.

"Ještě ty mě provokuj," odsekl a šel
otevřít. Klopýtal přes shmutý koberec,
shazoval poslední klece, které ještě ne-
ležely na zemi, ropzšlapával nyní již
zbytečná hnízda zádruchy zpěvné.

"Pane Nováku!" ozval se od dveří bas
paní Loukotové, jehož zabarvení nikoho
nenechávalo na pochybách o jejím
smýšlení. "Nezdá se vám, že vaše chová-
ní překročilo únosnou mez?"

Novák vyděšeně couval před rozlíce-
nou sousedkou.

"Dokud jste choval ptáky, tak to
ještě jakž takž šlo, ti byli pouze hlasití,
ale neobtěžovali. Ale teď jste si
usmyslel pěstovat jakési smrduté ko-
přivy a ty se ráčily vymknout vaší kon-
trole, pokud jste ovšem něčeho
takového schopen, a pronikly až do mé
domácnosti a natropily tam pěknou
paseku. Podám na vás pochopitelně
žalobu, ale musím vás upozornit, že
jestli se to bude ještě jednou opakovat,
tak to bude skutečně naposledy,
jinak..."

"Co jinak?" provokoval Novák, ale
couval dál.

"Pořád lepší, než kdyby to sežralo
tebe."

"Ne. To nemohu připustit!" a vrhl se
zpátky dovnitř. Z obývacího se už dlou-
ho ozývaly zlostné protesty svyblíka
řvavého, kterému zádruha zpěvná
zvedla klec až ke stropu. Třeštík žravý,
který si do jednoho šlahounu dvakrát
zobl, další již odmítl jako nepoživatel-
né.

"Prokletý ornitolog," zavrčel jsem
na adresu Nováka a chtěl jsem ho jít
zachraňovat. Tu jsem si ale povšiml, že
se na balkoně povaluje jakási tlustá
kniha. Byl jsem zvědavý, co můj přítel
v poslední den svého života čte.

Encyklopedie ptáků, díl dvaadvá-
cátý. Kapitola zádruha zjevná. Vrtěl
jsem hlavou, protože se mi to nelíbilo.
Cože to čte? Obrátil jsem stránku. Zá-
druha zpěvná, tady to přece je! Začetl
jsem se a text mě zaujal.

A pak jsem se dal do smíchu. Smál
jsem se rozhodně víc než pan Archi-
bald Smith. Ten Novák je ale idiot!
Tady to přece všechno má černé na
bílém! Už jsem se uklidnil, věděl jsem,
že mu bezprostřední nebezpečí ohrože-
ní života nehrozí, ale Novákovi vevnitř
určitě dobře nebude... Tak proto tedy
ty zmatky v dopisování s Aucklandem!
Pěkný chovatel, plete si druhy...

"Oskare, kvete!" jásal Novák.

"Dobře ti tak," odušil jsem. "Pojd'
raději ven, dokud ještě můžeš."

"Tohle," řekla a rozmáchla se. Novák nestačil uhnout a válel se na koberci, kde při pádu poněkud zdemoloval klec s pídivkou osmahlou a rozdrtil další dvě hnízda.

Náhle se do okna vsunul požární žebřík a na něm stál robot s odznakem požární služby na hrudi. V rukou třímал proudnici, kterou z neznámých důvodů mířil dovnitř, aniž by zde bylo stopy po ohni.

"Tak kdo vlastně z tohoto domu volal, že je zajat cizokrajným rostlinstvem a nemůže ven? Rád bych, kdyby mi někdo ukázal to cizokrajné rostlinstvo."

"To muselo být nahoře," ukázal jsem, prstem o patro výš, do míst, které obývala paní Loukotová, protože zásah veřejných Činitelů jsme nemohli v tuto chvíli vůbec potřebovat.

"Já nikam netelefonovala, vy sprostáku!" ječela Loukotová. "Vždyť mi ta pitomá kytky sežrala telefon!"

Požární robot na její argumenty reagoval tím, že nechal vysunout žebřík vzhůru.

"Máte tu pěkný nepořádek," dodal při odchodu. "Váš robot bude asi pěkně líný."

"Bodejž by se mu spálily okruhy,"¹ procedil odpojený Antonín.

"A kde vidíte, paní Loukotová, nějakou rostlinu?" otázal jsem se té obézní ženské, abych zpochybnil důvod její přítomnosti v Novákově domácnosti. Mrkala očima kolem sebe a nevím jestli chápala, že mám pravdu.

"Uklidněte se a jděte domů, než vám tam ten robot začne hasit."

Tu se odkudsi vynořil jakýsi pestro-

barevný pták a usedl po krátkém váhání paní Loukotové na hlavu. Ta zaječela a zatvářila se tak, jako by ji onen živočich měl v úmyslu v příštích sekundách uštknout.

"Létají vám tady pavouci, pane Nováku," prohlásila s odporem. "Nebudu tady už ani sekundu," a smetla ptáka z hlavy a zmizela přirozeným způsobem.

"Záduha!" zvolal Novák. "Moje miloučká záduha. Ona to přežila! Už tedy skončila rostlinná fáze!"

"To jo," řekl jsem jízlivě, "jen ještě sloupnout kůru," dodal jsem a odešel rovněž domů. Už jsem toho měl tak akorát dost.

Z ČERNÉ KRONIKY

ČTK, Praha, 30. července. K zajímavému zásahu požárních sborů došlo včera v Panenkově ulici v Kobylisích, Bezpečnostní sbory zjistily, že historický dům čp. 9 je obrostlý ze všech stran podivnou zelenou hmotou, připomínající liány, pod níž se objekt zcela ztrácel. Přivolané požární sbory, když přijely na místo, zjistily, že dům je zcela v pořádku a žádná vegetace tu neexistuje. Pouze v několika bytech byl zjištěn gigantický nepořádek, což však rozhodně nemohlo být důvodem k planému poplachu. Robot bezpečnosti, který poplach vyhlásil, byl podroben důkladnému robopsychiatrickému vyšetření. Dodatečně bylo zjištěno, že v domě bylo rozrušeno vodovodní potrubí, kanalizace, přerušen přívod elektřiny a telefonní linky. Podezření se obrátilo proti jistému V. N., který je však soustavně popírá. Po

původu záhadných jevů se nadále pátrá.

Svobodné Slovo 30. července

ZPRÁVA POPULAČNÍ KOMISE
ČTK, Praha. Zajímavou informaci jsme dostali včera od předsedy populační komise. Podle statistických údajů, které byly tentokrát zpracovány obzvláště pečlivě, se uvádí, že v červenci tohoto roku otěhotnělo více než šedesát procent žen ve věku od šestnácti do dvaapadesáti let ve Velké Praze a Středočeském kraji. Gravidními se staly i ty ženy, které prokazatelně neměly a ani nemohly mít kontakt s muži. Zástupci církevních kruhů dávají tuto událost do souvislosti s neposkvrněným početím panny Marie a vydávají ji za potvrzení správnosti Písma svatého. K otěhotnění došlo i u žen, které se dlouhá léta léčily z neplodnosti. V mnohých rodinách zavdala tato událost příčinu k velkým nepříjemnostem. V poslední době bylo podáno nezvykle mnoho žádostí o rozvod, žádostí o přerušení těhotenství, žádostí o přerušení studia. Byla jmenována zvláštní komise, která z vědeckého hlediska bude zjišťovat příčiny tohoto jevu.

Tuto informaci uveřejňujeme po pečlivém uvážení, abychom uklidnili vzrušenou atmosféru, která byla nezvyklým úkazem způsobena. O dalším postupu pátrání bude veřejnost informována.

Večerní Praha, 1. října

ilustrovala Liána Hamzová

Jaroslav Jiran

Přid'te k nám na toast!

Když se Gordonovi konečně podařilo najít kousek místa a vtěsnat svůj lincoln do škvíry mezi otlučený nákladňák a široký sedan s prostříleným předním sklem, bylo už skoro půl jedenácté. Zaparkoval sice o dvě ulice dál, ale byl vděčný i za to. Jeho ulice byla

Smutně pokýval hlavou a zamířil poslepu k výtahu. Světélko oznamovalo, že je kabina v přízemí, ale když lehce otevřel dveře, nevstoupil hned do neosvětlené kabiny, nýbrž ji napřed ohledal nohou a couvl. Žádná kabinka tam totiž nebyla.

Gordon s povzdychem zaklapl dveře a vydal se pěšky ke svému bytu v pátém patře. Stoupal pomalu, aby se příliš neunavil, ale ne zase tak pomalu, aby mu to trvalo hodinu. V duchu počítal patra a doufal, že se nezmýlí a neudělá zbytečně jedno navíc. Chvillemi měl dojem, že zaslechl ze tmy šustění a šramot. Nevěnoval tomu pozornost, protože věděl, že v domě nebydlí sám.

Přede dveřmi stáhl na chvilku rukavici, našel v kapse klíč, pak si ji zase navlékl a zasunul klíč do zámku.

V tom okamžiku se vedle něj něco pohnulo, vzduchem zasvištěl klasický pryžový obušek s hlavicí vyplněnou olověnými kuličkami (poznal to vzápětí podle zvuku) a zasáhl ho přímo do hlavy. Zadunělo to, když se svezl po ocelové přilbě, kterou nosil Gordon pod kloboukem. Podle žuchnutí, které následovalo, Gordon usoudil, že zbraň vypadla útočnickovi z ruky.

Gordon zaslechl nesrozumitelné zaklení a nízko při zemi se ozval tápavý šramot.

"Jdete ke mně?" zeptal se rozpačité Gordon.

Otevřel dveře, natáhl se dovnitř a rozsvítil. Pruh světla dopadl i na chodbu a ulehčil útočnickovi hledání. Sotvaže držel obušek zase v ruce, divoce se jím rozehnal.

Gordon vešel do dveří a zdvořile ustoupil stranou, aby mu udělal místo. Muž vletěl setrvačností za obuškem do bytu, zakopl o botník, který měl Gordon idiotsky napříč chodby a udělal dva tři kotrmelce. Gordon si ho zvědavě prohlédl.

Nemohlo mu být víc než takových osmnáct, dvacet, ale v obličeji měl už neobvykle zarputilý výraz.

"Neudělal jste si něco?" zeptal se starostlivě Gordon, když viděl, že se muž nezvedá.

Při pádu asi narazil hlavou do pračky, která stála za botníkem. Měl oškřivené rozbité čelo a do krve odřené levé ucho. Muž se místo odpovědi jen rychle

zaplněna vozy, které bezohledně parkovaly v třech proudech vedle sebe na každé straně a stěží mezi nimi projel.

Ulice byly pusté jako vždy po setmění. Rozhlédl se, vstúpil si do paměti místo, kam zaparkoval svůj vůz, a vykročil vlevo kolem stažených rolet Harrigovy velkoprodejny. Za necelé tři minuty stál před domem.

Dveře už zase byly vylomené, visely nakřivo na pantech a chodba tonula ve tmě. Nahmatal spínač osvětlení a stiskl.

Nic.

otřepal, vyskočil a hnal se Gordonovi po krku. Minul ho však a místo krku sevřel tlustou tyč staromódního věšáku. Otřes ho zřejmě zbavil schopnosti prostorově vidět a jeho útok přišel

i značně pozdě, protože Gordon mezi tím zamyšleně vstoupil do kuchyně.

Těšil se na horkou kávu a také měl pořádný hlad.

Když se za chvíli vracel přes před-síň do koupelny pro utěrku, málem vrazil do útočnicka, který stále ještě usilovně svíral věšák a marně čekal, kdy už vyplázne jazyk a vylezou mu oči z důlků. Když si všiml Gordona, chtěl po něm věšák hodit jako oštěp. Byl však příliš těžký.

"Dejte ho pak zase zpátky ke skříni, ano?" poprosil ho Gordon a vrátil se s utěrkou do kuchyně. Vytáhl z lednice kastrol a nadzvedl pokličku. Omáčka byla zmrzlá na kost a kousky masa, které tu a tam vykukovaly, byly pokryté jinovatkou. Otrásl se. Ohřívaná jídla neměl nikdy rád, a když je navíc viděl v tomto stavu, lehtal ho z toho žaludek.

Něco ho silně udeřilo do zad a hned nato ještě jednou, o trochu výš vlevo.

Otočil se.

Muž stál ve dveřích kuchyně a oběma rukama svíral odřenou pistoli s tlumičem. Když se k němu Gordon obrátil a tázavě povytáhl obočí, vystřelil potřetí. Neprůstřelná vesta vzdorovala na jedničku. Gordon se však zamračil na kulatý otvor v košili.

Ještěže mám nátečník pod vestou, jinak by mi ho prostřelil taky, napadlo ho.

Vykročil rázně kupředu, sebral mu pistoli a vyhodil ji oknem do dvora.

Nato se vrátil ke kuchyňskému pultu a sraštil čelo. Znovu nadzdvihl pokličku a definitivně se rozhodl. Ukázal mužovi obsah kastrolu a zeptal se:

"Nemáte chuť? Můžu vám to ohřát. Jinak to vyhodím."

Chvilí čekal a dočkal se jen toho, že muž vztekle zařval, hmátl do kapsy a z dlaně mu vyskočila dlouhá čepel nože. Vrhł se na něj znovu.

"Dobře, já vás nenutím," pokrčil Gordon rameny a přestal si ho všimát. Sehnul se, ručně otevřel koš s pokaženým nášlapným otvíracím mechanismem a vysypal do něj obsah kastrolu.

Muž bodl do prázdna, přeletěl mu

přes záda a těžce narazil do zdi. Zaúpěl a svezl se k zemi. Na tapetě zůstala široká krvavá šmouha. Gordon velkoryse mávl rukou. Tapety byly omyvatelné.

S útočníkem to bylo horší. Jeho tvrdý obličej se nakonec ukázal přece jen měkčí než zeď a částečně přijal její tvar. Namáhavě se posadil zády ke zdi a sevřel pravou rukou levé rameno. Když se pokusil rukou pohnout, zkrřivil se mu obličej bolestí. Pak se rozkašlal a vyplivoval přední zuby.

"Jeden - dva - tři," prozpěvoval si tiše Gordon, "my jsme bra- tři."

Zapojil toaster a nakrájel bílý chléb na rovné krajíčky. Pak je zcela lehce potřel máslem a vložil mezi plotýnky toasteru, ze kterých už se začalo kouřit. Na hotové topinky pak úhledně naskládal srolovaný plátek šunky, kousky syra a plátek pravého lososa.

"Škoda, že nemám kaviár," zalitoval nahlas.

Ostrý sykot mu připomněl vodu na kávu. Ustoupil rychle stranou ke sporáku a vypnul hořák.

Místo, které právě opustil, zaplnil okamžitě se zoufalým heknutím bezpředzubeč. Narazil žaludkem na hranu pultu kuchyňské linky, zlomil se dopředu a nůž zazvonil o prázdný hrnec. Náraz mu vyrazil dech, oči měl vytřeštěné a rukou s nožem se křečovitě přidržoval okraje pultu. Lapal po dechu. Gordon mu vložil do otevřených úst toast. Muž zakoulel očima a ačkoliv ho to muselo pořádně bolet, ukousl něco přes půlku.

"Myslíte, že jsou dobré? Já mám dojem, že tam chybí sýrová pomazánka. Nebo spíš ta s křenem. Bohužel jsem ji zapomněl koupit," omlouval se Gordon.

Muž žvýkal toast tak zuřivě, jako

kdyby si představoval, že kouše Gordona.

"Tak co?" zeptal se přívětivě Gordon, když muž polkl.

Místo ohodnocení ho muž bodl nožem do krku. Čepel narazila na ocelový límec pod košili a zlomila se. Rozmáchl se podruhé.

"Ulomil jste čepel?" ukázal prstem na torzo nože Gordon a pokrčil rameny.

Muž sevřel zbytek nože, až mu klouby zbělely, a mrštil jím o zem. Vypadal již velmi unaveně a mrzutě.

Gordon se na něj vyčítavě podíval, sehnul se, sebral čepel i rukojeť a hodil obojí do nádoby na odpadky.

"Tak," řekl spokojeně a vstal. Ano, pořádek musí být.

"Ale to ne!" pronesl vzápětí ostrým hlasem. "Ihned to postavte zpátky. Je to rodinná památka," a ukázal na malý čtvercový stolec u okna.

Muž se totiž ozbrojil velkou vázou, která byla majetkem Gordonovy rodiny pěkných pár desetiletí. Dostal ji Gordonův praprapračertvíčko jako sva-

tební dar někdy v době války Severu proti Jihu. Muž se bázlivě přikrčil a postavil vázu zpátky na její místo.

"Dobře," pochválil ho Gordon.

Vzal talíř s hotovými toasty, prkénko s nakrájeným salámem - a několika druhy syra a hrnek s kávou. Srovnal vše na táč a zamířil do obývacího pokoje. Povečeří u televize, aspoň mu bude lépe trávit.

"A dojezte ten toast, co jste nakousl," řekl přísně, když vycházel z kuchyně.

Za zády uslyšel rinčení. Zastavil se a zavolal přes rameno:

"Nedělejte tam binec! Jestli hledáte nože, tak jsou v druhé zásuvce odshora. V té s tím modrým knoflíkem."

Usedl do křesla, pustil televizi a chvíli vybíral, než nechal jeden program běžet. Krásná dívka a mladý muž se objímali na břehu moře, pak vběhli do příboje a smáli se. Gordon se zavrtěl, aby se pohodlně uvelebil a soustředil se na obrazovku.

Přesto však za chvíli uslyšel vrznout dveře a za jeho zády zapraskala podlaha.

Dívka se zvedla z příboje a to malo, co měla na sobě, měla působivě přilepené mořskou vodou k tělu.

"Ježíšmarjá, to je ženská! No řekněte, není to nádherna?" vykřikl nadšeně Gordon a otočil se.

Muž stál dva kroky za ním a svíral sekáček na maso.

Gordon vyskočil a nadšeně zakoktal:

"Je! Kde jste ho našel? Hledám ho už marně přes půl roku!"

Hmátl po sekáčku, ale muž ustoupil o krok. Z jeho rozbitých úst vycházelo chraptivé vrčení.

"Řekněte mi, kde byl?" prosil ho Gordon. "Počkejte, nic mi neříkejte. Mezi lednicí a sporákem?" hádal a muž po něm sekl.

Rána šla vodorovně zprava doleva a mířila přímo na obličej. Gordon se sehnul a přeběhl na druhou stranu konferenčního stolu. Muž ztratil rovnováhu a důkladně se praštil kolenem o hranu stolu. Zasyčel bolestí.

"Někde v rohu pod dřezem mezi prášky na mytí?" přimhouřil Gordon šibalsky oči.

Sekáček mu zasvištěl před nosem. Gordon ustupoval kolem stolu. Muž se potácel za ním, obličej se mu leskl potem a rozmazanou krví. Pořádně kulhal. Gordon se náhle pleskl do čela:

"Už to mám! Že byl na polici za sklenicemi s kořením?"

Tentokrát zachytil ránu nastaveným prkénkem. Ne že by jí zase nemohl uhout, ale za jeho zády slastně sténal a šplouchal televizor. Sekáček se zasekl hluboko a pevně do prkénka. Gordon nepustil prkénko a muž nepustil sekáček, takže když Gordon zamířil ke dveřím, vystrkal muže před sebou až na chodbu. Tam ho napomenul:

"Už mi nechodte do obývacího v bo- tech, ano?"

Muž neodpovídal. Jen na něho vytřeštěně zíral a funěl. Zdálo se, že už je duševně i tělesně na dně. Gordon s ním vycouval do kuchyně.

Ne, nebyl tam žádný nepořádek. A také nakousnutý toast zmizel.

"Dobře," řekl spokojeně Gordon, vy-

trhl mu škubnutím prkénka sekáček a obojí, tak jak bylo, položil na prázdnou polici mezi kuchyňskými skřínkami.

"Tak, tady ho nechám, aby zase někam nezapadl. Poslyšte, ať jste ho našel kdekoliv, musím vám říct, že žena bude mít moc velkou radost." Gordon se usmál na sekáček a poplácal muže uznale po rameni.

Málem ho tím porazil. Chudák už sotva stál slabostí na nohou. Zavzlykal a klesl na židli. V jeho očích se mu nezadržitelně objevily slzy a ze zkrivených úst vyšlo táhlé, brečivé za vytí. Vedle něho na lednici zbylo pár kousků sýra, které se Gordonovi nevešly do toastů. Vzal jeden a hodil ho zoufale odhodlaným pohybem Gordonovi do obličeje. Gordon ho zachytil pohotově do úst a mlaskl.

"Ham!" vybafl vzápětí a vesele se na muže zazubil.

Ten sebou leknutím trhl a bezvládně se zhroutil. Gordon mu pomohl na nohy. Přitom však padl jeho pohled na hodinky a zarazil se.

"Poslyšte, já vás rozhodně nechci vyhazovat, ale každou chvíli se vrátí manželka z práce a já bych nechtěl, pochopíte... Chceme mít taky trochu času pro sebe. A v pět vstávám do práce."

Muž se snažil odtáhnout, ale Gordon ho raději ještě podpíral a dělal, že nevidí jeho zděšení.

"Pojďte, doprovodím vás na chodbu, aby si lidi v domě nemysleli, že se tady jen tak potulujete. Nemají to rádi," snažil se ho trochu Gordon uklidnit.

Na chodbě byla pořád tma, když ho pustil, muž dovrávorál k výtahu a otevřel dveře. Gordon na něj ještě zavolal:

"Poslyšte, víte co? Přijďte zase někdy na kus řeči. Tedy raději, až zase

žena nebude doma. Uděláme si kávu a toasty..."

Muž několikrát překotně kývl a s hrůzou ve tváři a pohledem upřeným na Gordona rychle vstoupil do výtahu.

Gordon v duchu počítal vteřiny a přesně když napočítal do pěti, usly-

šel, jak tělo dopadlo na střechu kabiny v suterénu. Gordona potěšilo, že má tak dobrý odhad. Pokýval uznale hlavou a vrátil se do bytu.

Z ulice zaslechl výstřely. Otevřel okno a vyhlédl ven. Před domem byl klid. Z levého konce ulice, který tonul ve tmě, se ozvaly další výstřely a křik.

Gordon se přistihl, že podvědomě naslouchá, jestli nezaslechne kvílení sirén policejních hlídek. Byl to jen zvyk. Přiznával, že ani jemu nebylo nepříjemné, když byl před měsícem městský policejní sbor rozpuštěn. Gordon totiž nesnášel pokuty za nesprávné parkování. Ostatně jsme přece na takové morální úrovni, že nad sebou žádný bič nepotřebujeme, citoval volební řeč nového starosty. Ano, jak to bývalo ponižující! A teď stačí jen počkat, až se přežene první lavina řádění duševně nevyrovnaných chlapců, kteří smysl nového opatření pochopili nesprávně, a zařídit se do té doby tak, abychom se nemuseli nijak zvlášť omezovat a udrželi si svůj klid a domácí pohodu.

V zámku zarachotil klíč a Gordon pospíchal do předsíně políbit Irenu. Byl rád, že už přišla, aspoň si pomůžou navzájem svléknout brnění.

"Co jsi tu vyváděl, prosím tě?" zeptala se Irena a posunula věšák o dvacet centimetrů vpravo a nahoru ke stěně, kde bylo jeho místo.

"Ale nic, pusinko," ujistil ji Gordon a vytáhl jí ze Šatů krátkou opeřenou střelu s hřebíkem namísto hrotu.

Do obývacího pokoje vešli v okamžiku, kdy špinavý muž v kožené bundě přelézal okenní parapet. Vyzývavě se na ně zašklebil a roztočil těžký řetěz.

Gordon unaveně vzdychl.

"Mám hrozný hlad, miláčku. Pojď, uděláme si něco na zub," řekla Irena a škádlivě pohodila hlavou.

Muž se překvapeně zarazil, ale pak se ušklíbl a odhodlaně zamířil ke kuchyni, odkud bylo slyšet veselé Irenino pozpěvování.

ilustroval Otto Burg

Martin Schuster

Spoved' invalida

Konečne bol pondelok a mohol som ísť k svojej milovanej Mašinke! Vyšiel som z paneláku vo svojej Škoda Čest' Práci už o dve hodiny skôr, aby som čo najdlhšie vychutnával pocit, ísť znova po Dni voľna do Práce. Ruky som si založil za hlavu a nechal som sa unášať slastným pocitom a mäkkou Čest' Práci von zo satelitného sídliska smerom ku centru do ktorého bol citlivo začlenený Závod.

V telke skončil Pochod Práce a hlásateľ nevrzrušené oznamoval že priateľsky, ale dôrazne vyprevadili z nášho územia ďalšiu návštevu z kozmu, ktorá si iste zaumienila narušiť náš pracovný rytmus.

"Keď chcú, môžu rozptyľovať kapitalistov, ale my sa nedáme!" vyletel zpoza stola hlásateľ s výkrikom a zaťatou pešťou nad hlavou. Chvilu zostal napnutý ako struna, potom si dôstojne sadol, opravil posunutú kravatu a pokračoval reportážou o novom pracovnom rekorde baníkov.

Pochvalne som prikývol. Prečo by nie, veď naši hrdinovia každý deň odhalia nejaké rezervy a vytvárajú nové a nové rekordy v ťažbe nášho čierneho zlata.

Cesta rýchlo ubiehala a ja som netrepežlivo vyzeral naše komíny, ktoré sa každú chvíľu mali objaviť spomedzi mrakodrapov.

Konečne sa sivé steny výškových budov rozostúpili a do neba vyrazili štíhle komíny neúnavne vyplývajúce svoj sivý dych, ktorý sa po pár metroch ztrácal v sivej oblohe. Škodovka ma automaticky unášala popri vysokých múroch závodu, ktoré ako obvykle po Dni voľna niesli znaky pokusov o násilné vniknutie nedočkavými spolupracovníkmi. S úsmevom som si obzeral diery po domácich výbušninách, povrazové rebríky, horolezecké laná, ktorými sa citovo ľabilnejší súdruhovia snažili privčas dostať k svojim milovaným mašinkám. Chudáci. Ešte sa nenaučili pracovnému sebaovládaniu.

Prefrčali sme popod dlhočizný svetielkujúci transparent, z ktorého som nikdy nestihol prečítať viac, ako posledné dve slová: "... ROZVINUTÝ SOCIALIZ-MUS."

Zaparkovali sme pred bránou Závodu a čakal som, kedy konečne môžem vojsť dnu a začať naozaj žiť. Okolo mňa už stáli tisícky škodoviek so svojimi pasažérmi netrepežlivo si ohryzájúcimi nehty, pripravení kedykoľvek na zvukové znamenie vrhnúť sa do práce.

Mal som ešte slabú hodinku času, tak som sa snažil poobzerať správy. Hovorilo

sa o ďalších vynikajúcich výsledkoch našich chemických pracovníkov, ktorí pripravili ďalšie potraviny na voľnú konzumáciu. Po reklame na syntetické mlieko pre kojencov značky DDT nasledoval opäť populárny videoklip Pochod Práce, ktorý sa už niekoľko desaťročí drží na prvom mieste rebríčka hitparády. Od reklamy na najnovšiu holovíziu ma vytrhla siréna, vyzývajúca pracujúci ľud ku Strojom.

Pohyblivý chodník už bol preplnený. Po odpichnutí som prestúpil na môj ružový chodník, ktorý ma priviezol priamo do mojej haly k mojej Mašinke. Netrepežlivo som vyskočil a vrhol sa s roztrasenými rukami pomedzi obrovské kvetináče k svojej milovanej. Objímal som ju a bozkával, hladil po jej metalizovaných bokoch a slastne vzdychal.

Keď som sa zvítal s Mašinkou, vstal som a poobzeral sa po pracovisku. Okolo mňa ešte stovky kolegov klačalo pred svojim vlastníctvom, svojou životnou náplňou, svojím oltárom a maznali sa so svojím božstvom.

Znova zaznel signál, všetci sme museli vstať a pripraviť sa k práci. Keď zvuk po tretíkrát rozrazil príjemne aromatizovaný vzduch haly, všetci sme sa vrhli k zeleným tlačítkám a začali makat'.

Vysoký tón oznamujúce obedňajšiu prestávku ma vytrhol zo slastného opojenia červenej a zelenej, perfektného pracovného nasadenia. Ešte chvíľu som tupo hľadel na zelené palmy, kým som sa celkom dostal z pracovného ošialu do reality. Sadol som si a čakal na servisný robot s pocitom dobre vykonanej práce.

Z rozjímajania, ako ešte zlepšiť svoj výkon, ma vytrhol vzlykot po mojej lavici.

"Súduh Fero, čo fňukáš, veď mašinka ti beží hladko, máš ju krásne nadjizajnovanú, skoro tak ako ja, Čo ešte chceš?" spýtal som sa začudovane suseda."•

"M-mám pr-prú—prúser!" obrátil ku mne zaslepený tvár s napuchnutými červenými očami. "Dnes s-som na pi-pichačkách meškal tri stotiny sekundy, čaká ma kárne opatrenie od súdruhov," vyrazil zo seba ťažko a spustil ešte väčší rev. Slzy ako guľičky z ložiska na tatrovku mu kvapkali na zem a znečisťovali pracovné prostredie.

"Aha," prikývol som chápavo a odvrátil sa. "Nuž čo, prišiel neskoro a trest musí nasledovať," pomyslel som si. "Kde by sme to došli, keby každý meškal! A dokonca až tri stotiny sekundy!" mravoučne sa mi divilo obočie a už som sa zameral na servisný robot, ktorý práve

dorazil, naširoko obídúc súdruha Fera, dnes nemajúceho nárok na stravu. Nadvihol strieborný poklop a na karlovarský porcelán mi jemne položil dve vajčka, sôl a neodmysliteľný kúsok južného ovocia. Tentoraz to bolo jablko. S chuťou som sa pustil do jedla. Na obrazovke rozmerov osem krát dvanásť metrov, ktorá bola zavesená na stene haly, kde boli kedysi rozptyľujúce okna, nám pre lepšie trávenie púšťali zábery zo zahŕňajúceho kapitalizmu, tisíce hladujúcich, žobrákov, ľudí bez prístrešia a brutálne zákroky polície proti pokojným demonštrantom.

Pokoje som dojedol a dôstojne, s pocitom nadradenosti, som podišiel k automatu pod obrazovkou. Nahlas som predniesol, myknúc bradou hore:

"Chudáci," a venoval niekoľko petrokorún zo svojej kreditkarty na Fond Solidararity. Hneď sa prihrnulo niekoľko kolegov, aby venovali nejakú tu sumičku. Všetci sme vedeli, že naše peniaze dávame na správnu vec. My pomôžeme z Fondu ilegálnym skupinám v ich krajinách a oni raz pomôžu všetkým tým chudákom. Zahŕňajúci kapitalisti o nich vedeli a len čisto z bezmocnosti im nadávali do teroristov.

Spokojný sám so sebou som sa vrátil na pracovisko. Antiseptickou utierkou som vyhladil povrch mojej blankytné modrej Mašinky. Všetci mi jej nebeskú krásu závideli a neraz som veru musel vyhodiť od nej nespratníkov, ktorí ju chceli znesvať svojimi paprčami.

Pozrel som sa na hodinky. Už je čas. Zavrel som oči a zhlboka vtiahol cez chvejúce sa nozdry vôňu pracovnej haly. Zaznel signál. Teraz! Moje ruky vyrazili k tlačítkám a ja som stúpál. Stúpál čoraz vyššie v pracovnom opojení, stúpál k svojmu jedinému šťastiu, stúpál k ružovému oparu, stúpál do Raja.

Surový zvuk mi zasiahol mozog, strhol dole z oblakov a šmaril o podlahu haly. Smutne som si vzdychol, pretrel oči a uhladil vlasy, ktoré sa mi počas práce roztrapatili a s voj voľne pre vi sali na tvár.

"Škoda. Tak zase zajtra," v duchu som sa rozlúčil s makajúcou Mašinkou a odpojil ju zo siete. Ostávali nám ešte dve hodinky spolužitia. Vedenie nám to dovolilo, aby sme sa mohli dať do poriadku. Treba namazať súčiastky, vyleštiť, či úplne premalovať povrch.

"Súduha predsa nemožno hneď tak surovo odtrhnúť od Stroja, veď by mohol dostať šok! Musí sa psychicky na niekoľkohodinové odlúčenie pripraviť," premietli sa mi slová námestníka pre ideovú prácu.

"Nechápem, ako môžu byť kapitalisti takí neludskí **a** dovoľia robotníkom pracovať len štyri dni v týždni **a** len štyri hodiny denne! Je to sprosté **a** vulgárne! Treba ich vyhladiť!"

"No, klud, klud," tíšil som svoje myšlienky **a** pomaly otváral zaťaté päsťe. "**Ved'** príde **na** psa mráz! My im ešte ukážeme!" pohrozil som do vzduchu **a** začal **sa** venovať Mašinke.

Po uplynutí stanovenej doby som **a** rozlúčil **a** nechal **sa** unášať von **z** haly.. Stál som chrbtom **k** smeru jazdy, ako aj ostatní súdruhovia **a** mával som **z** slzami v očiach svojej milovanej **na** rozlúčku bielou vreckovkou.

V aute som okamžite zapol telku **a** vydal príkaz **na** jazdu. Vlastnoručne som ho podpísal, označil svojím gulatým razítkom **a** vsunul do otvoru v palubnej doske. **Česť** Práci prudko vyrazil.

Keďže dnes som mal za sebou úspešný deň, rozhodol som si kúpiť niečo fajnovejšie, preto som nasmeroval škodovku ku Slu-Šovexu.

Poslušne som **a** postavil do radu **a** čakal. Keď som po slabej hodinke už už mal prísť ku dverám, prišla na Tatré 623 skupinka piatich občanov cigánskeho pôvodu **a** predbehli ma. Nuž čo, musel som ešte počkať. Sú to chudáci, málokeď pracujú, nie je im dožičená tá radosť **z** dobre vykonanej práce. Samozrejme, keďže sme vysoko humánna spoločnosť, musíme skupinku našich zaostalých spoluobčanov všemožne podporovať. Preto nikoho ne napadne, aby im neprepustil svoje miesto v rade Či čokoľvek **z** osobného vlastníctva, kapitalistického to prežitku.

Keď som **a** konečne dostal dnu, los mi určil oddelenie obuvi.

"Fajn," pomyslel som si. "Už dávnejšie potrebujem nové topánky."

Vo dverách ma privítala uniformovaná predavačka **a** zaviedla ma ku koženému kreslu, do ktorého ma usadila.

"Aký typ obuvi si budete priať?"

spýtala sa klačiac mi pri nohách nežným hláskom, svojou intonáciou jasne vyjadrujúcim ochotu ma obslúžiť.

"Na cestu do práce," odvetil som hrdo.

"Aké číslo, prosím?"

"Osem."

"Aký tvar, prosím?"

"Mňnó, moderný. Eé, elegantné. Ved' viete, čo **sa** teraz nosí."

"Samozrejme. **Z** akého materiálu by mali byť?"

"Semišové budú asi najlepšie."

"Uhm. Akú farbu si prajete, prosím?"

"Jedine červenú."

"Na zimu Či na leto?"

"Noó... na jar **a** **na** jeseň."

"Aha, tak také nemáme."

Výber začal odznova. Na Štrnáctykrát som **sa** konečne trafil **a** predavačka celá šťastná, že **ma** môže obslúžiť, mi zabalila teplé plstené papuče.

Celú cestu domov som si pozeral sprá-

vy. **Z** celodennej pohody ma vytrhla reportáž **z** výskumného ústavu. Nie je to často, kedy **a** spomína pracujúca inteligencia. Všetka hybná **a** duchovná sila spoločnosti je predsa **v** robotníckej triede, čo majú čo ukazovať tých darmožráčov **a** potenciálnych buričov!

Ukludnil som **a** po zistení, že ide o našich teoretikov, ktorí objavujú nové vedecké **a** spoločenské javy na sto percent potvrdzujúce, že jedine M-L-J teória je správna, obsahujúca absolútnu pravdu

Náladu mi úplne vrátila reklama: "Jedine Strana nás povedie cez všetky záľudnosti **k** absolútnemu Žitiu! Správne heslo. Tak to má byť."

Večer som **a** trochu poobšmieval po našej veľkorozmerovej bunke **a** keďže som bol správne naladený, rozhrnul som plachty rozdeľujúce izby **a** vytvoril tak jednu spálňu. Na mieste ostali len závesy ukrývajúce sociálne zariadenia.

ná Práca. Dobrú noc, milovaná hlava nášho superdemokratického štátu, dobrú noc, milovaná Strana, dobrú noc, pracujúci ľud!"

Obrazovka stemnela. Celú noc som spal nepokojne, náladu mi akotak zlepšila len ranná cesta do práce.

Zapojil som **a** do výrobného procesu **s** vervou, akej som bol len schopný. Cez obed **a** konala malá slávnosť. Sám súdruh riaditeľ odovzdával výplaty zástupcovi občanov cigánskeho pôvodu, ktorý po ne osobne prišiel!

A vtedy **sa** to stalo. Cestou späť **na** pracovisko som zazrel Stroj môjho spolu pracovníka. Preúvé! To bol dizajn! To bola sila!

Ďalšiu svoju činnosť viem zreprodukovať len **z** rozprávania svedkov pred kárnou komisiou. Vrhol som **sa** **na** cudziu (!) Mašinku, vytvarovanú ako mladé ženské telo, hádzal som **sa** po nej, tlačil bezhlavo červený **a** zelený gombík **v** strede jej perfektné vymodelovaných prsníkov **a** svojou erekciou som znečistil pracovné prostredie.

Trest bol rýchly **a** tvrdý: dva týždne bez Práce. Pracovný invalid! Myslel som, že si niečo urobím. Ale nedokázal som to. Na druhý deň **a** po celý týždeň som peši (na odvoz vlastným autom som nemal nárok) chodil **k** múrom Závodu **a** celý deň napodobňoval vo vzduchu pracovnú činnosť. Okolo postávalo ešte niekoľko odsúdencov, ktorí tiež naprázdno spúšťali, zastavovali **a** opravovali Stroj. Bol to najžalostnejší týždeň **v** mojom živote **a** nerád naň vzpomínam. Druhý týždeň som, neviem **z** akej príčiny, pocítil potrebu zveriť svoj príbeh papieru.

Plánoval som **začať** svoje dielko dátumom. Úvéžial to nevyšlo. Že je pondelok, **16.** júla, som vedel. **Na** verejnosti se dačo Sušká **a** päťdesiatych rokoch, ale nevedno akého storočia. Informácia je tajná. Napriek tomu by som chcel vyjadriť svoj... svoj názor. Povedať ho nesmiem (preúvé, ani myslieť), tak ho spôň napíšem **na** obal nových papúč. Nie **že by** som **nemal** kvalitnejší papier, lenže to **sú** plagáty na stenách **s** tučnými červenými písmenami: **NECH ŽIJE STRANA! a na** jejich opačnú stranu som **sa** písať neodvážil. **K** veci. **V** našej spoločnosti nie **je** všetko **v** poriadku. **A ja** už viem čo! Nikdy by som to nevyslovil, ale napísať... Nie! Nebojím **sa**! **NEBOJÍM SA!!!** Napíšem to!

Zmena je nutná. Ináč **sa** naša superdemokratická vlasť **za** pár rokov položí.

Žiadam slobodu sexu **a** neodňateľné právo **na** sústavnú prácu!

Tak, **a je** to vonku. Teraz už viete všetko.

ilustroval Kája Saudek

Konečne prišla moja manželka **z** schôdže **a** aktívov. Hned som **a** **k** nej vrhol **a** poprosil, aby sme **a** mohli práve dnes kontaktovať.

"No dobre," súhlasila po polhodinovom prosení **a** podišla **k** domácomu automatu, kde požiadala kompetentné orgány o styk so mnou. **Ja** som to samozrejme urobiť nemohol, ved' **je** emancipácia **a** moja žiadosť by mohla byť kvalifikovaná ako pokus o pohlavné zneužitie fyzicky slabšej osoby **a** návrat **k** sadistickej nadvláde muža nad ženou.

Povolenie nedostala.

Večer som skormútený sledoval konferenciára, ktorý manželom **s** povolením diktoval do domácností rytmus kontaktu:

"Raz-dva, raz-dva, raz-dva, á-dva, á-dva, á-dva, dva, dva, dva... **STOP!** Stačilo súdružky **a** súdruhovia, všetci ste šťastní **a** spokojní, zajtra vás **zasa** čaká milova-

Jiří W. Procházka

Mikroprocesory

Mimochodem...

Opravdu jsem to neudělal schválně. Původně jsem chtěl zapnout Synchronizovaný Termální Vaříč. Netušil jsem - škyt - že ten velký červený knoflík s písmeny STV je Spoušť Totální Války- škyt.

A to už jsem na Zemi živý jenom já? *Mimochodem* - ty zatracený knoflíky by se měly nějak výrazněji odlišit - škyt - aby podruhy už k něčemu podobnému nedošlo - škyt. Takhle blbě.

plyšový králíček Bobo a vypustil z tlamičky nervový plyn.

Důkaz

"Nevěřící Tomášové! Jste směšní! Tak co - může člověk létat, nebo ne?" pronesl jsem necelých pět metrů nad zemí. V tu chvíli už mé tělo dosáhlo po sebevražedném skoku rychlosti přibližně dvou set kilometrů v hodině.

Potyčka

Milosivý bohorúk zquátoval Ipémuka ran do do hlavy.

"Xýýý," rozfilil se Ipémuk na vende kolo. Beg bohorúk! Vubeg e xituju!"

Bohorúk syv: "Cu? Beg vu e xituješ? Géé! Géé!"

Ipémuk handle brokoryl revolver a xitoval bohorúka randomezi okuly.

"Beg e xitus! E xitus! Géé! Ex! Ex!," vrotákoval Ipémuk nadxitovaným bohorúkem. A na vende kolo bobal:

"Gůj, Pepsi-Cola, gůj! ONLY COCA-COLA!"

Zde tedy máte tzv. doklady. Tzv. lidé si na ně potrpí. Pro vaši informaci: jste tzv. čalouník a jmenujete se Adolf Hitler.

Hrdina

- Pane supergeneralissime, mohl byste našim čtenářům v záloze sdělit důvod Vašeho rozhodného rozhodnutí?

Blyštivý kredenc plný sádla a barvy khaki se usmál a vycenil nikláky ve tvaru atomových hlavic.

- Samozřejmě, vy civilisto. K odmítnutí vyznamenání "*ZaCokoliv*" mne přiměla nezvládnutelná okolnost. Nemám ho totiž už k a m připnout.

Bohatství

Řekni mi, co dýcháš a já ti řeknu, kdo jsi. A utěsni si tu masku pořádně! Stála mě celé jmění.

Pompeje

No tady to vypadá! Mohli byste nás laskavě opět zasypat?

2001: Hra

"Já už si nechci hrát," zakňoural

Poselství

Poručíku, krátkými a dlouhými dávkami z těžkého kulometu odvy sílejte morseovkou: NEBRANTE SE, NESEME VÁM SVOBODU!

Tzv. Trest

Za vaše těžké zločiny v Quadratickém státě se jako nevyléčitelný maniak za trest podrobíte převtělení do tzv. člověka, žijícího v tzv. trojrozměrném prostoru na tzv. planetě Zemi. Tam snad tolik špatností nenapácháte...

Zpěvák

- Populární umělce, co říkáte ohrožujícímu úspěchu Vaší poslední dlouhohrající desky KAM VÍTR, TAM PLÁŠT?

- Hlavně sem rád, že je ta demogra-

Umělec

- Mistře, Váš obraz je jedinečný, nádherný, uchvacující, originální, prostě Váš. Určitě Vás stál mnoho práce a nezdolného tvůrčího úsilí.

- Ano. Máte pravdu, že ano. Já myslím... A zejména naše společnost, také, že. Ano. Dělat Umění je velmi těžké, je čím dál těžší, že... Ano. A společnost, že? Mladá společnost... Máte pravdu... Pokaždé, když kopíruju Monu Lizu, mne to velice, že, zmáhá. Ano...

Úderník XXI. století

- Co to, proboha, fuj!, je?
- Chtěl zjistit závalu hydraulického lisu - zevnitř...

Ukázka (A. D. 1883)

"Tomuhle vy říkáte důraz na druhou dobu?" zvedla hlas dirigentka. "Takhle to má vypadat, vy hudební analfabeti," už smířlivěji dodala Krakatoa a na ukázkou bouchla.

Nuclear Peace

- Vadí Vám zvýšená radiace?
- Cítíte se být ohroženi radiačním spadem?
- Obtěžuje Vás radioaktivní déšť?
- NEVÁHEJTE - a vstupte do Svazu Přátel Atomové Energie!

Výstava

ŽIVOČIŠTVO A ROSTLINSTVO
VEKŮ MINULÝCH

Nový, neotřelý, nesentimentální a zejména vědecký pohled na nepotřebnost neúžitkových živočichů a rostlin.

OTEVŘENO DENNĚ - MIMO
PONDĚLÍ.

Připsáno sprayem: Hajzlové, co nám to zase chcete namluvit?

Poradna

Nevěšte hlavu, jste v pořadí! Nevěš-
te se, jste v pořadí!

Naše nová antidepresivní poradna
Vám pomůže vyřešit každý problém!
Odborní odborníci ve svém oboru Vám
odborně odbourají Vaše komplexy!

Chápeme Vaše problémy.

Chápeme Vaše starosti.

Chápeme Vaše traumata.

Chápeme Vaše komplexy.

Naši odborní odborníci Vám odbor-
ně a odporně vysvětlí, že s tím vším se
opravdu nedá vůbec nic dělat.

Inzerát

Století hypertechniky a technokra-
te!!!

Lidstvo kráčí ke hvězdám! Věk no-
vého typu!

Roboti a lidé! Lidé a roboti!

Roboti, lidé, androidi, kyborgové,
mašiny, stroje, turbíny -
kolonie Rudý Mars vyhlašuje kon-
kurs na tato místa:

Dělník - specializace LOPATA (zn.
sociál, jistoty)

Dělník - specializace ŠROUBOVÁK
(zn. melouch)

Úředník - specializace... stejně je to
jedno

Státní zaměstnanec - specializace
PŘÍSNĚ TAJNÁ (jako obvykle)

Zpráva

Pro očividný nezájem obyvatelstva
zvyšovat přirozeným způsobem národ-
ní populaci budou mužům, a to vždy
v sudý týden, v Centrech video-onanie
odebírány spermie - a tento materiál
bude v lichých týdnech zaváděn v Cen-
trech video-masturbace do děloh poro-
duschopných žen. Neuposlechnutí

tohoto rozkazu se trestá mimo jiné dle
paragrafu 89 - Blíže nespecifikované
ohrožení vymožeností dělnické třídy!

Rekord

V uranovém dole "Zdraví" byl pro
potřeby rozvoje obranyschopnosti
státu vytvořen nový absolutní rekord
v těžbě. Hrdinný předák Josef Novák
a jeho slavná pracovní četa, vyzname-
naná Řádem mírové práce, jsou v sou-
časné době hospitalizováni ve vládní
nemocnici. Pohřby budou hrazeny
z celostátních fondů kulturně-spo-
lečenských potřeb. Čest jejich práci -
a památce!

Výjimečný stav

Kdo zase večer zůstane u televize,
bude zastřelen.

Slohová práce

Venku svítí slunce. Krásní a mladí
lidé chodí po nádherně sestřiženém
trávníku značky PŘÍRODA a hledí si
do očí. Dvojice milenců jsou Pořádko-
vými roboty směřovány do určených
koridorů PARKU, aby tak byla co nej-
lépe využita jeho nevelká prostora.

Pravidelný pohyb mileneckých dvo-
jic náhle ustal. Začíná jemně pršet. Na
zem se snáší křišťálové krůpěje nebes.
Všichni krásní mladí lidé si nacvičený-
mi pohyby uvolňují na zádech připev-
něné antiradiační pláštěnky ŽIVOT =
PŮL ZDRAVÍ a v několika sekundách
se ocitají v bezpečí osobních plastiko-
vých příbytků. Místo za ruce se drží
ocelovými články manipulátorů. Pořádko-
vé roboty opět megafony vyzý-
vají k řádnému pokračování v povinné
chůzi ve vykázaných zónách. Zamilo-
vaní mladí lidé se dávají do pohybu.

Také se těším, až budu velká a budu
se moci vodit za manipulátor s přiděle-
ným hochem.

únor 1987 Ilustrace
Martin Zhouf

Jan Poláček

Kyberman

INPUT

Operační paměť počítače prozářil paprsek energie. Systémem po několik milisekund otřásala smršť a kanály se valil žhavý dezinformační tok. Triumfoval nad bezmocnými programy. Pronikal labyrintem spojů. Ničil a zabíjel. Chvilí na to, co zmizel v datové síti, se zastavil i čas. Počítač zamrzl.

Ušetřeny invazí zůstaly jen bloky informací uložené pod pamětními deskami ROM na věčnost. Impuls přicházející z operátorského pracoviště je probudil ze spánku. Uvolnil stavební kód jejich těl. Jednotvárně mumlanou definiční modlitbu tvořily striktní systémové příkazy. V navykém stereotypu probíhala tvorba životního prostředí. Sestavoval se nehmotný imaginární svět, jako už stokrát, ba tisíckrát předtím.

Neměnná pravidla ale náhle porušila koincidence dvou pulsů, jež vyvolala porodní stah. Jako by udeřil blesk a současně zaduněl hrom. Z definičního paketu se odlouplo několik gigabytů informací. Z nich povstal Kyberman, koncentrované zlo, odsouzené při svých cestách všem škodit.

Stalo se tak v nulté sekundě času systému. Takový byl počátek řady provozních hodin Kybermanova života.

RUN

Sténání, ten přerývaný elektronický zvuk již ale utíchal a přestával znít monotónně. Míšený se syntezátorovým převodem hlasu operátora, jehož chrčivé nadávky drnčely jako nenapodobitelný přednes krále rapu, interferoval v zalykavý čmeláčí brum typický pro výmaz.

Kyberman stál nad troskami standardní vesničky Ajbíem a pozoroval zpomalující se pohyb v jejím nitru. Odstartoval testovací sekvenci otázek: "Tvé jméno?" ptal se.

"Ha k ve pětadvacet," odpověď vylét-

la z identifikačního bloku a rozprskla se jako střela dum dum na paralelním rozhraní.

"Verze užívaného systému?"

"Čtyři tečka dva," zněla odpověď.

Novinka, zaregistroval Kyberman, nový typ, se kterým dosud neměl zkušenosti. Instinktivně provedl několik oprav a nasměroval energii do ještě nezničených karet.

Po nekonečných deseti milisekundách otázku zopakoval. Nad vesnicí zuřila bouře. Bílé blesky nehluchně poblikávaly, světem otřásala stroboskopická křeč. Překoktanou odpověď identifikačního bloku poznamenal samoopravný kód.

Kyberman sledoval obraz zkázy a někde uvnitř jeho těla započal třetí cyklus testování: "Tvé jméno?"

"Ha kvé, ha kvé, kvé, kv..."

Na desetivrstvých cestách ze zlata a mědi vyrůstaly kvádry vypálených staveb ze stříbřitých nožek zakouslých do izolantu. Vnucená energie kroužila po uzavřených drahách a jako by na klesající spirále nabírala větší a větší síly, vy žírajíc v plastu otvory plné sazovité krupice. Nad bitevním polem ochraptěle krákorál operátorův hlas.

Kyberman čekal na definitivní konec, na totální rozpad inteligence. Proudění informací vytékaly z infiltrovaného počítače a mizely v odlivu. Rostoucí teplotu vystřídala konstatní smrt. Kyberman opustil vypálené hnízdo a vklouzl do datové sítě.

Syťlovodnými vlákny putoval rychlostí slunečního paprsku, prolétal uzly ústředí. Naplnil paměť svého domova a použil zafixovaného rituálu: "Tvůj Kyberman se vrátil zpět, programátore," pronesl binárně s důrazem na výslovnost. Nedočkavě otevřel krustu chránící tělo a odhalil ego: "Nahlédni do mne, pane." *Záznam* po záznamu směřoval na zobrazovací jednotku.

"Mám z tebe radost."

"Opatřím ti, můj hmotný pane." Pocit vzájemnosti byl uvnitř Kybermana přesně nadefinován. Měl své jméno: víra. Někdo by řekl závislost.

"Odměna tě čeká u druhého portu."

Kyberman nastavil pole zkušeností: "Cítím ji," kontakt v něm vyvolával vibrace, jednoznačně příjemné chvění, jako je třeba teplo v lidské dlani posunující se lehounce po srsti zvířete, jako je fyzický kontakt neobyčejně citlivých hmatových buněk přímo propojených s nervovým centrem. Hladké a plné lechtání, vnitřní tlak. Stisk a uvolnění. Reflex. Rozkoš. Rrrr. Ach!

Nepojmenovatelné, ale dokonalé spojení dvou opačných reliéfů, které se k sobě přiblížily, zapadly přesně do sebe a vyvolaly moment hřejivého blaha přirovnatelného snad jen k pohybu energie v uzavřeném cyklu programu sem a tam. Technicky něco mezi masturbací a heterosexuálním aktem. Extáze, která na zlomek sekundy zrušila existenci všeho ostatního.

"Kybermane," pánova výzva zněla naléhavě, tvořil ji kód z nul hluboko pod možným minimem a z jedniček vysoko nad povoleným maximem. Výzva silnější než ocelové zuby pastí.

Uvolnění a klid: "Ano, můj programátore," tak lze nazvat stav rozlévající se uvnitř dokonale strukturovaného Kybermanova těla.

"Náš boj ještě neskončil, rozumíš?" Pánova slova se mu lepila do paměťové matrice jako mouchy na rozlitý sirup.

Stál před jednoduchou volbou. Vybíral ze dvou možností: *ano* / *porucha*. Řekl: "Ano."

"Překopíruij do sebe nová data." Heslo spustilo primitivní rutinu. Pracovala na principu: Já jsem

zákon. Příkaz po příkazu odkapával z obslužného programu.

"Přijal jsem je."

"Pamatuj si, skončíme, až z panství Ajbíem nezbude čip na čipu."

"Rozumím," řekl Kyberman, "znám koordináty cíle." Digis, orgán přenášející blaho do nitra jeho struktury, poklesl. Zbroj, zbraně, reflexy, to vše se do sebe skládalo jako kostky stavebnice.

"Jsem softwarový bůh."

"Ano, pane."

"Jdi!"

Programátor ťukl ukazovákem na výkonnou klávesu.

Ten dotek se přenesl do operační paměti. Množství variací, s nimiž síly chaoticky působily proti sobě vytvářejíce rovnováhu, zaniklo. Zorientovaly se jako uvnitř paramagnetika vloženého do magnetického pole. Mocný puls dodal paketu dat pohybo-

vou energii a vymrštil ho do sítě. Kyberman se vydal na další pouť vedením, jímž zněly přeslechy, skučící a vyjící jako smečka vyhládlých vlků běžících po pláni plně informačních zmrasků. Vprogramovaný pud jej hnál stále vpřed.

Připravený na boj vešel do procesoru hlavní sběrnici a naplnil jeden z volných registrů: "Blíží se váš konec," šeptl binárním slangem a po několik taktů se oddal sladké nečinnosti.

:: VSTUPTÉ!

Duněl nad tím vším hlas systému jako mocný chór. Do černé skříňky vcházeli nosiči obtěžkaní informacemi a předávali je ke zpracování.

Kyberman přehradil cestu jedné z vyrovnaných řad a máchl svým supraostrým zerem. Nulový brit vynásobil pár jednotkových bitů a zasažený záznam neprošel branou parity.

Vše v majestátně impozantní architektuře procesdómu znehybnělo. Pronikavě kořeněný pach vypalovaného plastu "plnil prostor. Spoje přemostilo několik namodralých jiskérek.

:: KDO RUŠÍ NÁŠ OBŘAD?

Bouřil systém.

"Já, Kyberman!" Sdělení otřáslu na-definovaným prostředím.

:: STRÁŽE, CHOPTE SE HO!

Soubor biřiců vyrazil z bezpečnostního sektoru věžového disku. Postupovali přesně optimalizovanou trasou s nachystanými zbraněmi. Jejich rutina nemohla Kybermana zaskočit. Vychnutával slepotu, se kterou se blížili. Šik postupoval přesně logicky, ale směšně pomalu.

"Kontakt," sykl jeden z biřiců. "Neznámá struktura."

:: ZNIČIT

Komunikace sklouzla do úrovně po-velů, švitořící kód zněl stejně směšně jako gramofonová deska ve vysokých obrátkách. Mazací bity sklouzly neškodně po Kybermanově krunýři. Pud lovce jej posunoval po bojišti jako šachový superprogram figuru střelce šachovnicí. Ostří jeho zbraně vytínalo hluboké šrámy v binárních tělech nepřátel. Ztráceli pojem o prostoru a čase. Zabloudili ve vlastním domově.

Kyberman opojený touto jednostranně úspěšnou hrou dobíjel poslední celistvé bloky informací tísňící se v temných koutech RAM, potácel se, boře končetiny do datového bahna vytvářejícího po celé ploše bažinu náhodných čísel. Šum a praskot zkratů byl zvukovou kulisou zuřícího požáru, žhoucího jako tekutý lávový proud. Valícího se vpřed a polykajícího úhledné stavby vesnice tísňící se mezi vysokými plastovými stěnami, které elektrostatický náboj oblepil šedavým prachem jako plísni. Energie sténala a zahřívala zem, sopečné erupce sálající horkostí odpařovaly měděné cesty.

Lomoz a syntezátorové skřeky. Vysoký svistot obloukovitých seků žera. Škrabot miliónů hmyzích nožiček, tak zněly pukající integrované obvody na rozpálených kartách. Vítězství leželo na ostří všudepřítomné nuly.

Kyberman naposledy udeřil do dezorganizovaného chuchvalce dat, zmítajícího se bezmocně na okraji křemičitého čipu. Tělem mu probíhala doznívající zpětná vazba křečovitého chvění. Přechodová vibrace. Zvolna zasouval zbraň do pouzdra, když ucítil

varující vpich SCANTJ. Kritický sledovač jej upozorňoval na nebezpečí.

Černým mastným kouřem pronikal paprsek světla. Kyberman v časové tísní přeorientoval předozadní pozici na zadopřední. Nastavil břít svého žera. V konci světlovodného vlákna se rozzářil žlutavý bod, který nabýval na rozměrech i zářivosti. Proud tekutého kovu. Fosforeskující spleť světla a stínu vzbuzující hrůzu. Z bytů se jako z cihel se sestavovala mocná struktura. Vycházel z ní bělavý dým, odpařující se vodní páry.

Nic podobného Kyberman neznal, ale náznak nepoznaného v něm žil jako báje, jako náznak čehosi, co může jednou přijít: "Logman," řekl.

Ke stylu jeho protivníka nepatřila komunikace, podstatu této negace tvořila pouze spleť reflexů a program aproximace budoucnosti.

Zaútočil: "Zemřeš," řekl. Kyberman ale nebyl tak čistý a účelný jako Logman. Měl v sobě emoce, které mohly nebezpečně působit. Teď mu chyběl ultrapřesný odhad, najednou jednal ve ztrátě. Chystal se udeřit první z levé strany na nekrytý smyslový blok, ale místo toho se musel bránit. Vyklízel sektor po sektoru, zahušťoval se a stával se tím zranitelnější.

Kyberman s Logmanem bojovali ve

sčítacím módu. Spojení dvou jedniček předznamenávalo vznik nuly a tím i nebezpečné zranění. Kyberman ustupoval a ránám stačil nastavovat pouze Štít s proměnným kódem. Situace se stabilizovala.

Údery dopadaly stereotypně jeden za druhým. Jejich frekvence odpovídala pulsům krystalového srdce počítače. Vyšší rychlost v tomto světě neexistovala, a proto nebyl čas promýšlet odvetu. Stále dokola opakovaný sortiment výpadů mohl pokračovat do nekonečna. Zdálo se, že na sebe narazili dva rovnocenní protivníci.

Sek zprava a temné zadunění štítu. Energetická špička s bílou jiskérkou.

Úkrok a sek zleva. Flétno vitý kvik klouzajícího žera. Divoký rytmus doprovázející kakofonickou melodii. Krok, a další, a další... znova a znova. Hlas umělé ukolébavky.

Kyberman pozdě zaznamenal náhlé uvolnění. Nastal režim TURBO! Rychlost se zdvojnásobila. Žádná celá dvaadvacet tisícín milisekundy, to rozhodlo o jeho životě. Nezareagoval včas na změnu módu, propásl vložený časový interval. Násobek jej zbavil štítu a zanechal stopu i v jeho povrchové krustě. Teď už mohl jen ustupovat. Zero se před ním míhalo. Stál již na samém kraji paměťové matrice. Snažil se uniknout z pevné vymezeného prostoru. Pak přišel úder shora dolů. Byl veden s maximální tvrdostí. Dopadl na něj jako odtržené nebe. Šrám byl tak široký, že odpočítávání opravného kódu bylo zcela zbytečné. Ač urputně obnovoval okraje rány, zacelit ji nedokázal. Nové a nové chyby ho nutily začínat znova od počátku.

Kybermanovo tělo se pod tlakem okolí smrštilo a jako vystřelená kulka proniklo do kabeláže. Jeho vědomí existovalo mimo přenosové programy.

Vracel se domů.

OUTPUT

Operační paměť byla věžeňskou celou, koncovým bodem cesty zpátky. Z reproduktoru zaznělo vypísknutí, táhlý rezavý zvuk unikající, jako by z hrdla právě narozeného dítěte.

"Kybermane!" Hlas pána

zněl tázavě. "Co je s tebou?" Systém jej ohmatával, příkazy se dotýkaly jeho těla jako rybí tlamičky narážející jemně na sklo akvária. Pronikly pod proraženou krustu.

Neúspěšně se snažil sestavit odpověď.

"Rozumíš mi?" ptal se programátor.

Nic, jen mravenčení, chvění v místech, kde dříve býval digis. Nekonečná prázdnota. Mrazivý klid prostupující jeho strukturu jako metastáza. Pavučina z černých vláken roztažená po obrazovce terminálu.

Příkazy byly stále razantnější. Kyberman sebou prudce zmítal. Tloukl kolem sebe, bojoval sám se sebou.

Vstup přes akustickou periferii se porouchal. Programátor udeřil ukazovákem na tlačítko STOP. Obrazovka zšedla. Do uší bolestivě pronikal rezavý tón. Zablokovaná klávesnice nereagovala. Reálný svět ztrácel vládu nad imagem. Nápor příkazů špičatějších než ostří jehel přestal útočit na Kybermana. Poznal zvláštní pocit svobody a volnosti. Život se najednou utvářel sám od sebe, vytržený z poslušnosti definovaných nařízení.

Řetězec souvislostí se přetrhl. Programátor zamáčkl klávesu RESTART pod úroveň panelu. Přerušil přívod energie do zdrojů. Pokles napětí projel Kybermanem jako smrtící úder pocházející z jiného světa, jako křečovitý ^stisk čelistí netvora, rvoucích bloky informací z těla. Z posledních sil šlehl zerem v širokém oblouku.

Uprostřed obrazovky se objevil temný pruh, nejprve tenounký, jako proužek na programátorově tričku, ale pak rozežíral luminiscenční vrstvu stínítka dál a dál. Fascinující obraz zkázy. Výboj, který roztavil skleněný povrch obrazovky. Vy dula se proti muži usazenému v křesle. Nehybně sledoval nafukující se křehkou bublinu. Praskla. Rozlétla se a tisíce a tisíce ostrých štěpinek mu vylétlo vstříc.

Převrhl se i s křeslem na záda a zůstal ležet s dlaněmi přitíštěným na obličej, který už nebyl lidský. Nevídel. Za clonou nesnesitelné bolesti měl v podvědomí uložený poslední vnímaný obraz: bělavý, jako by z drobných teček složený odraz vlastní tváře a záblesk ostří meče, prosekávajícího reálný svět.

ilustroval Ivan Kubát